

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 8 päivänä heinäkuuta 2008,
toimenpiteistä C 58/2002 (ex N 118/2002), jotka Ranska on toteuttanut Société Nationale Maritime
Corse-Méditerranée (SNCM) -meriliikenneyhtiön hyödyksi

(tiedoksiannettu numerolla K(2008) 3182)

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/611/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottaa huomioon nämä huomautukset, sekä katsoo seuraavaa:

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Ranskan tasavalta ilmoitti 18. helmikuuta 2002 komissiolle suunnitelmasta myöntää rakenneuudistustukea Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée -meriliikenneyhtiölle (jäljempänä "SNCM" ⁽²⁾), ja se täydensi ilmoitusta 3. heinäkuuta 2002 ⁽³⁾. Ilmoitettu rakenneuudistustuki koostui SNCM:n pääoman korottamisesta Compagnie Générale Maritime et Financière -yrityksen (jäljempänä "CGMF") ⁽⁴⁾ kautta 76 miljoonalla eurolla.
- (2) Komissio ilmoitti 19. elokuuta 2002 päivätyllä kirjeellä Ranskan viranomaisille päätöksestä aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 6 artiklan mukainen muodollinen tutkintamenettely perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan nojalla ⁽⁵⁾.
- (3) Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle 8. lokakuuta 2002 ⁽⁶⁾ huomautuksensa 19. elokuuta 2002 tehdystä päätöksestä ⁽⁷⁾.
- (4) Ranskan viranomaisten ja komission yksiköiden välillä pidettiin ensin mainittujen pyynnöstä työkokouksia 24. lokakuuta 2002, 3. joulukuuta 2002 ja 25. helmikuuta 2003.
- (5) Menettelyn aloittamisen yhteydessä komissio sai huomautuksia kahdelta yritykseltä, Corsica Ferries France -yritykseltä (jäljempänä "CFF") 8. tammikuuta 2003 ⁽⁸⁾ ja Stef-TFE-konsernilta 7. tammikuuta 2003, sekä erilaisilta Ranskan alueellisilta yhteisöiltä 18. joulukuuta 2002 sekä 9. ja 10. tammikuuta 2003. Se toimitti huomautukset Ranskalle 13. ja 16. tammikuuta sekä 5. ja 21. helmikuuta 2003 päivätyillä kirjeillä, jotta Ranska voisi ottaa niihin kantaa.
- (6) Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle 13. helmikuuta 2003 ⁽⁹⁾ ja 27. toukokuuta 2003 ⁽¹⁰⁾ päivätyillä kirjeillä kommentteja CFF:n ja Stef-TFE:n huomautuksiin.
- (7) Komission yksiköt pyysivät 16. tammikuuta 2003 lisä tietoja, ja Ranskan viranomaiset vastasivat pyyntöön 21. helmikuuta 2003.
- (8) Ranskan viranomaiset esittivät komissiolle 10. helmikuuta 2003 päivätyssä kirjeessä ⁽¹¹⁾ perusteluja sen osoittamiseksi, että tukihanke noudattaa kaikilta osiltaan yhteisön suuntaviivoja valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi ⁽¹²⁾ (jäljempänä 'vuoden 1999 suuntaviivat').
- (9) Ranskan viranomaiset toimittivat 25. helmikuuta 2003 ⁽¹³⁾ komission pyynnöstä jäljennöksen osakassopimuksesta, josta käyvät ilmi SNCM:n ja Stef-TFE-konsernin väliset sidokset.
- (10) Komissio hyväksyi 9. heinäkuuta 2003 tehdyllä päätöksellä 2004/166/EY ⁽¹⁴⁾ (jäljempänä 'vuoden 2003 päätös') tietyin ehdoin rakenneuudistustuen myöntämisen SNCM:lle kahdessa osassa, joista ensimmäinen on 66 miljoonaa euroa ja toinen, enintään 10 miljoonan euron suuruinen osa määräytyy vuoden 2003 päätöksen jälkeen toteutetuista omaisuudenluovutuksesta saatavan nettotulon mukaan.
- (11) CFF nosti 13. lokakuuta 2003 kumoamiskanteen vuoden 2003 päätöksestä yhteisöjen tuomioistuimen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (jäljempänä "ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin") (asia T-349/03).
- (12) Komissio päätti 8. syyskuuta 2004, että Ranskan 23. kesäkuuta 2004 pyytämät muutokset – Aliso-aluksen vaihto Asco-aluksen niiden alusten luettelossa, joita SNCM saa käyttää koko rakenneuudistuksen ajan vuoden 2003 päätöksen nojalla, ja Alison myynti Ascon sijasta – eivät asettaneet kyseenalaiseksi vuoden 2003 päätöksellä hyväksytyyn rakenneuudistustuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille ⁽¹⁵⁾.

- (13) Komissio hyväksyi 16. maaliskuuta 2005 tehdyllä päätöksellä (jäljempänä "vuoden 2005 päätös") rakenneuudistustuen 3,3 miljoonan euron suuruisen toisen osan maksamisen, joka nosti hyväksytyyn rakenneuudistustuen kokonaismäärän 69 292 400 euroon.
- (14) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi 15. kesäkuuta 2005 asiassa T-349/03 antamassaan tuomiossa vuoden 2003 päätöksen sillä perusteella, että siinä oli arvioitu virheellisesti tuen määrän välttämättömyys. Tuomion seurauksena komissio joutui palaamaan 19. elokuuta 2002 tehdyllä päätöksellä aloitetun muodollisen tutkintamenettelyn vaiheeseen, ja 8. syyskuuta 2004 ja 16. maaliskuuta 2005 tehdyt päätökset, jotka pohjautuivat kumottuun vuoden 2003 päätökseen, raukesivat.
- (15) Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle 25. lokakuuta 2005⁽¹⁶⁾ tietoja yhtiön taloudellisesta tilanteesta sen jälkeen, kun suunnitelma rakenneuudistustuen myöntämisestä oli ilmoitettu 18. helmikuuta 2002.
- (16) Ranskan viranomaiset toimittivat 17. marraskuuta 2005⁽¹⁷⁾ tietoja vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelman saattamisesta ajan tasalle ja SNCM:n oman pääoman uudelleenmuodostamisesta⁽¹⁸⁾.
- (17) Ranskan viranomaiset toimittivat 15. maaliskuuta 2006 komissiolle yhteenvetokatsauksen markkinoihin, liiketoimintasuunnitelman (tulo-osa) ja alustavan tuloslaskelman⁽¹⁹⁾. Komission yksiköille lähetettiin vielä muita asiakirjoja 28. maaliskuuta 2006 ja 7. huhtikuuta 2006⁽²⁰⁾. Viimeksi mainitussa kirjeessä Ranskan viranomaiset esittivät komissiolle, että osaa vuoden 2002 rakenneuudistustuesta, nimittäin 53,48 miljoonaa euroa, tulisi pitää "korvauksena julkisesta palvelusta", joka ei ole rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä toteutettu toimenpide eikä tuki asian Altmark⁽²¹⁾ oikeuskäytännön mukaisesti, tai rakenneuudistussuunnitelmasta erillisenä ja riippumattomana toimenpiteenä perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (18) Komissiolle ilmoitettiin 21. huhtikuuta 2006 neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004⁽²²⁾ 4 artiklan nojalla yrityskeskittymän suunnitelmasta, jolla yritykset Veolia Transport (jäljempänä "VT")⁽²³⁾ ja Butler Capital Partners (jäljempänä "BCP") hankkivat yhteisen määräysvallan SNCM:ssä⁽²⁴⁾. Komissio hyväksyi yrityskeskittymän 29. toukokuuta 2006 tehdyllä päätöksellä⁽²⁵⁾.
- (19) Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle 21. kesäkuuta 2006⁽²⁶⁾ talous-, valtiovarain- ja teollisuusministeriön 26. toukokuuta 2006 tekemän päätöksen, jolla se hyväksyi CGMF:n toteuttamia rahoitustapah-tumia, 26. toukokuuta 2006 annetun asetuksen nro 2006-606 SNCM:n siirrosta yksityiselle sektorille sekä
26. toukokuuta 2006 tehdyn päätöksen SNCF:n toteut-tamien rahoitustapah-tumien hyväksymisestä.
- (20) Komissiolle toimitettiin 7. kesäkuuta 2006 tietoja julki-sen palvelun hoitamisesta ja sosiaalisista tuista, jotka liit-tyivät Korsikan liikenneyhteyksien turvaamiseen⁽²⁷⁾.
- (21) Komissio päätti 13. syyskuuta 2006 aloittaa perustamis-sopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn SNCM:n hyödyksi toteutettujen uusien toimenpiteiden osalta ja vuonna 2002 ilmoitettu rakenneuudistussuunni-telma huomioon ottaen⁽²⁸⁾ (jäljempänä "vuoden 2006 päätös").
- (22) Ranska toimitti 16. marraskuuta 2006 komissiolle vuo-den 2006 päätökseen liittyvät huomautuksensa⁽²⁹⁾.
- (23) Tiettyjen osapuolien pyydettyä kuukauden lisäaikaa huomautusten esittämiseen⁽³⁰⁾ komissio päätti myöntää tä-män lisäajan kaikille asianomaisille⁽³¹⁾.
- (24) Komissio sai CFF:ltä⁽³²⁾ ja STIM d'Orbignylta (jäljempänä "STIM")⁽³³⁾ huomautuksia, jotka toimitettiin Ranskan vi-ranomaisille 20. helmikuuta 2007 päivätyllä kirjeellä. Myös eräs muu kolmas osapuoli esitti huomautuksia, jotka niin ikään toimitettiin Ranskan viranomaisille, mutta ne peruttiin 28. toukokuuta 2008.
- (25) Ranskan viranomaiset toimittivat 30. huhtikuuta 2007 huomautuksensa kolmansien osapuolien komment-teista⁽³⁴⁾.
- (26) CFF täydensi 15. kesäkuuta 2007 ja 30. marraskuuta 2007 lähetettyjä tietoja jättämällä 20. joulukuuta 2007 valituksen SNCM:lle myönnettyistä valtiontuista. Valitus koski Korsikan aluehallinnon ja Compagnie Méridionale de Navigation – SNCM -yhteenliittymän välillä julkisen palvelun hoitamisesta vuosina 2007–2013 kesäkuussa 2007 allekirjoitetun uuden sopimuksen 3 pykälää. CFF:n mukaan kyseisen artiklan täytäntöönpanon myötä SNCM saisi ylimääräiset 10 miljoonaa euroa vuonna 2007. Li-säksi SNCM:lle julkisen palvelun velvoitteiden nojalla maksettava korvaus oli CFF:n mielestä valtiontuki, joka oli siksikin lainvastainen, ettei sitä ollut ilmoitettu komis-siolle.
- (27) Kun komissio oli saanut joitakin tietoja sen jälkeen, kun alkuperäinen määräaika oli päättynyt 13. helmikuuta 2007⁽³⁵⁾, komissio ilmoitti asianomaisille päättäneensä jatkaa kolmansien osapuolien huomautusten esittämisen määräaikaa 14. maaliskuuta 2008 asti.
- (28) Komissio toimitti 26. maaliskuuta 2008 kolmansien osa-puolien huomautukset Ranskalle, joka esitti niihin kom-menttinsa 28. maaliskuuta 2008, 10. huhtikuuta 2008 ja 28. huhtikuuta 2008.

2. TÄMÄN PÄÄTÖKSEN SOVELTAMISALAAN KUULUVIEN TOIMENPITEIDEN EDUNSAAJAN MÄÄRITTELEMINEN

- (29) Tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien toimenpiteiden edunsaaja on Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM), jolla on useita tytäryhtiöitä merenkulqualalla ja joka harjoittaa matkustajien, autojen ja raskaiden ajoneuvojen merikuljetuksia Manner-Ranskan sekä Korsikan, Italian (Sardinian) ja Pohjois-Afrikan (Algerian ja Tunisian) välillä.
- (30) SNCM on osakeyhtiö, joka syntyi vuonna 1969, kun vuonna 1850 perustetut yhtiöt Compagnie Générale Transatlantique ja Compagnie de Navigation Mixte sulautettiin yhteen. Uudelle yhtiölle annettiin nimeksi Compagnie Générale Transméditerranéenne, mutta se nimettiin uudelleen Société Nationale Maritime Corse-Méditerranéeksi vuonna 1976, kun Société Nationale des Chemins de Fer (SNCF) hankki osuuden sen pääomasta. Ranskan hallituksen päätöksen mukaisesti yhtiön tehtävänä oli panna täytäntöön Korsikan alueen katkeamattomien liikenneyhteyksien turvaamisen periaate eli yhdenmukaistaa meriliikenteen hinnoittelu SNCF:n harjoittaman rautatieliikenteen hinnoittelun kanssa 31. maaliskuuta 1976 tehdyn 25-vuotisen sopimuksen nojalla. Ranskan hallitus oli antanut jo aiemmin 23. joulukuuta 1948 tehdyllä sopimuksella Compagnie Générale Transatlantique -yhtiön tehtäväksi hoitaa liikennöintiä Korsikaan.
- (31) Vuonna 2002 ilmoitetun pääomapohjan vahvistamisen aikaan SNCF omisti 20 prosenttia ja CGMF 80 prosenttia SNCM:stä. Sen jälkeen kun SNCM:n omistus pohjaa oli laajennettu 30. toukokuuta 2006 (ks. tämän päätöksen 18 kohta), BCP omisti 38 prosenttia ja VT 28 prosenttia SNCM:n pääomasta. CGMF:llä säilyi 25 prosenttia pääomasta (9 prosenttia pääomasta varattiin työntekijöille).
- (32) SNCM:n merkittävimmät tytäryhtiöt ovat Compagnie Méridionale de Navigation (jäljempänä 'CMN')⁽³⁶⁾, Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie (CGTH)⁽³⁷⁾, Aliso Voyage⁽³⁸⁾, Sud-Cargos⁽³⁹⁾, Société Aubagnaise de Restauration et d'Approvisionnement (SARA)⁽⁴⁰⁾, Ferrytour⁽⁴¹⁾ ja Les Comptoirs du Sud⁽⁴²⁾.
- (33) SNCM:n luovuttua kahdesta huippunopeasta aluksesta – syyskuussa 2004 Alisosta ja toukokuussa 2005 Ascosta⁽⁴³⁾ – sen laivastoon kuuluu kymmenen alusta (viisi autolauttaa⁽⁴⁴⁾, neljä yhdistetyn liikenteen alusta (rahti- ja matkustaja-alusta)⁽⁴⁵⁾ ja yksi huippunopea alus, joka liikennöi pääasiallisesti Nizzasta⁽⁴⁶⁾. Näistä seitsemän on sen yksinomistuksessa⁽⁴⁷⁾.
- (34) Tarkkuuden vuoksi on syytä muistuttaa, että Manner-Ranskan ja Korsikan satamien välinen säännöllinen me-

riliikenne on vuodesta 1948 lähtien kuulunut julkisiin palveluihin, ja SNCM ja CMN hoitivat sitä vuosina 1976–2001 alun perin 25 vuodeksi tehdyn puitesopimuksen nojalla. Voimassa olevien yhteisön sääntöjen mukaisesti⁽⁴⁸⁾ ja Korsikan aluehallinnon⁽⁴⁹⁾ järjestämän Euroopan laajuisen tarjouskilpailun⁽⁵⁰⁾ seurauksena SNCM ja CMN saivat yhteisesti julkisen palvelun sopimuksen Korsikan ja Marseillen väliseen liikennöintiin taloudellista korvausta vastaan vuosina 2002–2006.

- (35) Julkisen palvelun sopimuksen päättyessä vuoden 2006 lopulla yllä mainitusta julkisesta merikuljetuspalvelusta järjestettiin uusi Euroopan laajuinen tarjouskilpailu⁽⁵¹⁾, jonka tuloksena sopimus tehtiin SNCM:n ja CMN:n yhteenliittymän kanssa ajalle 1. toukokuuta 2007–31. joulukuuta 2013 noin 100 miljoonan euron vuotuista korvausta vastaan.
- (36) Kaikille saareen Toulonista ja Nizzasta liikennöiville toimijoille on asetettu vuorotiheyteen liittyviä velvoitteita. Näillä reiteillä Korsikan asukkaat ja tietyt muut matkustajaryhmät saavat vuodesta 2002 lähtien ja vuoteen 2013 asti sosiaalisia tukia, jotka on otettu käyttöön komission 2. heinäkuuta 2002⁽⁵²⁾ ja 24. huhtikuuta 2007⁽⁵³⁾ tekemillä päätöksillä.

3. KILPAILUTILANNE

- (37) SNCM toimii pääasiallisesti kaksilla erillisillä markkinoilla sekä matkustajaliikenteen että tavaraliikenteen alalla. Nämä markkinat ovat liikennöinti Korsikaan ja Pohjois-Afrikkaan Ranskasta sekä toissijaisesti liikennöinti Italiaan ja Espanjaan.

3.1 Liikennöinti Korsikaan

Matkustajaliikenne

- (38) Matkustajaliikenteessä Korsikaan on voimakasta kausivaihtelua. Kiireisinä kausina matkustajamäärät voivat olla kymmenen kertaa suuremmat kuin hiljaisimpana kuukautena, joten liikenteenharjoittajien aluskannan on kyettävä vastaamaan ruuhkahuippujen tarpeisiin. Puolet liikevaihdosta tehdään heinäkuussa ja elokuussa. Lisäksi liikennöinti eri suuntiin on epätasaista jopa kiireisenä kautena: esimerkiksi heinäkuussa lähdöt mantereelta ovat täysiä, mutta paluut lähes tyhjiä. Alusten keskimääräinen käyttöaste jää näin ollen melko alhaiseksi.
- (39) SNCM on perinteisesti hoitanut Korsikan ja Manner-Ranskan välistä liikennöintiä. Julkisen palvelun hoitaminen Marseillen ja Korsikan välisessä liikenteessä muodostaa kaksi kolmasosaa sen toiminnasta, ja jäljelle jäävä kolmannes koostuu liikenteestä muiden lähtö- tai määräpaikkojen välillä (Nizza–Korsika, Toulon–Korsika, kansainvälinen liikenne Sardiniaan tai Pohjois-Afrikkaan).

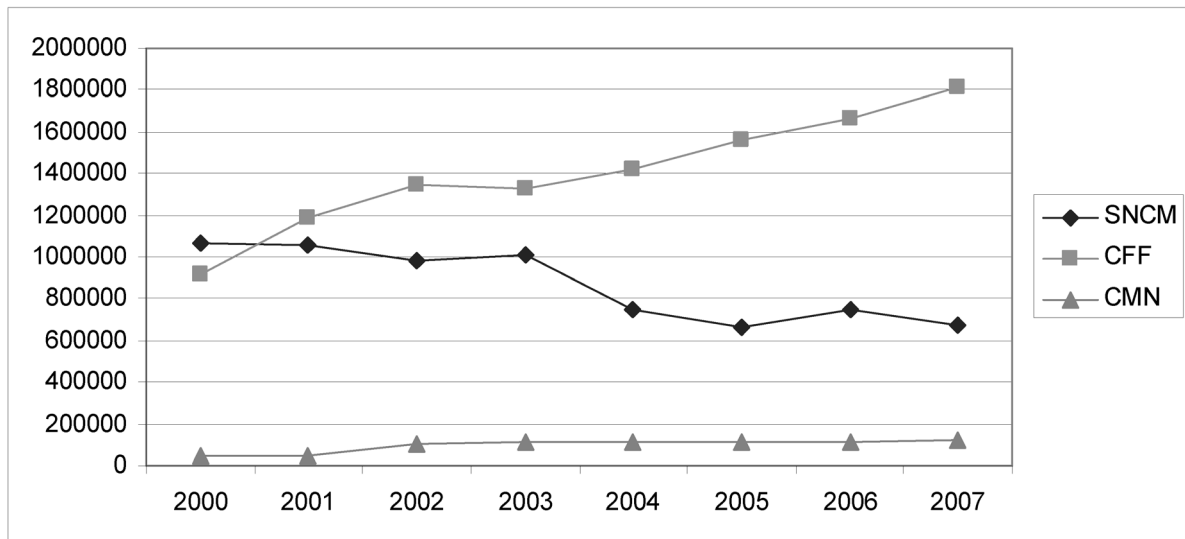
(40) SNCM oli pitkään monopoliasemassa päätoimialallaan. Vuodesta 1996 lähtien se on kuitenkin joutunut kohtaamaan kilpailua, joka on voimistunut hyvin nopeasti. Nykyään mantereen ja Korsikan välisiä merikuljetuksia hallitseekin Corsica Ferries France -yhtiö (CFF), jonka markkinaosuus kasvaa jatkuvasti. Vaikka CFF on toiminut näillä markkinoilla vasta vuodesta 1996 lähtien, sen matkustajamäärä on kasvanut vuosittain [...] (*) vuosina 2000–2005, ja tämä kasvu jatkuu edelleen. Nykyään lähes [...] mantereen ja Korsikan välillä kulkevista matkus-

tajista valitsee CFF:n laivan, vain [...] käyttää SNCM:n alusta ja CMN kuljettaa loput, eli [...] matkustajista.

(41) CFF:n seitsemässä vuodessa saavuttama asema tarkastelun kohteena olevilla markkinoilla ilmenee myös Korsikan ja Manner-Ranskan välillä eri kausina kuljetettujen matkustajien määrissä. Seuraavasta kaaviosta ilmenee, että vuosina 2000–2007 CFF:n markkinaosuus on kasvanut 45:stä [...] prosenttiin ja SNCM:n 53:sta [...] prosenttiin, ja matkustajien määrässä eroa on yli miljoonan matkustajan verran.

Kaavio 1

Manner-Ranskan ja Korsikan välillä eri kausina (touko-syyskuu) kuljetettujen matkustajien määrät vuosina 2000–2007

Lähde: Observatoire régional des transports de la Corse

(42) SNCM:n pienemmät kilpailijat Korsikan reitillä ovat Compagnie Méridionale de Navigation (CMN), Moby Lines, Happy Lines ja TRIS.

(43) Viimeisten kahden vuoden aikana SNCM:n markkinaosuus Korsikan reitillä on pienentynyt ja paikkojen tarjonta on vähentynyt [...] prosenttia (-[...] prosenttia Nizasta lähtevillä kuljetuksilla ja -[...] prosenttia Marseillestä lähtevillä kuljetuksilla).

(44) Markkinaosuuden laskun jatkuminen osoittaa, että matkustajien luottamus, jota lakot ja työmarkkinaosapuolten väliset konfliktit heikensivät voimakkaasti vuosina 2004 ja 2005 erityisesti yrityksen yksityistämisen yhteydessä, on palautunut hyvin hitaasti. Sitä kuitenkin tarvitaan SNCM:n viime vuosina kohtaaman markkinaosuuden laskun pysäyttämiseen. Tässä yhteydessä se, että SNCM:n

liikevaihto kasvoi vuonna 2007, valaa uskoa yrityksen elinkelpoisuuteen, vaikka SNCM onkin menettänyt markkinoita ainoalle kilpailijalleen, jolla on nykyään huomattavasti suurempi markkinaosuus kuin sillä.

(45) Mantereen ja Korsikan välisen matkustajaliikenteen markkinat ovat kasvaneet keskimäärin 4 prosenttia 15 viime vuoden aikana, ja kasvun odotetaan jatkuvan. Vuonna 2008 kasvua odotetaan tapahtuvan [...] prosenttia, ja seuraaviksi vuosiksi ennustetaan maltillista kasvua. Näille markkinoille ei kuitenkaan vaikuta tulevan uusia toimijoita. Kun Korsikan liikennevirasto (Office des Transports de Corse) järjesti tarjouskilpailun tiettyjen Korsikan satamien liikennöintiä koskevan julkisen palvelun hoitamisesta vuosina 2007–2013, kilpailuun osallistuivat vain CFF ja SNCM-CMN, vaikka tarjouksen olisi voinut tehdä vain tietyistä reitistä.

(46) SNCM:n tärkein kilpailija CFF on kasvattanut paikkatarjontansa 500 000:sta [...] miljoonaan vuosina 1999–2007 (määrä kasvoi [...] prosenttia vuosina 2006–2007), ja siten se on voinut lisätä kuljetuksia ([...] miljoonasta [...] miljoonaan vuosina 2005–2007) ja kasvattaa markkinaosuuttaan. Tämän politiikan seurauksena CFF:n käyttöaste on kuitenkin rakenteellisesti alhaisempi kuin SNCM:n – vuonna 2007 eroa oli noin [...] prosenttiyksikköä. Vuonna 2007 SNCM:n keskimääräinen käyttöaste oli [...] prosenttia, mikä on täysin normaalia, kun otetaan huomioon markkinoiden voimakkaat kausivaihtelut (ks. edellä).

Rahtiliikenne

(47) SNCM:llä oli vuonna 2005 noin [...] prosentin osuus Marseillessa ja Toulonista Korsikaan suuntautuvan rahtiliikenteen markkinoista.

(48) SNCM:llä ja CMN:llä on käytännössä monopoliasema yleisen tavaraliikenteen (kauppatavara ilman saattajaa) alalla. Julkisen palvelun tarjoamista koskevan sopimuksen mukaisesti nämä kaksi yhtiötä liikennöivät säännöllisesti Marseillessa kaikkiin Korsikan satamiin.

(49) Kaikki matkustajia kuljettavat yritykset kilpailevat lautoille lastattujen saatettujen perävaunujen kuljetuksesta; niiden osuus yleisestä tavaraliikenteestä on pituusmetreinä laskettuna yhteensä 24 prosenttia. SNCM ja CMN pitävät hallussaan suurinta osuutta myös näistä saatetun tavaraliikenteen markkinoista. Muiden toimijoiden, pääasiassa CFF:n, osuus on 10 prosenttia eli 2 prosenttia kokonaismarkkinoista.

(50) SNCM:llä ja CMN:llä on suurin markkinaosuus myös lautoille lastattujen saatettujen moottoriajoneuvojen⁽⁵⁴⁾ alalla (noin 24 prosenttia yleisestä tavaraliikenteestä vuonna 2003). CFF on kuitenkin kasvattanut tarjontaa vuodesta 2002 lähtien, ja pitää nykyään hallussaan noin [...] prosenttia markkinoista.

3.2 Liikennöinti Pohjois-Afrikkaan

(51) Tunisia ja Algeria muodostavat tärkeät, noin viiden miljoonan matkustajan markkinat, joita hallitsee lentoliikenne. Meriliikenteen osuus kuljetuksista on noin 15 prosenttia. Algeriassa on merkittävät merikuljetusmarkkinat, jotka palvelevat noin 560 000 matkustajaa, kun taas Tunisian pienemmillä markkinoilla on noin 250 000 matkustajaa.

(52) Ranskasta Pohjois-Afrikkaan suuntautuvien merikuljetusten markkinat ovat kasvaneet viime vuosina tasaisesti noin 13 prosenttia vuosina 2001–2005. Kun otetaan huomioon alueen matkailun kasvuodotukset, merikuljetusten uskotaan kasvavan vuosittain noin 4 prosenttia vuoteen 2010 asti.

(53) Algeriassa SNCM on toiseksi suurin markkinatoimija julkisen Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs -yrityksen (ENTMV) jälkeen. SNCM:n markkinaosuus oli 24 prosenttia vuonna 2001 ja [...] prosenttia vuonna 2005.

(54) Tunisian liikenteen markkinoilla SNCM on toiseksi suurin toimija Compagnie tunisienne de navigation -yrityksen jälkeen (CTN). Vaikka SNCM on menettänyt markkinaosuuttaan vuoden 2001 jälkeen siten, että se laski 44:stä [...] prosenttiin vuoteen 2004 mennessä, tilanne parani vuonna 2005 ([...] prosenttia).

4. TÄMÄN PÄÄTÖKSEN SOVELTAMISALAAAN KUULUVIEN TOIMENPITEIDEN KUVAUS

4.1 SNCM:n pääoman korottaminen vuonna 2002

4.1.1 Kuvaus

(55) Kun komissio oli päättänyt 17. heinäkuuta 2002 hyväksyä SNCM:lle myönnettävän pelastamistuen⁽⁵⁵⁾, Ranskan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 18. helmikuuta 2002 suunnitelmasta myöntää rakenneuudistustukea SNCM:lle. Toimenpiteessä oli kyse SNCM:n pääoman korottamisesta sen emoyhtiön, CGMF:n, kautta 76 miljoonalla eurolla, josta 46 miljoonaa euroa oli tarkoitettu rakenneuudistuskustannusten kattamiseen⁽⁵⁶⁾. Tällä pääomankorotuksella oli tarkoitus lisätä SNCM:n omaa pääomaa 30 miljoonasta eurosta 106 miljoonaan euroon.

(56) Vuoden 1999 suuntaviivojen mukaisesti Ranskan viranomaiset esittivät komissiolle SNCM:ää koskevan rakenneuudistussuunnitelman⁽⁵⁷⁾, jossa oli viisi kohtaa:

i) matkojen määrän vähentäminen ja alusten jakaminen uudelleen eri reiteille (Korsikaan liikennöinnin vähentäminen ja Pohjois-Afrikkaan liikennöinnin lisääminen)⁽⁵⁸⁾;

ii) aluskannan pienentäminen neljällä aluksella, minkä pitäisi lisätä käteisvaroja 21 miljoonalla eurolla;

iii) tiettyjen kiinteistöjen luovutus;

iv) henkilöstön vähentäminen⁽⁵⁹⁾ noin 12 prosenttia, minkä pitäisi yhdessä järkevän palkkapolitiikan kanssa mahdollistaa miehistökulujen vähentäminen 61,8 miljoonasta eurosta vuonna 2001 keskimäärin [...] miljoonaan euroon vuosina 2003–2006 ja samana aikana maahenkilöstökulujen vähentäminen 50,3 miljoonasta eurosta vuonna 2001 [...] miljoonaan euroon;

v) kahden tytäryhtiön, Compagnie Maritime Toulonnaise -yhtiön ja Corsica Marittima -yhtiön, lakkauttaminen ja niiden jäljelle jäävien toimintojen siirtäminen SNCM:lle.

(57) Ranskan viranomaiset kertoivat 31. tammikuuta 2003 päivätyssä kirjeessä parannuksista, joita rakenneuudistus-suunnitelmaan oli tehty 19. elokuuta 2002 tehdyssä komission päätöksessä esitettyjen huomautusten johdosta. Parannukset koskivat seuraavia seikkoja:

- palkkapolitiikkaa koskevat sitoumukset ja täsmennykset,
- suunnitelma välituotehankintoihin liittyvien kulujen vähentämiseksi,
- sitomus, jonka mukaan SNCM ei ryhdy hintasotaan Korsikaan liikennöivien kilpailijoidensa kanssa.

(58) Viimeksi mainitusta seikasta Ranskan viranomaiset tarkensivat seuraavaa: ”SNCM tekee sitoumuksen varauksella, koska se katsoo, että sen käynnistämä hintasota olisi ristiriidassa yhtiön strategisen aseman kanssa, yhtiön etujen kanssa, sillä se johtaisi yhtiön tulojen laskuun, sekä yhtiön tavanomaisten toimintatapojen ja taitotiedon kanssa.”

(59) Ranskan viranomaiset esittivät rakenneuudistus-suunnitelmassaan tiettyjen muuttujien⁽⁶⁰⁾ mediaaniennusteeseen perustuvan yksityiskohtaisen rahoitusmallin kaudeksi 2002–2007. Rahoitusennusteesta käy ilmi muun muassa se, että tulos rahoituserien jälkeen muuttuu positiiviseksi jo vuonna 2003.

Taulukko 1

Rahoitusmalli kaudeksi 2002–2007

(miljoonaa EUR)

	2000	2001	2002	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Toteutu- nut	Toteutu- nut	Suunni- teltu	Toteutu- nut	Suunni- teltu	Suunni- teltu	Suunni- teltu	Suunni- teltu	Suunni- teltu
Liikevaihto	204,9	204,1	178	205,8	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Toimintatuet	85,4	86,7	74,5	77,7	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Tulos rahoituserien jälkeen	- 14,7	- 5,1	1,2	- 5,8	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nettotulos	- 6,2	- 40,4	23	4,2	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Oma pääoma	67,5	29,7	119	33,8	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nettorahoituslainat (ilman leasing-sopimuksia)	135,8	134,5	67,7	144,8	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Taloudelliset suhdeluvut					(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Tulos rahoituserien jälkeen / liikevaihto + tuet	- 5 %	- 2 %	0 %	- 2 %	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Oma pääoma / taseen velkaantumisaste	50 %	22 %	176 %	23 %	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

Vuosien 2000, 2001 ja 2002 luvut ovat peräisin SNCM:n vuosikertomuksista 2001 ja 2002.

(60) Ranskan viranomaisten mukaan 76 miljoonan euron pääomansiirto ja toiminnan kannattavuuden palautuminen jo vuonna 2003 mahdollistavat oman pääoman kasvattamisen vuoden 2001 lopun 30 miljoonasta eurosta 120 miljoonaan euroon lyhyellä aikavälillä (2003) ja [...] miljoonaan euroon suunnitelman toteuttamisen loppuvaiheessa (2006–2007). Tämän ansiosta rahoituslainan määrää pitäisi voida vähentää 145 miljoonasta eurosta vuonna 2002 [...]–[...] miljoonaan euroon vuosina 2003–2005. Yhtiö aikoo ottaa suunnitelman viimeisinä toteuttamisvuosina uutta lainaa uudistaakseen yhden tai kaksi yksinomistuksessaan olevaa alusta.

(61) Ranskan viranomaiset toimittivat myös tutkimuksen odotettujen tulosten herkkyydestä suhteessa eri reittien liikennöintiä koskeviin oletuksiin. Tältä pohjalta erilaiset simulaatiot osoittavat, että SNCM:n pitäisi palata kannattavaksi ennakoituissa olosuhteissa.

4.1.2 Pääomankorotuksen määrän määrittely

- (62) Ranskan viranomaiset käyttivät pääomankorotuksen määrän määrittelyä menetelmää⁽⁶¹⁾, jossa rahoitustarve lasketaan viidessä eurooppalaisessa meriliikenneyhtiössä vuonna 2000 vallinneena oman pääoman ja rahoituslainojen keskimääräisenä suhteena. Vaikka yritysten taseissa on suuria eroja, Ranskan viranomaiset laskivat keskiarvoksi 79 prosenttia. Ranskan viranomaisten mukaan kauden 2002–2007 rahoitusennusteessa oman pääoman ja rahoituslainojen keskimääräinen suhde oli 77 prosenttia ja oman pääoman suuruus oli 169 miljoonaa euroa vuonna 2007. Tämsuuruiseen omaan pääomaan pääsy edellyttäisi 76 miljoonan euron lisäpääomaa ja rakenneuudistussuunnitelmassa määriteltyjen toimien onnistumista.

4.2 Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutetut toimet

4.2.1 Alustava huomio

- (63) Vuoden 2002 pääomankorotus ja rakenneuudistussuunnitelma eivät tuottaneet odotettuja tuloksia, ja vuodesta 2004 lähtien SNCM:n talous- ja rahoitustilanne heikkeni voimakkaasti. Heikkenemiseen vaikuttivat sekä SNCM:n sisäiset tekijät (työmarkkinaosapuolten väliset konfliktit, tuottavuustavoitteiden riittämätön ja myöhäinen toteutuminen, markkinaosuuden menetys) että sen ulkoiset tekijät (Korsikan houkuttelevuuden väheneminen matkailukohteena, CFF:n markkinaosuuden kasvu, valtion tekemät liikkeenjohdolliset virheet⁽⁶²⁾ sekä polttoaineiden hinnan nousu.
- (64) SNCM:n tulos rahoituserien jälkeen oli – 32,6 miljoonaa euroa vuonna 2004 ja – 25,8 miljoonaa euroa vuonna 2005. Nettotulos oli puolestaan – 29,7 miljoonaa euroa vuonna 2004 ja – 28,8 miljoonaa euroa vuonna 2005.
- (65) SNCM:n talous- ja rahoitustilanteen heikkenemisen johdosta Ranskan viranomaiset päättivät luovuttaa enemmän omaisuutta kuin vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelmassa oli ennakoitu ja vuoden 2003 päätöksessä oli vaadittu sekä aloittaa yksityisten kumppanien hakemisen.

Taulukko 2

SNCM:n vuoden 2002 jälkeen luovuttama omaisuus⁽⁶³⁾

	Luovutusten nettotuotto	Päivämäärä
Vuoden 2002 ilmoituksessa ehdotetut luovutukset 2002 (euroa)	25 165 000	
Aliso(Ascon sijasta 8 päivänä syyskuuta 2004 tehdyn komission päätöksen mukaisesti)	(...)	30.9.2004
Napoléon	(...)	6.5.2002
Monte Rotondo	(...)	31.7.2002
Liberté	(...)	27.1.2003
Schuman-kiinteistö	(...)	20.1.2003
Ylimääräiset luovutukset, jotka komissio määräsi 9 päivänä heinäkuuta 2003 tekemässään päätöksessä (euroa)	5 022 600	
SCI Espace Schuman	(...)	24.6.2003
Southern Trader	(...)	22.7.2003
Someca	(...)	30.4.2004
Amadeus	(...)	12.10.2004
CCM	[...] (!)	-

	Luovutusten nettotuotto	Päivämäärä
Ylimääräiset luovutukset, jotka ovat toteutuneet heinäkuussa 2003 tehdyn päätöksen jälkeen (miljoonaa euroa)	12,6	
Asco	(...)	24.5.2005
Sud-Cargos	(...)	15.9.2005
SNCM:n kiinteistöjen (SNCM:n henkilöstön entisten asuintilojen) myynti)	(...)	Syyskuu 2003–2006
yhteensä (miljoonaa euroa)	42,385	

(¹) [...]

4.2.2 Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutetut toimet

(66) Avoimen, julkisen ja syrjimättömän valintamenettelyn (⁶⁴) tuloksena valtio, BCP ja VT saivat lopulta 13. lokakuuta 2005 aikaan sopimuksen erittäin vaikeassa työmarkkina- ja rahoitustilanteessa. VT:stä tuli SNCM:n teollisuustoimija (28 prosentin osakkuudella) ja BCP:stä sen pääosakas 38 prosentin osakkuudella. Valtio antoi erityisesti palkansaajille sitoumuksen säilyttää 25 prosentin osakkuus yrityksessä (⁶⁵). BCP ja VT laativat SNCM:lle liiketoimintasuunnitelman, joka toimitettiin komissiolle 7. huhtikuuta 2006.

Sopimuspöytäkirjan sisältö

(67) Sopimuspuolet (BCP, VT ja CGMF) allekirjoittivat 16. toukokuuta 2006 sopimuspöytäkirjan, jonka mukaan 75 prosenttia SNCM:n pääomasta luovutetaan yksityisille toiminnan jatkajille.

(68) Sopimuspöytäkirjan osassa II määrätään, että CGMF sitoutuu hyväksymään, merkitsemään ja vapauttamaan SNCM:n pääoman korottamisen yhteensä 142,5 miljoonalla eurolla.

(69) Pääomankorotuksen jälkeen SNCM:n osakepääomaa on tarkoitus alentaa muun kuin julkisesti noteeratun osakeyhtiön lakisääteiselle vähimmäistasolle mitätöimällä osakkeita.

(70) Pääomankorotuksen ohella CGMF sitoutuu tarjoamaan SNCM:lle käteisennakkona 38,5 miljoonaa euroa. Tämä käteisennakko, jonka SNCM laittaa sulkuutilille (CIC-pankkiin), on tarkoitettu niiden kustannusten kattamiseen, jotka yhtiön on maksettava lakisääteisten ja sopimusperusteisten määrien lisäksi, jos toiminnan jatkajat panevat täytäntöön henkilöstönvähentämishjelman (⁶⁶). Lakisääteisten ja sopimusperusteisten hyvitysten lisäksi suoritettavat korvaukset maksetaan yksilöllisesti ja henkilökohtai-

sesti niiden palkansaajien osalta, jotka ovat lähteneet yrityksestä ja joiden työsopimus on purettu.

(71) Näiden toimien seurauksena sopimuspöytäkirjan osassa III määrätään, että CGMF luovuttaa yksityisille toiminnan jatkajille osakkeensa, jotka edustavat 75:tä prosenttia yhtiön osakepääomasta, ja [...], joka on tarkoitettu sopimusperusteiset ja lakisääteiset velvoitteet ylittävän sosiaaliohjelman osan rahoittamiseen.

(72) Sopimuspöytäkirjan osassa III määrätään myös, että toiminnan jatkajat ja CGMF merkitsevät yhdessä ja samanaikaisesti uusia osakkeita yhteensä 35 miljoonalla eurolla ja että BCP/VT maksaa käteisenä 8,75 miljoonaa euroa, jotka SNCM saa käyttöönsä käteisvaratarpeidensa mukaan. Sopimuspöytäkirjan kohdassa III.2.7 määrätään, että CGMF:n osakkeiden arvo vastaa aina niiden alkuperäistä nimellisarvoa, joka on korotettu [...] prosentilla vapautetusta nimellisarvosta kerrottuna luvulla P/365, jossa P on päivien määrä toteutumispäivän jälkeen, ja josta on vähennetty kaikki perittävät maksut (esimerkiksi osingot). Näitä ehtoja ei sovelleta akordi- tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

(73) Sopimuspöytäkirjassa (osa III.5) on SNCM:n luovutukseen liittyvä sopimuksen purkamista koskeva ehto, johon toiminnan jatkajat voivat yhdessä turvautua alla mainituissa tilanteissa, jos liiketoimintasuunnitelman uskottavuus ja yhtiön paluu elinkelpoiseksi joutuvat kyseenalaisiksi:

— Korsikan meriliikennöintiä koskevan julkisen palvelun sopimuksen menettäminen kaudeksi, joka alkaa 1. tammikuuta 2007 [...],

— Euroopan komission kielteinen päätös tai Euroopan yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio, jolla esimerkiksi kielletään toiminta tai määrätään ehtoja, jotka vaikuttavat olennaisesti yhtiön arvoon, [...].

- (74) Sopimuspöytäkirjan osassa VII määrätään, että CGMF ottaa yrityksen omistajuuden siirtymisen päivänä vastuulleen osan SNCM:n sosiaalisista sitoumuksista, jotka liittyvät eläkerahastojen kuluihin ja joiden määräksi arvioidaan 15,5 miljoonaa euroa.
- (75) Yrityksen hallinto määritellään yksityiskohtaisesti sopimuspöytäkirjan osassa IV. Sen mukaan SNCM:n hallintotapaa muutetaan, kun yhtiöstä tulee osakeyhtiö, jolla on johtokunta ja hallintoneuvosto. Hallintoneuvostossa on ensin 10 ja myöhemmin 14 jäsentä. Sitä johtaa väliaikaisesti valtion edustaja. Jos SNCM saa julkisen palvelun sopimuksen, hallintoneuvoston johtajaksi vaihdetaan BCP:n edustaja. Johtokunta puolestaan vastaa SNCM:n operatiivisesta johtamisesta.
- (76) Ranskan hallitus vahvisti 26. toukokuuta 2006 SNCM:n luovutuksen ja edellä mainitut toimenpiteet.

Toimenpiteet

- (77) Edellä esitetyn perusteella sopimuspöytäkirjassa on kolmenlaisia valtion toimenpiteitä, joita on syytä tarkastella yhteisön valtioneuvostojärjestelmää vasten:
- SNCM:n sataprosenttinen luovutus 158 miljoonan euron negatiivisella hinnalla (142,5 miljoonan euron pääomansiirto ja eläkerahaston yhteydessä 15,5 miljoonan euron kulujen kattaminen),
 - CGMF:n myöntämä 38,5 miljoonan euron käteisenakko SNCM:ltä irtisanottujen työntekijöiden hyväksi,
 - pääoman korottaminen 8,75 miljoonalla eurolla, jonka CGMF toteuttaa yhdessä ja samanaikaisesti kun VT ja BCP toteuttavat 26,25 miljoonan euron pääomansiirron.

5. TÄMÄN PÄÄTÖKSEN LAAJUUS

- (78) Tämä lopullinen päätös koskee toimenpiteitä, jotka Ranska on toteuttanut SNCM:n hyödyksi 18. helmikuuta 2002 lähtien. Nämä toimenpiteet ovat seuraavat:
- CGMF:n 76 miljoonan euron suuruinen pääomansiirto SNCM:lle vuonna 2002 (53,48 miljoonaa euroa julkisen palvelun velvoitteiden nojalla ja loput rakenneuudistustukina),
 - CGMF:n SNCM:stä maksama 158 miljoonan euron negatiivinen hinta,
 - CGMF:n toteuttama 8,75 miljoonan euron pääomansiirto,

— CGMF:n vastaaminen 38,5 miljoonan euron suuruisista täydentävistä sosiaalisista toimenpiteistä.

- (79) Tämä päätös ei koske niiden taloudellisten korvausten tutkintaa, jotka SNCM on saanut tai saa julkisen palvelun velvoitteiden nojalla kaudella 2007–2013 ja joita käsitellään erillisessä menettelyssä.

6. SYYT, JOIDEN TAKIA KOMISSIO TEKI VUOSIEN 2002 JA 2006 PÄÄTÖKSET

6.1 Muodollisen tutkintamenettelyn aloittaminen vuonna 2002

- (80) Menettelyn aloittamisesta 19. elokuuta 2002 tekemässään päätöksessä komissio myönsi, että SNCM oli vaikeuksissa oleva yritys, mutta samalla se epäili, täyttikö ilmoitettu toimenpide tuolloin voimassa olleiden vuoden 1999 suuntaviivojen 3.2.2 kohdassa esitetyt arviointiperusteet.
- (81) Komissio esitti joitakin epäilyjä rakenneuudistussuunnitelmasta, koska yhtiön tekemien tappioiden syitä ei ollut analysoitu. Komissio tiedusteli erityisesti tappioiden ja julkisen palvelun velvoitteiden välisistä yhteyksistä, SNCM:n alustenhankintaohjelman vaikutuksesta yhtiön tuloslaskelmiin ja yhtiön tuottavuuden parantamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä.
- (82) Lisäksi komissio korosti tiettyjä rakenneuudistussuunnitelman puutteita, kuten sitä, ettei siinä ollut konkreettisia toimenpiteitä välituotekulutuksen määrän vähentämiseksi ja että siitä puuttui SNCM:n tulevaa hinnoittelupolitiikkaa koskevia tietoja.
- (83) Komissio epäili myös sekä Ranskan viranomaisten pääomankorotuksen suuruuden määrittämiseen käyttämän laskutavan asianmukaisuutta että eräitä taloudellisten simulatioiden laatimisessa käytettyjä oletuksia.

6.2 Muodollisen tutkintamenettelyn laajentaminen vuonna 2006

- (84) Komissio päätti 13. syyskuuta 2006 tekemällään päätöksellä ulottaa muodollisen tutkintamenettelyn toimenpiteisiin, jotka liittyivät SNCM:n luovutukseen yksityiselle sektorille.
- (85) Ensinnäkin, kun Ranskan viranomaiset pyysivät 7. huhtikuuta 2006 (ks. tämän päätöksen 17 kohta) komissiota tarkastelemaan osaa vuoden 2002 pääomansiirtoasiassa Altmark vahvistetun oikeuskäytännön valossa, komissio epäili, täyttyivätkö yhteisöjen tuomioistuinten kyseisessä tuomiossa määrittelemät edellytykset (erityisesti toinen ja neljäs edellytys) (67).

- (86) Jos tämä määrä katsottaisiin sääntöjenmukaiseksi tueksi perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla, komissio laski vuoden 2006 päätöksessään, että rakenneuudistustukia koskevia suuntaviivoja vasten arvioitavaksi tuen määräksi jäisi 15,81 miljoonaa euroa. Kun rakenneuudistustuen määrä olisi huomattavasti alhaisempi kuin vuonna 2002 ilmoitettu ja vuonna 2003 hyväksytty määrä, komissio epäili, oliko kaikki SNCM:lle vuoden 2003 päätöksessä määrätyt vastasuoritteet aiheellista säilyttää.
- (87) Komissio epäili myös, oliko vuoden 2003 päätöksellä määrättyjä ehtoja, erityisesti hintajohtajuuden periaatetta ja Korsikaan suuntautuvien matkojen määrää koskevia ehtoja noudatettu.
- (88) SNCM:n negatiivisen luovutushinnan osalta komissio epäili, oliko valtion ennen SNCM:n luovutusta tekemä pääomankorotus yhdenmukainen markkinataloussijoittajaperiaatteen kanssa. Komissiota epäilyttivät erityisesti laskelmat selvitystilasta aiheutuvista kustannuksista, jotka valtio osakkeenomistajana joutuisi maksamaan, jos SNCM asetettaisiin selvitystilaan.
- (89) Komissio asetti kyseenalaiseksi sen, että rahoitustoimenpiteet voitaisiin oikeuttaa pelastamistukea ja rakenneuudistustukea koskevilla suuntaviivoilla.
- (90) Lisäksi se epäili, vastasiko toinen, 8,75 miljoonan euron pääomankorotus periaatteita, joiden mukaan yksityiset ja julkiset sijoitukset on tehtävä samanaikaisesti ja merkintäehtojen on oltava oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla identtiset.
- (91) Lopuksi komissio esitti epäilyjä siitä, voivatko 38,5 miljoonan euron täydentävät sosiaaliset toimenpiteet henkilöstön auttamiseksi muodostaa välillisen edun yritykselle. Se korosti mahdollista ristiriitaa täydentävien irtisanomiskorvausten huomioimisessa osana asiaan perehtyneelle sijoittajalle kuuluvia riskejä.
- kaudella 1991–2001, joka ei ole valtiontukea asiassa Altmark vahvistetun oikeuskäytännön mukaisesti, koska se täyttää kyseisessä oikeuskäytännössä asetetut neljä edellytystä.
- (93) Asian Altmark toisen edellytyksen osalta Ranskan viranomaiset korostavat, että asiassa Altmark annetun tuomion mukaan vain laskentaparametrit on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa 53,48 miljoonan euron määrä on kuitenkin maksettu marraskuussa 2003 sellaisten laskentaparametrien pohjalta, jotka oli vahvistettu ennen kyseistä kautta (1991–2001) ⁽⁶⁸⁾.
- (94) Näin ollen Ranskan mukaan se, että myöhemmin on maksettu liian pienen korvauksen johdosta uudelleen arvioitu määrä, ei saata kyseenalaiseksi väitettä, että parametrit, joiden perusteella 53,48 miljoonan euron korvaus laskettiin, oli vahvistettu objektiivisesti ja läpinäkyvästi ennen julkiseen palveluun kuuluvien tehtävien toteuttamista.
- (95) Ranskan viranomaiset katsovat, että asian Altmark neljännen edellytyksen mukaan julkisesta palvelusta vastaavan yrityksen on oltava hyvin johdettu, mutta siinä ei viitata mitenkään kyseisen yrityksen vähimmäistuottavuuteen tai keskimääräiseen tuottavuuteen.
- (96) Tältä osin Ranskan viranomaiset katsovat, että SNCM:n voidaan olettaa olleen hyvin johdettu kaudella 1991–2001 eikä sen voida olettaa olleen huonosti johdettu pelkästään sen perusteella, että se kärsi kaudella 1991–2001 taloudellisia tappioita. Ranskan viranomaisten mukaan SNCM:n tappiot eivät johtuneet huonosta johtamisesta vaan vuosina 1991 ja 1996 tehtyjen sopimusten tiukoista ehdoista ja yrityksen perinteisten markkinoiden järkkymisestä, kun monopolista siirryttiin voimakkaan kilpailun tilanteeseen. SNCM käyttäytyi siis kohdallaisen hyvin johdetun yrityksen tavoin.

7. RANSKAN VIRANOMAISTEN KANTA

7.1 Vuoden 2002 pääomankorotus

7.1.1 Myönnetty 53,48 miljoonan euron määrä asian Altmark oikeuskäytännön valossa

7.1.1.1 Asian Altmark mukaiset neljä edellytystä

- (92) Ranskan viranomaiset pyysivät 7. huhtikuuta 2006 päivättyssä kirjeessään ja vuoden 2006 päätöksen johdosta esittämissään huomautuksissa, että komissio pitäisi osaa vuoden 2002 pääomankorotuksesta – 53,48:aa miljoonaa euroa – sellaisena korvauksena julkisesta palvelusta
- (97) Ranska korostaa, että julkinen toimija oli ainoa yritys, joka pystyi täyttämään vuorojen säännöllisyyteen ja tiheyteen liittyvät velvollisuudet, vaikka markkinoille tulikin vuonna 1996 yksityinen toimija, joka tosin liikennöi vain tietyillä reiteillä ja ainoastaan kiireisenä kautena. Ranskan mukaan ei myöskään ollut varsinaisesti mitään vertailuyritystä, jonka kustannusten pohjalta olisi voitu määritellä, ylittivätkö SNCM:lle myönnetyt korvaukset julkisen palvelun veloitteiden täyttämistä väistämättä aiheutuvat kulut. Ranskan viranomaisten mielestä olisi siis vaikeaa verrata SNCM:n ja muiden meriliikenneyhtiöiden kustannusten rakennetta, kun otetaan huomioon SNCM:n toiminnan ja markkinoiden erityispiirteet.

- (98) Vaikka käytännössä on mahdotonta löytää yritystä, jota voitaisiin käyttää vertailukohtana kyseisellä ajanjaksolla, Ranska katsoo esittäneensä komission kanssa vuosina 2005 ja 2006 käymänsä kirjeenvaihdon aikana parhaansa mukaan objektiivisia ja perusteltuja todisteita siitä, että SNCM oli hyvin johdettu ja riittävillä kuljetusvälineillä varustettu keskivertoyritys ja että asiassa Altmark asetettu neljäs edellytys oli täytetty⁽⁶⁹⁾.
- (99) Ranska katsoo lisäksi, että CFF:n ja SNCM:n kustannusten rakenteista saatavilla olevien tietojen vertailu ei suinkaan aseta kyseenalaiseksi oletusta SNCM:n hyvästä johtamisesta, etenkin, kun vertailussa ei voida ottaa huomioon huomattavaa osaa kustannuksista, jotka aiheutuvat tavaroitten kuljettamiseen liittyvän julkisen palvelun hoitamisesta.
- (100) Ranska myös väittää, että tämänkaltaisessa tilanteessa voidaan tulkita asiassa Altmark annetun tuomion perustana olevaa oikeuskäytäntöä (erityisesti asiassa Ferring annettua tuomiota) siten, että on varmistettava, etteivät korvaukset ole olleet liian suuria. Tässä yhteydessä Ranskan viranomaiset tuovat esiin, etteivät myönnettyt tuet ole ylittäneet SNCM:lle julkisen palvelun velvoitteista tosiasiallisesti aiheutuneita kustannuksia, kuten komissio totesi 30. lokakuuta 2001 tekemässään päätöksessä⁽⁷⁰⁾.
- (101) Lopuksi Ranskan viranomaisten mielestä sen, että asian Altmark oikeuskäytäntöä sovelletaan vuosiksi 2002–2006 tehtyyn julkisen palvelun sopimukseen, pitäisi hälventää epäilyjä siitä, voidaanko tätä oikeuskäytäntöä soveltaa julkisen palvelun tehtävistä kaudella 1991–2001 maksettuihin korvauksiin. Ranskan mukaan vuosina 1991–2001 ja vuosina 2002–2006 maksetut korvaukset ovat sikäli luonteeltaan samanlaisia, että niiden määrittelyssä käytetyt parametrit – raskaat julkisen palvelun velvoitteet, yhden ainoan yrityksen kyky täyttää ne ja toimintakustannusten huomioiminen – ovat samat.
- (102) Johtopäätöksenä Ranskan kanta on, että asian Altmark neljä edellytystä täyttyvät, koska SNCM:llä oli julkisen palvelun velvoitteita eikä sille maksettu liian suuria korvauksia kaudella 1991–2001.

7.1.1.2 Myönnetyn 53,48 miljoonan euron määrän sääntöjenmukaisuus perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla

- (103) Jos komissio katsoo, että tämä toimenpide on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, Ranskan viranomaiset vetoavat siihen, että tämä rakenneuudistussuunnitelmasta erillinen ja riippumaton toimenpide on perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla sääntöjenmukainen, koska

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole kiistänyt tätä sääntöjenmukaisuuden perustaa vuonna 2005 antamassaan tuomiossa.

- (104) Ranskan viranomaiset korostavat, että tämänkaltaisessa tapauksessa asianomainen määrä on toimenpide, jota ei pitäisi arvioida rakenneuudistustuista vuosina 1999 ja 2004 laadittuja suuntaviivoja vasten ja jota erityisesti ei pitäisi ottaa huomioon arvioitaessa vuoden 2002 suunnitelmaa koskevia ehtoja. Ranskan mukaan rakenneuudistustuista vuonna 2004 laadittujen suuntaviivojen (68 kohta) nojalla ei ole perusteltua sisällyttää 53,48 miljoonan euron määrää rakenneuudistustukiin.
- (105) Tässä yhteydessä Ranska vakuuttaa, ettei kaudella 1991–2001 täytetyistä julkisen palvelun tehtävistä korvauksena myönnetty 53,48 miljoonan euron määrä liity rakenneuudistukseen – vuonna 2002 ilmoitettuun rakenneuudistussuunnitelmaan tai sen täytäntöönpanoon – vaan kyseessä on rakenneuudistussuunnitelmia edeltänyt toimenpide. Lisäksi Ranskan viranomaiset vetoavat siihen, ettei toimenpide, jolla yrityksille korvataan julkisen palvelun velvoitteista aiheutuvat kustannukset, ole suuntaviivoissa määritelty rakenneuudistustuki.
- (106) Ranskan viranomaiset katsovat, että vaikka asianomainen määrä ilmoitettiin osana kattavaa taloudellista panosta rakenneuudistustuen nimikkeellä, jäsenvaltioiden luonn ehdinnat eivät sido komissiota vaan päinvastoin komission on tarvittaessa muutettava toimenpiteen luokitus muuksi kuin valtiontueksi tai luokiteltava valtion toimenpide tueksi, vaikka kyseinen jäsenvaltio ei olisi määritellyt sitä sellaiseksi.

7.1.2 Rakenneuudistustuen jäljelle jäävä määrä

- (107) Edellä esitetyn perusteella Ranska katsoo, että jos 53,48 miljoonan euron määrän todetaan olevan muuta kuin tukea tai jos se luokitellaan perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla sääntöjenmukaiseksi tueksi, vuonna 2002 ilmoitettuna rakenneuudistustukena pidettävän tuen määräksi jää 76 miljoonan euron sijasta 15,81 miljoonaa euroa.

7.2 Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutetut toimenpiteet

- (108) Ranska muistuttaa aluksi, että vuosien 2004 ja 2005 voimakas yhteiskunnallinen liikehdintä ja SNCM:n talous- ja rahoitustilanteen heikkeneminen saivat valtion osakkeenomistajana käynnistämään tammikuussa 2005 yksityisten sijoittajien valintamenettelyn ja toteuttamaan kiireisiä toimenpiteitä (erityisesti luopumaan Ascosta ja osakkuudesta Sud-Cargos-yhtiössä⁽⁷¹⁾).

7.2.1 SNCM:n negatiivinen luovutushinta

- (109) Asiaa koskevaan yhteisön oikeuskäytäntöön vedoten Ranskan viranomaiset pyytävät komissiota katsomaan, että SNCM:n 158 miljoonan euron negatiivinen luovutushinta ei sisällä mitään perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tueksi luonnehdittavaa toimenpidettä, koska Ranskan valtio käyttäytyi markkinatalous-sijoittajan tavoin.
- (110) Ensinnäkin Ranska tuo esiin, että lopulliseen 158 miljoonan euron hintaan, joka on alhaisempi kuin toiminnan jatkajien alun perin tilintarkastuksen perusteella pyytämä negatiivinen hinta, päädyttiin määräysvallan luovutuksesta käydyissä neuvotteluissa, jotka olivat osa avointa, läpinäkyvää ja syrjimätöntä kilpailua, joten hinta on oikea markkinahinta.
- (111) Ranska katsoo, että kun SNCM:n yksityisen kumppanin hakemiseksi pidettiin avoin, läpinäkyvä ja syrjimätön kilpailumenettely, jonka tuloksena valittiin paras tarjous, luovutushinta on markkinahinta.
- (112) Ranskan viranomaisten mukaan yritys luovutettiin 158 miljoonan euron negatiiviseen hintaan valtion kannalta kaikkein edullisimmilla ehdoilla yhteisön oikeuskäytännön ja komission päätöksentekokäytännön mukaisesti, eikä toimenpiteeseen näin ollen sisälly mitään tuen piirteitä. Ranska todellakin katsoo, että tämä negatiivinen hinta on alhaisempi kuin selvitystilakustannukset, jotka valtio olisi joutunut maksamaan, jos yritys olisi asetettu selvitystilaan.
- (113) Tähän päätelmään päästään Ranskan mukaan sekä soveltamalla Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä (oikeuskäytäntö asiassa Gröditzer⁽⁷²⁾) että analysoimalla SNCM:n tosiasiallisia selvitystilakustannuksia (päättös ABX⁽⁷³⁾).
- (114) Ensimmäisestä menetelmästä, joka perustuu oikeuskäytäntöön asiassa Gröditzer, Ranska tuo esiin, että kyseisessä tuomiossa vahvistettiin komission 8. heinäkuuta 1999 tekemässään päätöksessä esittämä kanta, jonka mukaan ”vain – – pääoman realisointiarvo – – on otettava huomioon selvitystilasta aiheutuvana kustannuksena”⁽⁷⁴⁾.
- (115) Tältä osin CGMF:n⁽⁷⁵⁾ ja Oddo-Hastingsin⁽⁷⁶⁾ raporteissa on arvioitu, että pääoman realisointiarvo oli vähintään [...] miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2005⁽⁷⁷⁾.
- (116) Kun valtio yhtiön omistajaosakkaana vastaa veloista vain pääoman realisointiarvoon asti (oikeuskäytäntö asiassa Hytasa⁽⁷⁸⁾), Ranska katsoo, että yrityksen pääoman realisointiarvoksi vähimmillään arvioitu [...] miljoonaa euroa on selkeästi enemmän kuin 158 miljoonan euron negatiivinen luovutushinta.
- (117) Toisesta menetelmästä Ranska tuo esiin, että se perustuu komission päätökseen valtioneudesta, jonka Belgia on toteuttanut ABX Logistics -yhtiön hyväksi. Kyseisessä päätöksessä komissio tarkasteli negatiivista luovutushintaa, joka oli luonteeltaan markkinahinta – kuten käsiteltävänä olevassa tapauksessa –, ja vertasi sitä kustannuksiin, joita valtiolle osakkeenomistajana olisi aiheutunut vapaaehtoisesta selvitystilasta ja konkurssimenettelystä, sellaisina kuin riippumaton asiantuntija oli ne laskenut. Ranskan mukaan komissio tunnustaa kyseisessä päätöksessä päteviksi tietyt kustannukset, joita velkojille voi aiheutua siitä, että ne ottavat vastuut vastattavakseen, tai joita konsernin tytäryhtiön selvitystilasta voi aiheutua muille konsernin yhtiöille.
- (118) Edellä mainittujen CGMF:n ja Oddo-Hastingsin raporttien perusteella Ranskan viranomaiset arvioivat, että Ranskan valtiolle osakkeenomistajana aiheutuneet tosiasialliset kustannukset olisivat olleet [...]–[...] miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2005.
- (119) Tässä menetelmässä otetaan muun muassa huomioon riski siitä, että Ranskan valtio olisi joutunut vastaamaan vastuista, jos tuomioistuimien olisi katsonut sen tosiasiallisesti johtaneen SNCM:ää. Ranskan viranomaiset katsovat, ettei riskiä vastuiden siirtymisestä sen vastattavaksi voitu sivuuttaa etenäkään erään Ranskan kassaatiotuomioistuimen ennakkotapauksen valossa⁽⁷⁹⁾. Ranskan viranomaiset vakuuttivat komissiolle useassa kirjeessä, että oli hyvin mahdollista, että kansallinen tuomioistuimien tuomitsisi valtion vastaamaan johtamansa yrityksen vastuista ja että tämä mahdollisuus oli otettava huomioon SNCM:n mahdollisen selvitystilasta tosiasiallisten kustannusten laskennassa.
- (120) SNCM:n omaisuuden arvo 30. syyskuuta 2005 ([...] miljoonaa euroa) olisi etuoikeutettujen saatavien maksamisen jälkeen ollut [...] miljoonaa euroa. Jos vastuut siirtyvät valtion vastattavaksi, on lisäksi otettava huomioon kustannukset, joita aiheutuu muun muassa tärkeimpien käytösopimusten purkamisesta, alusten leasing-sopimusten purkamisesta ja etuoikeutettujen saatavien maksamisesta. Tällöin pääomavajeen määräksi tulee [...] miljoonaa euroa. Ranskan viranomaiset katsovat, että valtion vastattavaksi olisi tullut [...]–[...] prosenttia tästä määrästä.
- (121) Ranskan viranomaiset katsovat myös, että koska valtio on riippuvuussuhteessa SNCM:ään ja kun otetaan huomioon toinen Ranskan oikeuskäytäntö⁽⁸⁰⁾, tuomioistuimien olisi voinut määrätä valtion maksamaan korvauksia palokansajille, jos yritys olisi asetettu selvitystilaan. Mainitun oikeuskäytännön nojalla Ranskan viranomaiset pitävät enemmän kuin todennäköisenä sitä, että tuomioistuimien olisi määritellyt täydentävät korvaukset niiden korvausten perusteella, jotka on maksettu ennen selvitystilaan esitetyn sosiaaliohjelman yhteydessä.

(122) Asian Aspocomp oikeuskäytäntöä soveltaen Ranska arvioi, että valtio olisi joutunut maksamaan täydentäviä irtisanomiskorvauksia yhteensä [...]–[...] miljoonaa euroa, jolloin selvitystilasta valtiolle aiheutuvien kustannusten kokonaismäärä olisi ollut [...]–[...] miljoonaa euroa.

(123) Tämän lähestymistavan mukaan valtiolle osakkeenomistajana aiheutuvien kustannusten analyysi osoittaa, että SNCM:n myynnistä 158 miljoonan euron negatiiviseen hintaan aiheutui valtiolle vähemmän kustannuksia kuin sille olisi aiheutunut yrityksen konkurssimenettelystä.

(124) Johtopäätöksenä Ranskan viranomaiset katsovat, ettei tätä määrää voida pitää valtiontukea.

7.2.2 Osakkeenomistajien yhteinen pääomankorotus

(125) Ranska katsoo toimineensa tässä pääomasijoituksessa asiaan perehtyneen sijoittajan tavoin, koska se toimi samanaikaisesti vähemmistöosakkaana BCP:n ja VT:n rinnalla ja koska tämä sijoitus tuottaa kiinteää pääomakorotusta [...] prosenttia vuodessa, joten valtiolla ei ole riskiä liiketoimintasuunnitelman täytäntöönpanosta. Ranskan mukaan tällainen tuottavuus on erittäin hyvä yksityiselle sijoittajalle⁽⁸¹⁾. Se kuitenkin tarkentaa, ettei se saa mitään tuottoa, jos SNCM:ään sovelletaan akordi- tai konkurssimenettelyä tai jos toiminnan jatkajat soveltavat sopimuksen purkamista koskevaa ehtoa.

7.2.3 Täydentävät sosiaaliset toimenpiteet (henkilötuki)

(126) Ranska vetoaa komission päätöksentekokäytäntöön erityisesti asiassa SFP – Société française de production⁽⁸²⁾ väittäessään, että tässä rahoituksessa on kyse henkilötuesta, joka ei hyödytä yritystä. Näin ollen täydentävien sosiaalisten toimenpiteiden toteuttaminen irtisanottujen hyväksi julkisilla varoilla ilman, että toimenpiteet vähentävät työnantajalle kuuluvia tavallisia maksuja, kuuluu jäsenvaltioiden sosiaalipolitiikkaan eikä ole valtiontukea.

7.2.4 Päätelmä

(127) Jos komissio luokittelee uudet toimenpiteet osittain tai kokonaisuudessaan valtiontueksi, Ranska pyytää komissiota ottamaan huomioon, että uusilla toimenpiteillä varmistetaan SNCM:n paluu kannattavaksi yhtiöksi ja siten niillä ylläpidetään kilpailua asianomaisilla markkinoilla, erityisesti Korsikan liikennöinnin markkinoilla. Ranskan mukaan tämä näkökohta vastaa yhtä vaikeuksissa olevan yrityksen pelastamiseksi laadittujen suuntaviivojen periaatetta, kuten komissio (kumotun päätöksen 283 kohdassa) ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien (15. kesäkuuta 2005 antamassaan tuomiossa) ovat tuoneet esiin. Jälkim-

mäinen vielä muistutti, että komissio voi laajan harkintavaltansa puitteissa katsoa, että yrityksen toiminta on tarpeen entistä tiukempien oligopolististen markkinoiden syntymisen estämiseksi.

(128) Ranska ehdottaa, että komissio ottaa huomioon markkinatilanteen, kun se määrittelee SNCM:n mahdolliset vastasuoritteet. SNCM:n kapasiteetin heikentäminen vahvistaisi CFF:n johtavaa asemaa Korsikan liikennöinnin markkinoilla⁽⁸³⁾.

(129) Ranskan viranomaisten mukaan rakenneuudistussuunnitelma vastaa nykyisessä muodossaan niitä sääntöjenmukaisuuden perusteita, jotka komissio on esittänyt vuosien 1999 ja 2004 suuntaviivoissa. SNCM:n yksityistämisen yhteydessä ilmoitetuilla toimenpiteillä on tarkoitus palauttaa SNCM pysyvästi kannattavaksi jo vuoden 2009 lopulla, ja ne rajoittuvat välttämättömiin toimenpiteisiin.

7.3 Vuoden 2003 kumotussa päätöksessä asetettujen rajoitusten poistaminen

(130) Ranskan viranomaiset muistuttavat, että kaikki vuoden 2003 päätöksessä asetetut ehdot täytettiin kaudella 2003–2006. Lisäksi Ranskan viranomaiset katsovat, etteivät nämä toimenpiteet ole enää tarpeellisia kilpailun vääristymisen ehkäisemiseksi ja että niiden jatkaminen rikkoisi suhteellisuusperiaatetta, kun rakenneuudistustukien määrä on laskenut 15,81 miljoonaan euroon. Ranskan viranomaisten mielestä on erityisesti lakkautettava ehdot, joita voitaisiin vielä soveltaa, eli ne, jotka koskevat kieltoa nykyaikaistaa SNCM:n aluskantaa, hintajohtajuuden periaatteen noudattamista hintojen alalla ja tietyn vuorotiheyden säilyttämistä.

8. ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

8.1 Päätös aloittaa muodollinen tutkintamenettely vuonna 2002

8.1.1 Corsica Ferries -yhtiön (CFF) huomautukset

(131) Ensinnäkin CFF kiistää, että SNCM olisi suuntaviivoissa⁽⁸⁴⁾ tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys, ja toiseksi se epäilee SNCM:n kykyä palata kannattavaksi muilla kuin tuetuilla reiteillä. CFF toteaa, että toisin kuin rakenneuudistussuunnitelmassa ilmoitetaan⁽⁸⁵⁾, Livornoon liikennöidään edelleen.

(132) Kustannusten vähentämisen osalta CFF valittaa, ettei se ole saanut tiettyjä rakenneuudistussuunnitelman osia, joista sen edustajat ovat esittäneet kritiikkiä⁽⁸⁶⁾.

(133) CFF:n mukaan Ranskan viranomaisten laskelma, jonka tulos on 76 miljoonaa euroa, on täysin kuvitteellinen ⁽⁸⁷⁾, ja Ranskan viranomaisten esittämä oman pääoman ja rahoituslainojen välinen 79 prosentin suuruinen suhde taas on liioiteltu ⁽⁸⁸⁾. SNCM:n osakkuuksista CFF tuo esiin, että jotkin tytäryhtiöistä ovat hyödyttömiä meriliikenneyhtiön toiminnan kannalta ⁽⁸⁹⁾.

(134) Lopuksi CFF katsoo, että tukihankkeella pyritään kiertämään kabotaasista annettua asetusta ja mitätöimään Marseillen ja Korsikan välistä liikennöintiä koskevan tarjouspyynnön merkitys. CFF painottaa, ettei suunniteltu tuki saa antaa SNCM:lle mahdollisuutta hyökkäävämpään markkinointiin. Se ehdottaa, että rakenneuudistustukea myönnettäisiin vain vuonna 2007 ja vain siinä tapauksessa, että SNCM ei saa vuonna 2006 uutta sopimusta, sillä sen mielestä tämä olisi ainoa tilanne, jossa kyseinen valtion meriliikenneyhtiö olisi todella vaikeuksissa.

8.1.2 *Stef-TFE-konsernin huomautukset* ⁽⁹⁰⁾

(135) Stef-TFE esittää, että SNCM:n CMN:ssä omistamia osakkeita on arvioitava puhtaasti rahoitusvaroina. Stef-TFE:n mukaan CMN ja SNCM ovat toisistaan riippumattomia yrityksiä ja muilla kuin Marseillestä lähtevillä reiteillä toistensa kilpailijoita, vaikka ne ovatkin yhdessä julkisen palvelun tarjoamista koskevan sopimuksen osapuolina.

(136) Kirjeessä ilmoitetaan, että Stef-TFE sitoutuisi ”ostamaan osittain tai kokonaan, mieluummin kokonaan, SNCM:n omistuksessa olevat CMN:n osakkeet”, joiden arvoksi se arvioi 15–17 miljoonaa euroa, jos komissio katsoisi lopullisessa päätöksessään asettamiensa edellytysten mukaisesti, että ”luovutus olisi välttämätön rakenneuudistus suunnitelman tasapainon varmistamiseksi”.

8.1.3 *Paikallishallinnon edustajien huomautukset*

(137) Marseillen kaupunginjohtaja, Bouches-du-Rhône'n departementin neuvoston puheenjohtaja ja Provence-Alpes-Côte d'Azurin alueneuvoston puheenjohtaja korostavat SNCM:n taloudellista merkitystä alueella.

(138) Provence-Alpes-Côte d'Azurin alueneuvoston puheenjohtaja lisää, että hänen mielestään SNCM:n rakenneuudistussuunnitelma täyttää edellytykset, joiden mukaan se voi taata yrityksen elinkelpoisuuden.

(139) Korsikan parlamentin toimeenpanevan neuvoston puheenjohtaja välitti Korsikan parlamentin 18. joulukuuta 2002 tekemän päätöksen, jossa se antoi myönteisen lausunnon SNCM:n pääomankorotushankkeesta.

8.1.4 *Korsikan liikenneviraston huomautukset*

(140) Korsikan liikennevirasto (Office des Transports de Corse, OTC) ⁽⁹¹⁾ painottaa, että julkista liikennepalvelua koske-

van uuden sopimuksen tekemiseksi julistettuun tarjouskilpailuun saatiin vain yksi tarjous, joka oli CMN:n ja SNCM:n muodostaman ryhmittymän tarjous. Korsikan aluehallinto, joka haluaa säilyttää luotettavat ja korkealaatuiset liikenneyhteydet, on sisällyttänyt sopimukseensa palvelujen tehokkuudesta ja luotettavuudesta riippuvaisia korvaavia tai korjaavia rahoitusmekanismeja. Lopuksi muistutetaan, että Korsikan aluehallinto on ottanut huomioon Manner-Ranskan satamista lähteviä reittejä koskevan tarjonnan kehittymisen vuodesta 1996 lähtien ja on siksi rajannut julkisen palvelun velvoitteen koskemaan ainoastaan liikennöintiä Marseillestä Korsikaan.

(141) OTC tuo esiin, että SNCM on nykyään ainoa yhtiö, joka pystyy täyttämään sopimuksessa asetetut matkustajaliikennettä koskevat vaatimukset, joten sen lakkauttaminen ”johtaisi välittömästi palvelujen vähentymiseen merkittäväällä tavalla”. Lisäksi muistutetaan SNCM:n merkityksestä Korsikan talouden kannalta.

8.2 **Päätös laajentaa tutkintamenettelyä vuonna 2006**

8.2.1 *Corsica Ferries -yhtiön (CFF) huomautukset*

(142) CFF korostaa, että kyse on merkittävistä rahamääristä, jotka ovat suhteettomia SNCM:n liikevaihtoon nähden ja jotka on maksettu SNCM:lle ennen kuin komissio otti kantaa niiden luonnehdintaan perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

(143) CFF pyytää komissiota kiinnittämään huomiota siihen, että Ranskan valtion tuella SNCM:lle on strategista merkitystä CFF:n kehitykselle. Näiden luvattomien toimenpiteiden ansiosta SNCM voisi harjoittaa erittäin aggressiivista hintapolitiikkaa reiteillä, joilla CFF on toiminut 10 vuotta ja joilla se menettäisi markkinaosuuksia ensimmäisen kerran toiminnan aloittamisen jälkeen.

(144) CFF katsoo, että SNCM:n toiminnalle kyseisillä reiteillä on julkisen palvelun sopimuksen puitteissa ja sen ulkopuolella vaihtoehtoja, joilla olisi lukuisia etuja niin SNCM:lle kuin kilpailulle yleensä. Julkisen palvelun sopimuksesta ⁽⁹²⁾ CFF on sitä mieltä, että SNCM:n pitäisi vähentää tarjontaa sopimukseen kuuluvilla reiteillä, jotta se ei voisi käyttää väärin hallitsevaa asemaa kyseisillä markkinoilla, jotta sen ei tarvitsisi tehdä uusia investointeja ja jotta se voisi ottaa käyttöön sosiaaliohjelman, johon sisältyy vain 120 kausityöpaikkaa, ilman että se joutuisi vähentämään kalliimpia toistaiseksi voimassa olevia työ sopimuksia. Julkisen palvelun sopimuksen ulkopuolisilla reiteillä CFF ehdottaa, että SNCM poistaisi kausittaisessa käytössä olevan aluksen.

8.2.1.1 Vuoden 2002 pääomankorotus

- (145) CFF epäilee, että 53,48 miljoonan euron määrän laskennassa on mahdollisesti laskettu kahteen kertaan 787 miljoonaa euroa, jotka komissio hyväksyi vuoden 2001 päätöksessä.
- (146) CFF katsoo, että vaikka asian Altmark oikeuskäytäntö vahvistettiin vasta julkisen palvelun sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, sopimuksen puitteissa maksettuja korvauksia on tarkasteltava mainitussa oikeuskäytännössä asetettuja edellytyksiä vasten. Tältä osin CFF katsoo, että ensimmäistä edellytystä lukuun ottamatta asian Altmark edellytykset eivät täyty.
- (147) Erityisesti asian Altmark neljännen edellytyksen osalta CFF epäilee komission tavoin sitä, voidaanko SNCM:n katsoa olleen hyvin johdettu ja riittäväillä välineillä varustettu yritys. Tässä yhteydessä CFF tuo komissiolle esiin, että lähes 50 prosenttia SNCM:n tappioista toteutui vuosina 2000 ja 2001, mikä viittaa siihen, että SNCM:n tappiot eivät ole johtuneet yksinomaan julkisen palvelun velvoitteista.
- (148) Mahdollisuudesta arvioida kyseistä määrää perustamisso-
pimuksen 86 artiklan 2 kohdan valossa CFF katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien kehotti komissiota arvioimaan yksinomaan määrän luokittelua tueksi eikä sen oikeuttamista kyseisen artiklan nojalla. Komission tulisi vain tarkistaa, ettei määrä ole liian suuri suhteessa julkisen palvelun velvoitteista aiheutuviin lisäkustannuksiin.

8.2.1.2 Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutetut toimenpiteet

- (149) CFF:n mielestä yrityksen luovutukseen liittynyttä kilpailutusta ei tehty täysin avoimesti, koska valittu yritys, BCP, ei enää johda SNCM:n toimintaa vaan se on luovut-
tanut paikkansa VT-konsernille. Lisäksi taloudellinen tilanne on muuttunut paljon suotuisammaksi yrityksen hankkijoille, joten CFF pohtii, noudatettiinko sijoittajien yhdenvertaisen kohtelun periaatetta koko menettelyssä.
- (150) CFF epäilee 158 miljoonan euron negatiivisen luovutus-
hinnan osalta, sovellettiinko käsiteltävänä olevassa tapauksessa markkinataloussijoittajaperiaatetta. CFF miettii yhtäältä, voidaanko valtion katsoa toteuttaneen kyseisen toimenpiteen samanaikaisesti ja samankaltaisissa oloissa asianomaisten yksityissijoittajien merkittävän panostamisen kanssa, kun otetaan huomioon, että valtio sijoitti yritykseen pääomaa ennen osakkaiden yhteistä pääomankorotusta ja uutta rakenneuudistussuunnitelmaa. Toisaalta CFF katsoo, että SNCM:n vakavassa taloudellisessa tilanteessa asiaan perehtynyt sijoittaja olisi ryhtynyt toimiin jo aikaisemmin, jotta sijoituksen arvo ei olisi päässyt laske-
maan⁽⁹³⁾.

- (151) CFF:n mielestä viittaus asiaan "ABX Logistics" ei ole tar-
koituksenmukainen. Sen lisäksi, että asian olosuhteita ei voi verrata käsiteltävänä olevan tapauksen olosuhteisiin, CFF korostaa, että kyseisessä asiassa tuensaaja panosti itse merkittävällä osuudella, mitä SNCM ei selvästikään ole tehnyt. Lisäksi CFF toteaa, ettei komissio ottanut vuonna 2006 tekemässään päätöksessä huomioon kustannuksia, jotka liittyvät kanteiden riskiin, kun yritys asetetaan sel-
vitystilaan. Tältä osin CFF katsoo, ettei käsiteltävänä ole-
vassa tapauksessa voida soveltaa kansallista lainsäädäntöä, johon Ranska on vedonnut oikeuttaakseen SNCM:n sel-
vitystilasta aiheutuvat kustannukset⁽⁹⁴⁾.
- (152) CFF katsoo, että asioissa Gröditzer ja Hytasa vahvistetun yhteisön oikeuskäytännön soveltaminen käsiteltävänä ole-
vassa tapauksessa johtaa väistämättä sen toteamiseen, et-
tei valtio ole toiminut yksityissijoittajan tavoin, koska mainitun oikeuskäytännön mukaisesti valtion tekemä pääomasijoitus liittyi siihen, että se myi 75 prosenttia osakkuudestaan SNCM:ssä, mikä heikensi saman verran sen tuotto-odotuksia.
- (153) Lopuksi CFF katsoo, että selvitystilasta ja pääomankoro-
tuksesta aiheutuvien kustannusten vertailussa pitäisi ottaa huomioon niiden varojen arvo, jotka molemmissa ta-
pauksissa siirtyvät hankkijalle. CFF arvioi toiminnan jat-
kajille luovutetun varallisuuden arvoksi 640–755 miljoonaa euroa⁽⁹⁵⁾, kun otetaan huomioon SNCM:n aluskan-
nan myyntiarvo, joka oli CFF:n arvion mukaan 644–664 miljoonaa euroa elokuussa 2006.
- (154) Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutettujen toimenpiteiden määrittelystä rakenneuudistustuiksi CFF katsoo, että jos SNCM:n voidaan katsoa vuoden 2004 suuntaviivojen mukaisesti olleen vaikeuksissa oleva yritys ennen ensimmäistä 142,5 miljoonan euron suuruista pääomankorotusta, tämä luonnehdinta on hyvin kyseen-
alainen toisen 8,75 miljoonan euron suuruisen pääoman-
korotuksen jälkeen, kun yrityksen oma pääoma oli muo-
dostettu uudelleen.
- (155) Yrityksen elinkelpoisuuden osalta CFF korostaa, että SNCM:n luovutus on vain osittainen eikä se ole peruut-
tamaton, sillä toiminnan jatkajien kanssa on neuvoteltu sopimuksen purkamista koskeva ehto. Nämä seikat herät-
tävät vakavan epäilyn toiminnan jatkajien halusta ja ky-
vystä saneerata SNCM, ja siten ne heikentävät yrityksen kestäväen elinkelpoisuuden näkymiä. Lisäksi CFF tuo esiin, että toisin kuin vuoden 2004 suuntaviivoissa vaaditaan, Ranskan viranomaiset eivät ole suunnitelleet luopuvansa toiminnoista, jotka ovat rakenteellisesti tappiollisia vielä rakenneuudistuksen jälkeen⁽⁹⁶⁾. Lisäksi CFF suhtautuu epäilevästi kulujenvähennysohjelmaan, kun SNCM:n alus-
kanta on kasvanut⁽⁹⁷⁾, ja henkilöstönvähennysohjelmaan, kun vuoden 2002 sosiaaliohjelma on kariutunut.

(156) CFF epäilee, että uudet tuet rajoittuisivat vähimmäismäärään, koska sosiaalisten kustannusten sisältö on epäselvä ja koska SNCM:n 28. huhtikuuta 2006 pidetyn yhtiökokouksen pöytäkirjasta ilmenee, että tuilla on osittain katettu yrityksen liiketappioita vuosina 2006 ja 2007. CFF myös katsoo, etteivät SNCM:n toiminnan jatkajat osallistu merkittävästi yrityksen rakenneuudistukseen.

(157) CFF:n mielestä kilpailun kohtuutonta vääristymistä pitäisi ehkäistä muokkaamalla ja tarkentamalla SNCM:lle vuonna 2003 määrättyjä vastasuoritteita sekä määräämällä uusia vastasuoritteita SNCM:n markkinaosuuden pienentämiseksi ⁽⁹⁸⁾. Lisäksi CFF katsoo, ettei SNCM ole noudattanut joitakin vuoden 2003 päätöksellä määrättyjä toimenpiteitä ⁽⁹⁹⁾.

(158) Toisesta 8,75 miljoonan euron suuruudesta pääomankorotuksesta CFF toteaa, että sen lisäksi, että julkinen ja yksityinen sijoitus on tehtävä samanaikaisesti, yksityisen toimen on oltava merkittävä ja toteutettu vastaavanlaisissa olosuhteissa, jotta valtion toimi olisi perusteltu. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa nämä kaksi edellytystä eivät täyty. Ensinnäkin toiminnan jatkajien osuus, joka on tiukasti sidoksissa ensimmäiseen 142,5 miljoonan euron pääomankorotukseen, ei ole merkittävä. Toiseksi toiminnan jatkajien toimea ei toteutettu samankaltaisissa olosuhteissa kuin valtion toimea, kun otetaan huomioon sopimuksen purkamista koskevat ehdot ja CGMF:n vähemmistöosakkuudesta odotettu tuotto.

(159) CFF kiistää 38,5 miljoonan euron suuruisen sosiaalisten toimenpiteiden luokittelun henkilötueksi. Vaikka SNCM:n työntekijät hyötyvät suoraan tästä määrästä, CFF korostaa, että toimenpiteellä voi olla välillisesti suotuisia vaikutuksia SNCM:lle, erityisesti työmarkkinayhteisön rauhoittumisen myötä.

8.2.2 STIM d'Orbigny -yhtiön (Stef-TFE-konserni) huomautukset

8.2.2.1 Vuoden 2002 pääomankorotus

(160) STIM korostaa, että kun valtio maksoi 53,48 miljoonaa euroa korvauksena julkisesta palvelusta, se korvasi SNCM:lle kahteen kertaan samat julkisen palvelun velvoitteet. Lisäksi STIM katsoo, ettei kyseinen maksu täytä asian Altmark oikeuskäytännössä vahvistettuja edellytyksiä.

(161) Asian Altmark toisen ja neljännen edellytyksen osalta STIM kiistää yhtäältä, että ennalta olisi vahvistettu objektiiviset ja läpinäkyvät parametrit, ja toisaalta, että SNCM:n ja CMN:n suhdeluvut olisivat olleet vertailukelpoisia kaudella 1991–2001 ⁽¹⁰⁰⁾, sillä komission toimittamat tiedot olivat sen mukaan ilmeisen vääristyneitä ⁽¹⁰¹⁾.

8.2.2.2 Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutetut toimenpiteet

(162) STIM katsoo, että 158 miljoonan euron negatiivinen luovutushinta ei ole avoimeen ja syrjimättömään kilpailuttamiseen perustuva markkinahinta, koska pääomankorotus toteutettiin olosuhteissa, jotka eivät vastaa yksityisen sijoittamisen tavallisia olosuhteita. STIM:n mukaan uudelleenarvioitun kirjanpidollisen nettovarallisuuden ansiosta valtiolle ei pahimmassa tapauksessa aiheutuisi mitään kustannuksia selvitystilasta tai se voisi jopa saada siitä voittoa, luovutushinta on aivan mitätön suhteessa yrityksen arvoon (STIM arvioi arvoksi 350 miljoonaa euroa) ja tuki on suhteeton yrityksen tarpeisiin nähden.

(163) STIM pyytää komissiota kiinnittämään huomiota yksityiselle sektorille siirrosta tehdyn sopimuksen purkamista koskevan ehdon kohtuuttomuuteen.

(164) Lisäksi STIM kiistää negatiivisen myyntihinnan perustelemisen sillä epätodennäköisellä oletuksella, että selvitystila olisi sosiaalisesti vaikea.

(165) STIM katsoo, että toinen 8,75 miljoonan euron pääomankorotus ei noudata markkinataloussijoittajaperiaatetta, sillä sijoituksen tuotosta ei ole riittävästi takeita. STIM ei hyväksy väitettä, jonka mukaan pääomankorotus ei ole valtiontukea, koska yksityinen ja julkinen sijoitus on tehty samanaikaisesti. Vaikka tällainen samanaikaisuus voitaisiin osoittaa, se on vain yksi merkki eikä se riitä yksinään perustelevaan luokitusta ⁽¹⁰²⁾. STIM väittää, että pääomankorotus oli Ranskan hallituksen taen toiminnan jatkajille siitä, että SNCM saisi Korsikan liikennöintiä koskevan julkisen palvelun sopimuksen.

(166) STIM katsoo, että 38,5 miljoonan euron henkilötuella on tosiasiallisesti tarkoitus antaa SNCM:lle mahdollisuus toteuttaa jotkin komissiolle esitetyn saneeraussuunnitelman olennaiset kohdat, joita ei ole pantu täytäntöön, kuten henkilöstön vähentäminen.

8.2.2.3 Yhdenmukaisuus vuoden 2004 suuntaviivojen kanssa

(167) STIM:n mielestä SNCM:n saamat tuet eivät rajoitu vähimmäismäärään. SNCM:n ja rakenneuudistussuunnitelman mukaisten toiminnan jatkajien rahoitusosuudet eivät täytä vuoden 2004 suuntaviivoissa määrättyjä edellytyksiä, eikä ole osoitettu, että SNCM:n tilanne olisi ollut siinä määrin poikkeuksellinen, että se olisi oikeuttanut alhaisemman oman rahoitusosuuden. STIM korostaa myös, että vuonna 2006 myönnetty tuet olivat suhteettomia, koska SNCM pystyi niiden avulla muodostamaan varantoja myöhempien tappioiden kattamiseksi. Lopuksi se, ettei SNCM suunnitellut luopuvansa omaisuuseristä, jotka eivät olleet välttämättömiä yrityksen elinkelpoisuuden kannalta, on vastoin vuoden 2004 suuntaviivoissa asetettuja vaatimuksia.

- (168) STIM katsoo, että määrät maksettiin vuoden 2004 suuntaviivoissa vahvistetun kertaluontoisuuden periaatteen vastaisesti. Yrityksen taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja työmarkkinaosapuolten väliset konfliktit eivät ole poikkeuksellisia ja odottamattomia tilanteita, joista tuensaajayritys ei itse ole vastuussa.
- (169) Näin ollen STIM vaatii, että SNCM suorittaa puolta tuen määrästä eli 98,25:tä miljoonaa euroa vastaavat ylimääräiset korvaukset luopumalla vielä yhdestä aluksesta sekä suorista ja välillisistä osakkuuksistaan CMN:ssä. Tässä yhteydessä STIM vakuuttaa, etteivät kyseiset osakkuudet ole rakenneuudistustukia koskevista suuntaviivoissa tarkoitulla tavalla strategisia, koska ne eivät ole välttämättömiä yrityksen elinkelpoisuuden kannalta eivätkä ne ole omaisuuseriä, joita ei voida luovuttaa.
- (170) STIM tuo vielä esiin, ettei SNCM:n ja CMN:n välillä ole väitettyä synergiaa, koska SNCM:llä ei ole mitään tosiasiallista roolia CMN:n johtamisessa ja kehittämisessä. Lopuksi STIM korostaa, ettei näiden kahden yrityksen välillä ole ollut osakassopimusta sen jälkeen, kun CMN purki sen 15. maaliskuuta 2006, kuten Pariisiin muutoksenhaikutuomioistuimien on todennut.
- 8.2.3 SNCM:n huomautukset
- (171) SNCM toimitti komissiolle selvityksen talous- ja kilpailutilanteestaan sekä sen mukana oikeudellisen lausunnon, jossa arvioitiin sitä riskiä, että selvitystilamenettelyn yhteydessä valtion katsotaan oikeudellisesti toimineen yrityksen tosiasiallisena johtajana yksityistämistä edeltäneenä aikana.
- (172) SNCM:n konsultoima asianajotoimisto [...] päättelee, että kun otetaan huomioon yhtiön työntekijöitä koskevat asiakirjat sekä sen kirjeenvaihto ja valvontaelinten toimet ja selonteot, Ranskan valtio on [...] ⁽¹⁰³⁾ ⁽¹⁰⁴⁾ ⁽¹⁰⁵⁾. Raportissa korostetaan, että [...] ⁽¹⁰⁶⁾. Lopuksi samassa raportissa esitetään, että [...].
- (173) Tämän perusteella SNCM:n asiantuntija toteaa, että Marseillen kauppatoimioistuimien olisi erittäin todennäköisesti katsonut Ranskan valtion toimineen tosiasiallisena johtajana.
- (174) Muun muassa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä seikoista tulee lisäksi esiin, että tietyt liikkeenjohdolliset virheet, joista Ranskan valtio SNCM:n tosiasiallisena johtajana on vastuussa ⁽¹⁰⁷⁾, ovat vaikuttaneet todettuun SNCM:n varojen riittämättömyyteen. Valtion tekemistä liikkeenjohdollisista virheistä aiheutuneen haitan arvo on [...].
- (175) Tässä tilanteessa SNCM:n asiantuntija katsoo, ettei ole mitään epäilyä siitä, että Ranska tuomittaisiin vastaa-

maan osittain tai kokonaan varojen riittämättömyydestä korvauskanteen yhteydessä, kun otetaan huomioon valtion tiivis osallistuminen SNCM:n johtamiseen, sen ilmeiset liikkeenjohdolliset virheet ja sen suuret taloudelliset resurssit.

- (176) Asiaa koskevan oikeuskäytännön perusteella SNCM:n asiantuntija toteaa, että jos SNCM olisi asetettu selvitystilaan, valtio olisi hyvin todennäköisesti tuomittu vastaamaan kaikista SNCM:n sosiaalisista korvauksista. Valtio osakkeenomistajana olisi näin joutunut maksamaan [...]–[...] prosenttia todetusta varojen riittämättömyydestä (eli [...]–[...] miljoonaa euroa). Näin ollen Ranskan valtio toimi asiaan perehtyneen sijoittajan tavoin, kun se päätti yksityistää SNCM:n vahvistettuaan ensin sen omaa pääomaa 158 miljoonalla eurolla.

9. RANSKAN KOMMENTIT ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSIIN

9.1 Ranskan kommentit asianomaisten huomautuksiin, jotka koskevat päätöstä aloittaa muodollinen tutkintamenettely vuonna 2002

9.1.1 Kommentit Corsica Ferries -yhtiön huomautuksiin

- (177) Ranskan viranomaiset ovat tuoneet esiin, että tietyt CFF:n esittämät tiedot SNCM:n tarjonnasta ovat virheellisiä.
- (178) Ranskan valtio katsoo, että toisin kuin CFF väittää, rakenneuudistussuunnitelma on laadittu siten, että sen avulla voidaan palauttaa SNCM:n kannattavuus mitä pikimmin ja luoda keskipitkän ja pitkän aikavälin elinkelpoisuuden edellyttämät olosuhteet. Ranskan viranomaiset muistuttavat, että kulujenvähennysohjelmasta on jo pantu täytäntöön merkittävä osa ⁽¹⁰⁸⁾. Lisäksi SNCM varasi 21,3 miljoonaa euroa vuonna 2001 rakenneuudistustoimenpiteitä ja erityisesti työpaikkojen säilyttämistä koskevaa ohjelmaa varten.
- (179) Tuen määrän määrittelyn osalta Ranskan viranomaiset vakuuttavat, että oman pääoman ja yleisen velkaantumisen välinen 0,79:n suuruinen suhde on hyvinkin yleinen useimpien meriliikenneyhtiöiden taseissa tavanomaisissa olosuhteissa ⁽¹⁰⁹⁾.

9.1.2 Kommentit Stef-TFE-konsernin huomautuksiin

- (180) Ranskan viranomaiset katsovat, ettei Stef-TFE:n kuvaus SNCM:n ja CMN:n välisistä suhteista julkisen palvelun sopimuksen täytäntöönpanossa vastaa todellisuutta.
- (181) Ranskan viranomaisten mukaan yritysten lyhytaikaista ryhmittymistä koskeva ratkaisu, jonka puitteissa SNCM ja CMN ovat toisistaan riippumattomia yhteistoimiluvan saajia, ei johdu millään lailla tarjouspyynnön yleisestä luonteesta, kuten Stef-TFE:n huomautuksissa väitetään. SNCM:n ja CMN:n välisen ryhmittymän perustamista koskeva päätös pohjautui näiden kahden yrityksen tekemään analyysiin, jonka mukaan yritysten vakiintuneen ja

luonnollisen kumppanuuden jatkaminen tässä muodossa tarjosi niille parhaimmat valitit turvata kilpailukykyä tarjouskilpailussa. CMN:n osallistuminen ryhmittymään oli siten sen vapaan harkinnan tulos, joka perustui yhtiön omien etujen arviointiin, eikä tarjouspyynnön muutoseikoista johtuva välttämättömyys.

- (182) Ranskan viranomaiset täsmentävät, että, toisin kuin Stef-TFE:n huomautuksissa väitetään, SNCM ja CMN eivät ole toisistaan riippumattomia yhtiöitä eivätkä toistensa suoria kilpailijoita. Tällainen tilanne olisi ristiriidassa ainoassa julkisen palvelun tarjoamista koskevassa, yritysten yhteisesti allekirjoittamassa sopimuksessa asetetun periaatteen kanssa.
- (183) Ranskan viranomaiset vakuuttavat, ettei SNCM:n osakkuutta CMN:n pääomasta voida analysoida puhtaasti rahoitusvaroina, kuten Stef-TFE väittää. Ranska puolustaa kantaa, jonka mukaan SNCM:n osakkuudella CMN:ssä on erittäin strateginen merkitys. Osakkeiden luovutus olisi sen mukaan elinkeinotoiminnan kannalta perustetonta ja lisäksi paha strateginen virhe.

9.1.3 Ranskan kommentit paikallishallinnon edustajien huomautuksiin

- (184) Ranska pitää yleisesti ottaen oikeana Provence-Alpes-Côte d'Azurin alueneuvoston puheenjohtajan kirjeen sisältöä, mutta se tuo kuitenkin esiin, että toisin kuin kirjeen 2 kohdassa (¹¹⁰) väitetään, Manner-Ranskan ja Korsikan välisen liikenneyhteyksien tarjonta ei ole ylimitoitettua kysyntään nähden, ja SNCM:n hinnoittelupolitiikka noudattaa yhtiön tekemiä sitoumuksia, joiden mukaan se ei aloita hintasotaa eikä pyri hintajohtajaksi.

9.2 Ranskan kommentit asianomaisten huomautuksiin vuoden 2006 päätöksestä

- (185) Ranska panee merkille, että yleisesti ottaen STIM ja CFF ovat toistaneet paljon samoja huomautuksia, jotka ne esittivät komissiolle jo vuonna 2003. Se korostaa erityisesti, että CFF:n huomautukset on käsitelty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa komission 9. heinäkuuta 2003 tekemän päätöksen kumoamiskanteen yhteydessä ja sekä komissio että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt niistä suurimman osan.
- (186) Ranska kiistää Marseillen ja Korsikan välistä liikennöintiä koskevan julkisen palvelun sopimuksen osalta kaikki väitteet, joiden mukaan sopimuksen tekemisessä ei olisi noudatettu sääntöjä. Lisäksi Ranska katsoo, että kansallisten menettelyjen käsittely kansallisissa tuomioistuimissa yhteisöjen tuomioistuimina tarkoittaa, ettei komissiolla ole yhteisön etuun liittyvää syytä tarkastella julkisen sopimuksen tekemiseen liittyviä kysymyksiä.

9.2.1 Ensimmäisessä rakenneuudistus suunnitelmassa ja sen muutetuissa versioissa esitettyjen toimenpiteiden ennakainen täytäntöönpano

- (187) Yleiseen huomioon, joka koskee tuiksi luokiteltavien toimenpiteiden ennakkaista täytäntöönpanoa, Ranskan viranomaiset vastaavat, että tällainen täytäntöönpano johdettu menettelyn erityispiirteistä eli siitä, että komission 9. heinäkuuta 2003 tekemä hyväksymispäätös kumottiin vuonna 2005, eikä siitä, että Ranskan viranomaiset halusivat kiertää EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Ranska lisää vielä tiedottaneensa aina komissiolle asian etenemisestä ja erilaisista tammikuun 2005 jälkeen sovitusta toimenpiteistä jäsenvaltioiden ja komission vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti.
- (188) Ranska katsoo, että koska viimeksi mainitut toimenpiteet eivät ole tukia, niihin ei sovelleta perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa, ja että näin ollen ei ole mitään syytä lykätä niiden täytäntöönpanoa.

9.2.2 Vuoden 2002 pääomakorotus

- (189) Ensinnäkin Ranskan viranomaiset tarkentavat, etteivät ne ole kyseenalaistaneet asiassa Altmark annetun tuomion sovellettavuutta, mutta ne tuovat samalla esiin joitakin tuomiosta asetettujen edellytysten täyttämiseen liittyviä hankaluuksia sikäli, että kyseinen pääomakorotus oli tehty ennen tuomiota eikä siinä näin ollen voitu ottaa huomioon uusia edellytyksiä.
- (190) Ranska tarkentaa, että kyseiset 53,48 miljoonaa euroa ovat osa komission vuonna 2003 hyväksymää 69,3 miljoonan euron pakettia. Komission vuoden 2006 aloittamispäätöksessä esittämät epäilyt eivät siis koske toimenpiteiden sääntöjenmukaisuutta, jota ei ole kyseenalaistettu, kuten STIM vaikuttaa huomautuksissaan väittävän, vaan sitä, onko tämä määrä, joka on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteista, luonteeltaan tukea.
- (191) Ranskan mukaan CFF:n ja STIM:n huomautuksissa ei aseteta kyseenalaiseksi asian Altmark ensimmäisen ja toisen edellytyksen sovellettavuutta käsiteltävänä olevassa tapauksessa.
- (192) Asian Altmark kolmannen edellytyksen osalta Ranskan viranomaiset torjuvat CFF:n ja STIM:n väitteen, jonka mukaan määrän maksaminen johtaa väistämättä liian suureen korvaukseen, koska komissio on hyväksynyt 30. lokakuuta 2001 tekemässään päätöksessä 787 miljoonan euron maksamisen vastasuoritteena julkisen palvelun velvoitteista. Tässä yhteydessä Ranska tarkentaa, että komissio tosiaankin totesi vuoden 2003 päätöksessä, että velvoitteista oli maksettu liian pieni korvaus ja että 53,48 miljoonan euron määrä oli perusteltu korvaus julkisesta palvelusta.

- (193) Asian Altmark neljännessä edellytyksestä Ranskan viranomaiset korostavat, että vaikka niillä ei ollut vertailuyritystä eivätkä ne siis voineet vertailla kattavasti SNCM:ää muihin yrityksiin, kuten CFF:kin toi esiin, ne pyrkivät parhaansa mukaan esittämään tietoja mahdollisimman tarkan vertailun tekemiseksi samankaltaisiin yrityksiin, pääasiallisesti CMN:ään. Ranska myös kiistää STIM:n ja CFF:n väitteen, jonka mukaan SNCM:n kiinteät kulut ovat suuremmat kuin CMN:n. Vaikka näin olisikin, SNCM:n ja CMN:n tuottavuudet ovat Ranskan viranomaisten mukaan hyvin lähellä toisiaan. SNCM:ää johdettiin siis aivan yhtä hyvin kuin CMN:ää, jota STIM ei ole koskaan väittänyt huonosti johdetuksi yritykseksi.
- (194) Ranska tarkentaa, että vuosien 1991–2001 tappiot eivät johtuneet yksinomaan julkisen palvelun sopimuksesta, kuten CFF vaikuttaa väittävän, mutta julkisen palvelun velvoitteet estivät SNCM:ää mukautumasta muuttuneeseen kilpailutilanteeseen. Ranskan viranomaiset tarkentavat myös, etteivät tappiot keskittyneet kauteen 2000–2001 mutta ne voimistuivat noina vuosina CFF:n lisääntyneen vuorotiheyden johdosta.
- (195) Julkisen palvelun velvoitteista korvauksena maksetun 53,48 miljoonan euron yhdenmukaisuudesta perustamisopimuksen 86 artiklan 2 kohdan kanssa Ranskan viranomaiset muistuttavat, että komissio totesi jo vuoden 2003 päätöksessään kyseisen määrän yhdenmukaiseksi mainitun artiklan kanssa, eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin asettanut sitä kyseenalaiseksi 15. kesäkuuta 2005 antamassaan tuomiossa.
- 9.2.3 Vuoden 2002 pääomankorotuksen jälkeen toteutetut toimenpiteet
- (196) Ranska tarkentaa luovutusmenettelyn osalta, että se aikoi alusta lähtien soveltaa perinteisiä valintaperusteita, joissa otetaan ensisijaisesti huomioon SNCM:n osakkeista tarjottava hinta ja toissijaisesti muita parametreja (teollisuus-hanke, henkilöstösuunnitelma jne.), joihin kuuluu määrä, jonka ehdokas on valmis sijoittamaan yhtiöön pääomankorotuksen muodossa. Ranska kiistää jyrkästi kolmansien osapuolien väitteen, jonka mukaan myyntimenettely ei olisi ollut läpinäkyvä, ja se muistuttaa, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa se on mennyt jopa valtion osakkuuksien luovutuksiin sovellettavia lakisäätteisiä ja sääntömääräisiä velvoitteitaan pidemmälle, vaikka nekin ovat ankaria ja pakottavia. Ranska muistuttaa, että tapahtumat, jotka seurasivat BCP:n tarjousta hankkia 100 prosenttia SNCM:n osakkeista, sijoittuivat erittäin vaikeaa taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen, eikä VT:n liittyminen BCP:n tarjoukseen muuttanut toimen kaupallisia ja taloudellisia ehtoja (pääoman jakoa lukuun ottamatta).
- (197) Ranska muistuttaa 158 miljoonan euron negatiivisesta hinnasta, että kun otetaan huomioon SNCM:n taloudellinen tilanne 30. syyskuuta 2005, yritys myytiin markkinahintaan ja myynti oli taloudellisesti kannattavampi vaihtoehto kuin yrityksen asettaminen selvitystilaan. Tässä yhteydessä Ranskan viranomaiset tarkentavat, että selvitystilan partaalla olevan yrityksen luovutuksen yhteydessä yksityissijoittajan periaatteen soveltamisella ei ole tarkoitus hakea julkisen toimen tuottavuutta vaan ehkäistä merkittävämpiä tappioita, joita osakkaille aiheutuisi kalimmasta selvitystilasta.
- (198) Ranska kiistää väitteen, jonka mukaan SNCM:stä maksettu hinta ei vastannut sen todellista arvoa ⁽¹¹⁾.
- (199) Ranskan viranomaiset torjuvat myös CFF:n väitteen, että Ranska aliarvioi SNCM:n aluskannan myyntiarvon, joka on CFF:n mukaan 406,5–426,5 miljoonaa euroa. Ranskan viranomaisten mukaan kaikki CFF:n laskelmaan sisällytetyt alukset eivät olleet SNCM:n yksinomistuksessa 30. syyskuuta 2005. Tilannetta, jossa mahdollinen omaisuuden realisointi olisi toteutettu, ei mietitty, kun alusten myyntiarvoon ei ole sovellettu hinnanalennuksia, ja myyntiarvon laskennassa käytetty ajankohta, elokuu 2006, ei ole SNCM:n realisoinnin kannalta asianmukainen, vaan viitepäivämäärä on 30. syyskuuta 2005. Lisäksi Ranska panee merkille, että jos CFF:n ehdottama laskelma hyväksyttäisiin, negatiivinen hinta olisi kolme kertaa alhaisempi kuin asian Gröditzer oikeuskäytännössä vaadittu pääoman realisointiarvo, mikä olisi suotuisampi tilanne kuin oletukset, joita Ranskan viranomaiset ovat esittäneet komissiolle.
- (200) Ranskan viranomaiset vastaavat CFF:n väitteeseen, jolla se kyseenalaistaa asian Gröditzer oikeuskäytännön soveltamisen sen perusteella, että valtion SNCM:ään tekemä pääomasijoitus oli sidoksissa siihen, että se myi 75 prosenttia osakkeistaan, jolloin se heikensi saman verran tuotto-odotuksiaan, että 158 miljoonan euron negatiivinen luovutushinta vastasi koko SNCM:n pääoman luovutusta, jonka jälkeen valtio sijoitti uudelleen 25 prosenttia, josta se sai tuottoa [...] prosenttia vuodessa. Näin ollen Ranska katsoo, että sijoituksen tuotto on edelleen taattu, kun se omistaa 25 prosenttia yhtiön osakkeista, sillä näiden osakkeiden tuottotakuu on erittäin korkea.
- (201) Ranska kiistää CFF:n väitteen, ettei käsiteltävänä olevassa tapauksessa voisi soveltaa päätöksen ABX lähestymistapaa, joka perustuu erityisesti SNCM:n selvitystilasta aiheutuvien kustannusten analyysiin ja valtion riskiin joutua vastaamaan yrityksen veloista korvauskanteen yhteydessä siten, kuin siitä määrätään Ranskan yleistäytäntöpanomenettelyissä ja se vahvistetaan kansallisessa oikeuskäytännössä (Rouenin muutoksenhakutuomioistuimen 22. maaliskuuta 2005 antama tuomio). Ranskan viranomaiset katsovat, että vaikka niiden käyttäytymistä

- SNCM:n johtajana ei voida korvauskanteen käsittelyn yhteydessä luonnehtia moitittavaksi, on erittäin suuri riski, että kansallinen tuomioistuin tuomitsee valtion vastamaan SNCM:n varojen riittämättömyydestä, kun otetaan huomioon, että kauppalain L.651-2 pykälään perustuva liikkeenjohdollisen virheen määritelmä on hyvin joustava, ja kun otetaan huomioon edellä mainittu oikeuskäytäntö, jota voidaan soveltaa käsiteltävänä olevassa tapauksessa.
- (202) Ranska muistuttaa, että toisin kuin CFF ja STIM väittävät, 8,75 miljoonan euron suuruinen pääomankorotus ei ole valtiontukea, koska sijoitus oli samanaikainen, sen merkintäehdot olivat samankaltaiset ja valtio sai keskimääräistä korkeamman korvauksen CGMF:n kautta.
- (203) Ranskan viranomaiset tarkentavat erityisesti, etteivät sopimuksen purkamista koskevat ehdot vaaran sijoittajien yhdenvertaisuuden periaatetta, koska ne sovittiin SNCM:n sataprosenttisen luovutuksen yhteydessä eikä sitä seuranneen 35 miljoonan euron suuruisen pääomankorotuksen yhteydessä.
- (204) Lisäksi Ranska muistuttaa, että sen sijoitus on paljon alhaisempi kuin toiminnan jatkajien, sillä toiminnan jatkajien sijoitukseen (26,25 miljoonaa euroa) on verrattava vain 8,75 miljoonan euron määrää. Ensimmäistä 142,5 miljoonan euron pääomankorotusta tulisi tarkastella vain vertailussa selvitystilän hinnan kanssa.
- (205) Lopuksi Ranska kiistää STIM:n väitteen, jonka mukaan pääomankorotus olisi yksityisille toiminnan jatkajille annettu tae siitä, että SNCM saa Korsikan liikennöintiä koskevan julkisen palvelun sopimuksen. Ranskan viranomaisten mukaan pääomankorotus on järkevä ja yrityksen tuloksesta riippumaton eikä julkisen palvelun sopimuksen myöntäminen SNCM:lle parantaisi sijoituksesta odotettavaa tuottoa.
- (206) Ranska toistaa, että 38,5 miljoonan euron suuruiset sosiaaliset toimenpiteet ovat henkilötukia eikä niiden siirtymisen valtion vastuulle voida katsoa tuovan yritykselle välillistä etua, koska ne toteutetaan SNCM:n lakisääteisten ja sopimusperusteisten velvollisuuksien lisäksi. Ranska myös muistuttaa, ettei näiden toimenpiteiden turvin voida irtisanoa työntekijöitä, jotka ilman niitä jäisivät SNCM:n vastuulle.
- (207) Ranskan viranomaiset tarkentavat, että toisin kuin CFF väittää, kyseistä 38,5 miljoonan euron summaa ei käytetä vuoden 2003 sosiaaliohjelmassa esitettyjen henkilöstövähennysten toteuttamiseen, sillä kyseiset vähennykset on viiveestä huolimatta jo pantu täytäntöön. Uudella sosiaaliohjelmalla täydennetään näin ollen vuoden 2003 sosiaalisia toimenpiteitä.
- 9.2.4 *Yhdenmukaisuus suuntaviivojen kanssa*
- (208) Edellä esitetyn perusteella Ranska katsoo, että suuntaviivoja vasten tarkasteltava tuen määrä on 15,81 miljoonaa euroa.
- (209) Toisin kuin CFF väittää, ensimmäinen pääomankorotus antoi kyllä SNCM:lle mahdollisuuden muodostaa uudeleen oman pääoman, mutta se ei muuttanut sen vuoden 2004 suuntaviivojen 11 kohdan mukaista asemaa vaikeuksissa olevana yrityksenä, koska pääomankorotuksen tarkoituksena oli varmistaa yhtiön toiminnan jatkuminen.
- (210) Ranska torjuu CFF:n väitteet, joiden mukaan sen ei olisi pitänyt myöntää yritykselle enempää rahoitusta, sillä SNCM olisi voinut ottaa pankkilainaa. Tässä yhteydessä Ranskan viranomaiset muistuttavat, että pankit olivat 24. elokuuta 2005 kieltäytyneet myöntämästä SNCM:lle enempää luottolimiittä, joten ainoat vaihtoehdot olivat yksityistäminen ja selvitystila.
- (211) Ranska kiistää CFF:n ja STIM:n väitteet vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelman epäonnistumisesta, sillä suunnitelma pantiin viivästyisestä huolimatta täytäntöön ja se tuotti tavoitellut tulokset vuonna 2005. SNCM:n talous- ja rahoitustilanteen heikkeneminen yrityksestä riippumattomista syistä pakotti pidentämään vuonna 2002 ilmoitetun suunnitelman täytäntöönpanoa ja ottamaan käyttöön uusia toimenpiteitä.
- (212) Ranskan mielestä SNCM:n saneerausnäkyvät ovat hyvät ja uusien osakkaiden suunnittelemat toimenpiteet, erityisesti sosiaaliohjelman täytäntöönpano, reittien muokkaus ja tiettyjen alusten uudistaminen, mahdollistavat yrityksen paluun kannattavaksi. Tässä yhteydessä Ranska tuo esiin, että kun otetaan huomioon julkisen palvelun sopimuksesta saatavat tuotot (noin [...] SNCM:n liikevaihdosta), kiinteiden kulujen korkea taso ja Marseille-Korsika-linjalla käytettyjen kuuden aluksen siirtoon liittyvät vaikeudet, julkisen palvelun sopimus on olennainen yrityksen strategian ja elinkelpoisuuden kannalta.
- (213) Tuen rajoittumisesta vähimmäismäärään Ranska toteaa, että se on rajoittanut rakenneuudistuksen kustannukset rakenneuudistuksen toteuttamiseen edellyttämään vähimmäismäärään. Ranskan viranomaiset muistuttavat, että kuten komissio tunnusti vuoden 2003 päätöksessään, yritys on itse osallistunut rakenneuudistussuunnitelmaan riittävästi omilla varoillaan, kun se on luovuttanut omaisuuttaan yhteensä 30,2 miljoonan euron edestä. Kun otetaan vielä huomioon SNCM:n muut luovutukset, joiden kokonaissumma on 12,2 miljoonaa euroa, yrityksen oma rahoitusosuus on yhteensä 42,4 miljoonaa euroa. Ranskan mielestä määrä on huomattavasti suurempi kuin rakenneuudistustukien hyväksymiseen tarvittava oma rahoitusosuus, kun näiden tukien määräksi jää 15,81 miljoonaa euroa, jos muita toimenpiteitä ei katsota valtiontuiksi.

9.2.5 *Komission vuoden 2003 päätöksessä asetetut edellytykset ja mahdolliset uudet vastasuoritteet*

- (214) Ranskan viranomaiset vakuuttavat, että toisin kuin STIM ja CFF väittävät, ne ovat täyttäneet kaikki vuoden 2003 päätöksessä vahvistetut edellytykset, jotka sitoivat niitä vuoden 2006 loppuun asti, ja ne ovat erityisesti säilyttäneet aluskannan 11 aluksessa ja soveltaneet alhaisempia hintoja kuin kilpailijat.
- (215) Lisäksi Ranska katsoo, että uudessa lopullisessa päätöksessä SNCM:lle määrättävät vastasuoritteet tulisi mukauttaa siihen, että rakenneuudistustukien määrä on enää 15,81 miljoonaa euroa 69,3 miljoonan euron sijasta.
- (216) Tässä yhteydessä Ranska torjuu STIM:n väitteet, jotka koskevat komission mahdollisuutta määrätä SNCM vastasuoritteena luopumaan osakkuudestaan CMN:ssä. Ranska kiistää myös STIM:n väitteen, jonka mukaan vuoden 2004 suuntaviivoissa olisi kyseenaistettu vuoden 1999 suuntaviivojen mukainen strategisten omaisuusserien määrittelmä.
- (217) Toimenpiteistä, joilla CFF:n mukaan voitaisiin pienentää SNCM:n markkinaosuutta, Ranskan viranomaiset muistuttavat, että kuten komissio totesi vuoden 2003 päätöksessään (87 kohta), asianomaisilla markkinoilla (liikennöinti Manner-Ranskasta Korsikaan ja Pohjois-Afrikkaan) ei ole liikakapasiteettia ja Korsikaan julkisen palvelun sopimuksen nojalla ja sen ulkopuolella liikennöitävien linjojen uudistaminen vaarantaisi yrityksen elinkelpoisuuden.
- (218) CFF:n väitteestä, jonka mukaan edellä kuvailtujen toimenpiteiden toteuttamisesta SNCM:n hyväksi aiheutuu vakava riski, että SNCM:n pääasiallinen kilpailija, CFF, katoaa Manner-Ranskan ja Korsikan välisen liikennöinnin markkinoilta, Ranskan viranomaiset tuovat esiin, että kun otetaan huomioon nykyinen tilanne kyseisillä markkinoilla, joilla CFF on hallitsevassa asemassa, kilpailun säilyminen edellyttää, että SNCM:n rakenneuudistussuunnitelma hyväksytään ja että SNCM jatkaa toimintaansa kyseisillä markkinoilla.
- (220) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaan kansallinen toimenpide luokitellaan valtiontueksi vain, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät: 1) toimenpiteellä myönnetään valikoiva taloudellinen etu; 2) tämä etu rahoitetaan valtion varoista; 3) se vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, ja 4) se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan⁽¹¹²⁾.
- (221) Komissio toteaa, että SNCM:lle on myönnetty Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman CGMF:n kautta yhteensä 274,54 miljoonaa euroa valtion varoja.
- (222) Koska SNCM toimii meriliikennealalla, joka on avoinna Euroopan sisäiselle kilpailulle, sen saama mahdollinen taloudellinen etu vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (223) Sen, että neuvoston asetusta (ETY) N:o 3577/92⁽¹¹³⁾, annettu 7 päivänä joulukuuta 1992, palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) oltiin väliaikaisesti soveltamatta 1. tammikuuta 1999 asti saarikabotaasiin Välimerellä, perusteella ei voida lähtökohtaisesti sulkea pois mahdollisuutta, että Välimerellä harjoitetun saarikabotaasin turvaamiseksi julkisen palvelun sopimuksen mukaisesti maksetut tuet ovat saattaneet vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristää kilpailua.
- (224) Vaikka on mahdollista, etteivät kabotaasiliikenteen turvaamiseksi myönnetty tuet vaikuttaneet kauppaan ja ettei niistä aiheutunut kilpailunvääristymiä ennen 1. tammikuuta 1999, tilanne on joka tapauksessa muuttunut kyseisen ajankohdan jälkeen, koska asetuksen (ETY) N:o 3577/92 mukaisesti kabotaasitoiminta on vastaisuudessa avoinna kaikille yhteisön toimijoille. On myös syytä korostaa, että kabotaasiliikenteen harjoittamisen lisäksi SNCM toimii kansainvälisillä meriliikennemarkkinoilla, jotka on vapautettu palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta jäsenvaltioiden väliseen meriliikenteeseen sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen meriliikenteeseen 22 päivänä joulukuuta 1986 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 4055/86⁽¹¹⁴⁾.

10. TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

- (219) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: ”Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.
- (225) Näin ollen komissio katsoo, että tarkasteltavana olevassa tapauksessa tämän päätöksen 220 kohdassa mainittu perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan kolme viimeistä arviointiperustetta täyttyvät. Seuraavissa jaksoissa tarkastellaan valikoivan taloudellisen edun olemassaoloa peräkkäin kunkin toimenpiteen osalta ja tarvittaessa valtiontueksi luonnehdittujen toimenpiteiden soveltuvuutta yhteismarkkinoille.

10.1 Julkisen palvelun velvoitteesta maksettavan korvauksen muodossa tehty 53,48 miljoonan euron pääomansiirto

- (226) Vaikka komissio totesi vuonna 2003 tekemässään päätöksessä, että osa näistä 76 miljoonasta eurosta – 53,48 miljoonaa euroa – oli luonteeltaan korvaus Korsikan-liikenteeseen liittyvän julkisen palvelun velvoitteen hoitamisesta vuosina 1991–2001, se oli aiemmin katsonut koko 76 miljoonan euron pääomansiirron rakenneuudistustueksi Ranskan viranomaisten antaman ilmoituksen mukaisesti. Yhteisöjen tuomioistuin kehotti 15. kesäkuuta 2005 antamassaan tuomiossa, jolla kumottiin vuonna 2003 tehty komission päätös, komissiota ottamaan 53,48 miljoonan euron määrän arvioinnissa huomioon yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Altmark 24. heinäkuuta 2003 antaman tuomion.
- (227) Koska määrä oli luonteeltaan ”julkisen palvelun velvoitteesta maksettava korvaus”, Ranskan viranomaiset pyysivät lisäksi komissiota toteamaan, että osaa vuoden 2002 rakenneuudistustuesta ei asian Altmark oikeuskäytännön mukaisesti katsottaisi tueksi.
- (228) Ranskan viranomaiset ovat vaatineet asian Altmark oikeuskäytännön ja tarvittaessa perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdassa määrätyn poikkeuksen soveltamista käsiteltävänä olevassa asiassa, ja komission on otettava kantaa tähän kysymykseen, sillä nämä perusteet ovat erittäin tärkeitä tarkasteltaessa Ranskan esittämiä väitteitä ⁽¹¹⁵⁾.

10.1.1 Alustavia huomioita

Asian Altmark oikeuskäytännön sovellettaavuus tarkasteltavana olevassa asiassa

- (229) Aluksi komissio huomauttaa, että vaikka tuomio asiassa Altmark on annettu vasta edellä mainitun toimenpiteen täytäntöönpanon jälkeen, käsiteltävänä olevassa asiassa sovelletaan yhteisöjen tuomioistuimen tässä tuomiossa esittämiä edellytyksiä.
- (230) Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on huomauttanut äskettäin ⁽¹¹⁶⁾, yhteisöjen tuomioistuin ei ole

rajoittanut asiassa Altmark esitettyjen lausumien ajallisia vaikutuksia. Koska sellaista ajallista rajoitusta ei ole, näitä perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan tulkintaan perustuvia lausumia sovelletaan täysimääräisesti käsiteltävänä olevan asian tosiasialliseen ja oikeudelliseen tilanteeseen.

Julkisen palvelun velvoitteesta maksettavan korvauksen määrän määrittäminen

- (231) Aluksi on syytä panna merkille, että SNCM:n tulos oli vuosina 1991–2001 selvästi alijäämäinen kaikkien julkisen palvelun velvoitteen piiriin kuuluvien Korsikan-reittien osalta huolimatta valtiontuista, jotka sallittiin vuonna 2001 tehdyllä komission päätöksellä ⁽¹¹⁷⁾. Komissio on todennut kyseisen päätöksen 105 kohdassa, että Korsikan-liikenteessä vuosina 1991–1999 aiheutunut kumulatiivinen tappio ennen veroja ⁽¹¹⁸⁾, sellaisena kuin se määritetään komission asiantuntijaraportissa, ja mukaan lukien saadut tuet, oli 217 miljoonaa Ranskan frangia, toisin sanoen 33,08 miljoonaa euroa.
- (232) Vuosien 2000 ja 2001 osalta ⁽¹¹⁹⁾ komissio on noudattanut samaa lähestymistapaa kuin edellä mainitussa asiantuntijaraportissa. Se on määrittänyt toimitettujen tuloslaskelmien perusteella uudelleen tuloksen ennen veroja vähentämällä siitä ilmoitettuihin rakenneuudistuskustannuksiin jo sisällytetyt rakenneuudistusvaraukset. Lisäksi komissio on voinut varmistaa yrityksen vuosikirjanpidon perusteella, ettei merikalustoa ollut luovutettu kyseisten kahden vuoden aikana.
- (233) Komissio katsoo, ettei Marseillen ja Korsikan välisestä liikenteestä vuonna 2002 aiheutuneita tappioita voida ottaa huomioon, sillä Marseillen ja Korsikan välisen liikennöinnin hinnat ja taloudellisten korvausten summat määriteltiin 1. tammikuuta 2002 lähtien viranomaisten ja SNCM:n välillä sopimusperusteisesti, toisin kuin sovellettaessa vuosien 1991 ja 1996 sopimuksia.
- (234) Komissio on näin ollen vuoden 2001 päätöksessä noudatetun lähestymistavan ja siinä esitettyjen perustelujen mukaisesti tehnyt seuraavat kaksi päätelmää:

Taulukko 3

Vuosien 1991–2001 tuloslaskelma

Korsikan-reitit	2001		2000		1991–1999 ⁽¹⁾		Vuodet 1991–2001 yhteensä	
	Milj. FRF	Milj. EUR	Milj. FRF	Milj. EUR	Milj. FRF	Milj. EUR	Milj. FRF	Milj. EUR
Tulos ennen veroa	– 302,575	– 46,127	– 40,256	– 6,137	– 216,98	– 33,078	– 559,811	– 85,343
Varaukset / Liamone-aluksen arvonalennus ⁽²⁾	96,895	14,771	0,000	0,000	0,000	0,000	96,895	14,771
Varaukset / sosiaaliohjelma	112,110	17,091	0,000	0,000	0,000	0,000	112,110	17,091

Korsikan-reiitit	2001		2000		1991–1999 ⁽¹⁾		Vuodet 1991–2001 yhteensä	
	Milj. FRF	Milj. EUR	Milj. FRF	Milj. EUR	Milj. FRF	Milj. EUR	Milj. FRF	Milj. EUR
Alusten myyntivoittoon perustuva korjaus	0,000	0,000	0,000	0,000	182,100	27,761	182,100	27,761
Tulos ennen veroja, ottamatta huomioon myyntivoittoa ja rakenneuudistusta	- 93,571	- 14,265	- 40,256	- 6,137	- 216,980	- 33,078	- 350,807	- 53,480

⁽¹⁾ Tiedot päätöksestä 2002/149/EY.

⁽²⁾ Huippunopean Liamone-aluksen vuoksi vuonna 2001 tehty 14,8 milj. euron varaus. Sen tarkoituksena on saattaa aluksen vuosikustannukset kyseisellä reitillä voimassa olevien uusien määräysten mukaisen ja samoin edellytyksin rahoitetun aluksen tasolle. Tämän varauksen perustana ovat kirjanpitosäännöt, joiden mukaan yrityksen on korjattava tasetaan kirjaamalla poikkeuksellinen arvonalennus silloin kun se toteaa, että jollakin sen omaisuuserällä on sen kirjanpitoarvoa pienempi todellinen arvo tai myyntiarvo.

(235) SNCM:n Marseillen ja Korsikan välisestä liikenteestä kirjaamat kumulatiiviset tappiot ilman vuoden 2001 päätöksellä sallittuja valtion tukia ja korjattuna kyseisellä ajanjaksolla myydyistä aluksista saaduilla myyntivoitoilla ja rakenneuudistuskustannuksilla olivat yhteensä 53,48 miljoonaa euroa kaudella 1991–2001.

(236) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että vuonna 2002 ilmoitetusta 76 miljoonan euron pääomansiirrosta ⁽¹²⁰⁾, 53,48 miljoonaa euroa voidaan katsoa korvaukseksi julkisen palvelun velvoitteen hoitamisesta.

10.1.2 Taloudellisen edun olemassaolo asian Altmark oikeuskäytännön valossa

(237) Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että siltä osin kuin valtion toimenpidettä on pidettävä korvauksena, joka on vastike edunsaajayritysten suorittamista sellaisista palveluista, jotka johtuvat julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä, siten, että kyseiset yritykset eivät todellisuudessa saa taloudellista etua ja että kyseinen toimenpide ei näin ollen aseta kyseisiä yrityksiä edullisempaan kilpailutilanteeseen suhteessa niiden kilpailijayrityksiin, tällaiseen toimenpiteeseen ei sovelleta perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa.

(238) Jotta tällaista korvausta ei luokiteltaisi valtiontueksi, tiettyjen kumulatiivisten edellytysten on kuitenkin täyttyvä (ks. tämän päätöksen alaviite 68).

(239) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Altmark antamassa tuomiossa esittämän neljännen edellytyksen osalta todettakoon, että SNCM:n valinta ei ole tapahtunut sen ehdokkaan, joka kykenee tuottamaan palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, valitsemisen mahdollistavassa julkisissa hankintoja koskevassa menettelyssä.

(240) Koska julkisissa hankintoja koskevaa menettelyä ei noudatettu, komissio katsoo, että jäsenvaltion on osoitettava,

että SNCM:lle maksetun korvauksen määrä ei ylitä sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja riittävästi varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön vaatimusten mukaisesti.

(241) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Ranskan viranomaiset toteavat itse 16. marraskuuta 2006 päivätyssä kirjeessään, että on käytännössä mahdotonta löytää yritystä, joka voisi toimia vertailukohteena kyseisellä ajanjaksolla 1991–2001, koska SNCM on ainoa yritys, joka pystyy täyttämään julkisen palvelun velvoitteet. Näin ollen Ranskan viranomaiset ovat pyrkineet toimittamaan tietoja, joiden perusteella voidaan suorittaa mahdollisimman täsmällinen vertailu samankaltaisten yritysten, erityisesti CMN:n, kanssa, korostaen kuitenkin, etteivät näiden yritysten toimintaolosuhteet vastanneet SNCM:lle julkisen palvelun velvoitetta koskevista sopimuksista vuosina 1991–2001 aiheutuneita olosuhteita.

(242) Tässä yhteydessä komissio katsoo, että Ranskan viranomaiset eivät ole perusteluissaan osoittaneet, miltä osin yritykset, jotka itse katsoivat olevansa samankaltaisia, muodostivat yhteisön oikeuskäytännössä vaaditun kaltaisen vertailukohteen. Komissio huomauttaa, ettei se voi Ranskan näistä yrityksistä toimittamien tietojen perusteella arvioida samankaltaisuuden astetta, johon tässä yhteydessä vedotaan, eikä arvioida toimintaolosuhteiden väitettyjen eroavuuksien vaikutusta vertailuun, joka olisi suoritettava edellä mainitun neljännen edellytyksen soveltamiseksi.

(243) Näin ollen komissio katsoo Ranskan viranomaisten tämän menettelyn yhteydessä toimittamien tietojen perusteella, etteivät kyseiset viranomaiset ole osoittaneet, että asian Altmark neljäs edellytys täytyisi.

(244) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että kyseisestä toimenpiteestä aiheutui SNCM:lle taloudellinen etu. Koska ainoastaan SNCM hyötyi kyseisestä toimenpiteestä, tämä taloudellinen etu on valikoiva. Näin ollen SNCM:lle vuosien 1991 ja 1996 sopimuksissa myönnetty 53,48 miljoonan euron korvaus on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki.

10.1.3 Kyseisen toimenpiteen soveltuvuus yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla

(245) Koska Ranskan viranomaiset ovat vedonneet perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun poikkeukseen, komissio käyttää kyseisen toimenpiteen arvioimiseksi vuoden 2001 päätöksessä käytettyä lähestymistapaa ja siinä käytettyjä perusteita.

(246) Kyseisen artiklan valossa valtiontuen myöntämiseen ei voida soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklassa määrättyä kieltoa edellyttäen, että kyseisellä tuella pyritään vain sellaisten lisäkustannusten korvaamiseen, joita yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottavalle yritykselle aiheutuu tämän erityistehtävän hoitamisesta, ja että tuen myöntäminen mainitulle yritykselle on tarpeen, jotta se voi huolehtia julkisen palvelun velvollisuudestaan taloudellisesti tasapainoisissa olosuhteissa.

(247) Ottaen huomioon vuosien 1991–2001 soveltuvan oikeuskäytännön⁽¹²¹⁾ komission on vuoden 2001 päätöksensä mukaisesti

— selvitettävä, ovatko SNCM:n tuotettavaksi annetut palvelut yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, ja

— tutkittava, ovatko SNCM:lle Korsikan julkisen meriliikennöintipalvelun velvoitteiden hoitamiseksi myönnetty tuet asianmukainen korvaus, kun otetaan huomioon julkista palvelua koskevan sopimuksen perusvaatimusten täyttämistä SNCM:lle aiheutuneet lisäkustannukset.

Perusteet julkiselle palvelulle

(248) Komissio on todennut vuoden 2001 päätöksessään vuosilta 1991–2001 maksettujen korvausten osalta, että SNCM:lle ja CMN:lle kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet ovat seurausta viimeksi mainittujen ja Korsikan liikenneviraston (Office de transport de la Corse, OTC) allekirjoittamista kahdesta viisivuotissopimuksesta. Näissä sopimuksissa, joiden oikeusperusta on vuosiksi 1976–2001 tehty puitesopimus, määriteltiin julkisen palvelun toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt

ajanjaksoille 1991–1996 ja 1996–2001. Niissä määriteltiin myös periaatteet, joiden mukaan velvoitteiden hoitamisesta maksetaan kiinteä korvaus alueen katkeamattomien liikenneyhteyksien turvaamiseen varatuista määrärahoista.

(249) Siitä, täyttävätkö nämä julkisen palvelun velvoitteet julkisen palvelun tosiasiallisen vaatimuksen, komissio on todennut edellä mainitussa vuoden 2001 päätöksessään, että puitesopimus ja viisivuotissopimukset ovat alueen katkeamattomien liikenneyhteyksien turvaamisen periaatteen mukaisia. Tämän periaatteen mukaisesti pyritään vähentämään maantieteellisestä eristyneisyydestä aiheutuvia haittoja ja tekemään Korsikan-liikenteen palveluista mahdollisuuksien mukaan yhtä kattavat kuin mantereen palveluista. Komissio toteaa, etteivät markkinavoimat ole vaikuttaneet juuri lainkaan tähän yleistä etua sinänsä oikeutetusti palvelemaan toimintaan⁽¹²²⁾.

(250) Näin ollen komissio katsoo, että puitesopimuksessa ja viisivuotissopimuksissa määrätty liikennejärjestelmä täyttää julkisen palvelun tosiasiallisen vaatimuksen.

Muu kuin kiinteä korvaus

(251) Kuten komissio on todennut vuoden 2001 päätöksessään, SNCM sai vuosina 1991–2001 edellä kuvaillun lainsäädäntökehyksen nojalla vuotuista kiinteää tukea, jonka määrä vahvistettiin viideksi vuodeksi ja tarkistettiin vuosittain markkinaperusteisen bruttokansantuotteen sekä SNCM:n sopimuksen mukaan esittämien tietojen ja tuloslaskelman perusteella.

(252) Vuoden 2001 päätöksen 30 kohdassa komissio toteaa, että ”tukisumma maksetaan vuoden 1976 sopimuksen⁽¹²³⁾ 4 artiklan mukaisesti 12:na yhtä suurena kuukausieränä. Jotta tuki voidaan maksaa lopullisesti, SNCM:n on esitettävä kunkin vuoden heinäkuun 1. päivään mennessä valtion tilintarkastajan tarkastama edellisen tilikauden tilinpäätös. SNCM:lle mahdollisesti kuuluvat tilisiirrot vähennetään meneillään olevan tilikauden ennakkomaksuista. Valtion maksamat lisätuet kuuluvat myös ennakkomaksujärjestelmän piiriin. Viimeisimmissä sopimuksissa määrätään myös seuraamuksista siinä tapauksessa, että SNCM:n vuodessa liikennöimien vuorojen määrä alittaa kahdella prosentilla sopimuksessa määritelty peruspalveluun sisältyvien vuorojen määrät. Toimiluvan myöntävä viranomainen voi myös ilmoittaa SNCM:lle alueen katkeamattomien liikenneyhteyksien turvaamista varten myönnetyn kiinteän määrärahan osittaisesta pidättämisestä, jos julkinen palvelu keskeytyy joidenkin häiriöiden vuoksi.”

(253) Päätöksen 82 kohdassa komissio toteaa, että tämän IV kohdan toisen osan mukaan ”SNCM ja Korsikan liikennevirasto tutkivat yhdessä palveluun, hinnoitteluun tai tuen korottamiseen vaikuttavia toimenpiteitä yhtiön taloudellisen tilanteen tasapainottamiseksi, jos taloudelliset olosuhteet ja erityisesti tuen määritysperusteena käytetyt kustannukset ja liikennemäärät muuttuvat huomattavasti aiempaa epäedullisemmiksi”.

(254) Edellä esitetyn perusteella ja vuoden 2001 päätöksensä mukaisesti komissio katsoo, että valtion maksama 53,48 miljoonan euron korvaus ei ole kiinteä sen mekanismin vuoksi, jonka avulla voidaan korjata todellisten toimintakustannusten ja tuen määrittämisen perusteena käytettyjen kustannusten välisestä ristiriitaisuudesta johtuvaa taloudellista epätasapainoa.

Julkisen palvelun kustannuksista suoritettavien korvausten asianmukaisuus

(255) Kuten komissio on todennut vuoden 2001 päätöksessään⁽¹²⁴⁾, vuosina 1991 ja 1996 tehtyjen viisivuotissopimusten nojalla saadut taloudelliset korvaukset eivät ole täysin riittäneet kattamaan julkisen palvelun velvoitteista aiheutuneita tappioita. Komissio katsoi, että korvaamatta jäi 53,48 miljoonaa euroa.

(256) Komissio toteaa lopuksi, että valtion maksama 53,48 miljoonan euron määrä on samansuuruinen kuin vuosien 1991–2001 osalta korvaamatta jäänyt määrä ja riittää siten kattamaan SNCM:lle julkisen palvelun hoitamisesta aiheutuneet nettokustannukset.

10.1.4 Päätelmä

(257) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että toimenpide on valtiontuki, joka soveltuu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla. Koska toimenpide toteutettiin 14. marraskuuta 2003, komissio toteaa, että tämä valtiontuki on sääntöjenvastainen.

(258) Tässä yhteydessä vuoden 2002 ilmoituksen mukaiseksi rakenneuudistustueksi katsottava tuki on määrältään 22,52 miljoonaa euroa⁽¹²⁵⁾. Tämä määrä lisätään vuonna 2006 ilmoitettuihin toimenpiteisiin, koska niihin sisältyi rakenneuudistustukia (ks. tämän päätöksen jaksot 10.5).

10.2 SNCM:n luovutus 158 miljoonan euron negatiivisella myyntihinnalla

(259) Käsiteltävänä olevassa asiassa komission on selvitettävä, voidaanko todeta, ettei 158 miljoonan euron pääomansiirtoon, jonka valtio teki ennen SNCM:n yksityistämistä, toisin sanoen viime kädessä yrityksen vastaavansuuruiseen negatiiviseen myyntihintaan, sisälly valtiontuella ominaisia piirteitä.

(260) Avoin, läpinäkyvä ja syrjimätön julkinen valintamenetely, jonka päätteeksi valtio luovuttaa yrityksen (myyntihintaa suuremmalla määrällä) etukäteen suoritettua pääomankorotuksen jälkeen, ei välttämättä riitä poissulkemaan sitä mahdollisuutta, että kyseessä on tuki, joka saattaa hyödyttää samanaikaisesti sekä yksityistettyä yritystä että sen ostajaa⁽¹²⁶⁾.

10.2.1 Oikeudellinen viitekehys

(261) Sen selvittämiseksi, onko yritys hyötynyt valtion pääomansiirtoon liittyvästä taloudellisesta edusta, komissio soveltaa markkinataloussijoittajaperiaatetta. Markkinataloussijoittajaperuste on ilmaus EY 295 artiklaan sisältyvästä julkisen ja yksityisen sektorin yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta. Tämän periaatteen mukaan pääomia, jotka valtio antaa suoraan tai välillisesti jonkin yrityksen käyttöön tavanomaisia markkinaehtoja vastaavilla ehdoilla, ei voida pitää valtiontukina⁽¹²⁷⁾.

(262) Tätä varten komissio voi erityisesti arvioida, onko varojen myöntäjä toiminut sellaisen yksityisen sijoittajan tavoin, joka noudattaa kokonaisvaltaista tai alakohtaista rakennepolitiikkaa, joka perustuu sijoitetun pääoman pitkän aikavälin tuotto-odotuksiin. Yhteisöjen tuomioistuimien vahvistanut tämän lähestymistavan soveltuvuuden useiden asioiden yhteydessä⁽¹²⁸⁾.

(263) Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pääomasijoitus, jonka julkisoikeudellinen sijoittaja tekee odottamatta tuottoa edes pitkällä aikavälillä, on valtiontukea⁽¹²⁹⁾.

(264) Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi todennut, että yksityinen sijoittaja, joka noudattaa kokonaisvaltaista tai alakohtaista rakennepolitiikkaa, joka perustuu pitkän aikavälin tuotto-odotuksiin, ei kuitenkaan voi järkevästi ajatella toimia siten, että se tekisi yhtämittaisesti vuosien ajan jatkuneiden tappiollisten kausien jälkeen pääomasijoituksen, joka taloudelliselta kannalta katsoen ei ainoastaan osoittaudu yrityksen omaisuuden realisointia kalliimmaksi, vaan lisäksi liittyy yrityksen myyntiin, joka vie tältä sijoittajalta kaikki voiton saamisen mahdollisuudet myös pitkällä aikavälillä⁽¹³⁰⁾.

(265) Tarkemmin sanottuna yhteisöjen tuomioistuin on asiassa Gröditzler antamassaan tuomiossa katsonut, että sen ratkaisemiseksi, sisältyykö yrityksen yksityistämiseen negatiivisella myyntihinnalla valtiontueksi katsottavia seikkoja, ”on arvioitava, olisiko kooltaan julkista sektoria hoitaviin organisaatioihin rinnastettavissa oleva yksityinen sijoittaja saattanut tehdä samanlaisissa olosuhteissa yhtä suuria pääomasijoituksia mainitun yrityksen myynnin yhteydessä vai olisiko se päättänyt purkaa yrityksen”⁽¹³¹⁾.

10.2.2 *Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa*

(266) Sen ratkaisemiseksi, onko kysymyksessä oleva toimenpide luonteeltaan tuki, komission on "arvioitava, onko valtion valitsema ratkaisu edullisin myös muihin ratkaisuihin (mukaan luettuna tukitoimien toteuttamatta jättäminen) verrattuna. Jos näin on, päädytään johtopäätöksen, jonka mukaan valtio on toiminut yksityisen sijoittajan tavoin" (132).

10.2.2.1 *Markkinataloudessa toimivaa yksityistä osakkeenomistajaa koskevan periaatteen noudattaminen*

(267) Tässä yhteydessä on syytä tuoda esiin, että suuret yritykset eivät voi tällä hetkellä sulkiessaan tuotantolaitoksia tai asettaessaan tytäryhtiötä selvitystilaan olla välittämättä niistä yhteiskunnallisista seurauksista, joita sulkemiseen tai selvitystilaan asettamiseen liittyy.

(268) Tämän vuoksi ne toteuttavat yleensä sosiaaliohjelmaa, joihin saattaa sisältyä sellaisia henkilöstön uudelleenkuulutus- ja työnhauun tukemista, erorahoja ja jopa paikalliseen taloudelliseen rakenteeseen kohdistuvia toimia, jotka ylittävät sen, mitä laissa ja työehtosopimuksissa edellytetään.

(269) Komissio toteaa, että SNCM on CGMF-konsernin (Compagnie Maritime Générale et Financière) välityksellä valtion määräysvallassa oleva yritys.

(270) Komissio katsoo, että jos SNCM olisi asetettu selvitystilaan (133), mainittuja toimia olisi toteutettu lakisääteisten velvoitteiden nojalla, mutta myös emoyhtiön ja sen lopullisen osakkeenomistajan yrityskuvan säilyttämiseksi (134).

(271) Komissio huomauttaa, että vuoden 2004 kauhukuvat yrityksen asettamisesta selvitystilaan aiheuttivat lukuisia merkittäviä yhteiskunnallisia levottomuuksia. Syyskuun 2004 vakava työmarkkinaosapuolten välinen konflikti muun muassa keskeytti SNCM:n laivojen toiminnan 16 päiväksi. Komissio toteaa lisäksi, että Ranskan viranomaiset ovat osoittaneet numeromääräisesti, että vuoden 2004 yhteiskunnallinen liikehdintä, joka on heikentänyt emoyhtiön yrityskuvaa, on vähentänyt merkittävästi SNCM:n matkustajamääriä ja siten myös heikentänyt sen liikevaihtoa. Komissio korostaa, että koska kesän 2004 vahingollinen työmarkkinailmapiiri vaikeutti SNCM:n taloudellista tilannetta, yrityksen osakkeenomistaja otti keväällä 2005 yhdessä ammattiliittojen kanssa käyttöön sosiaaliohjelman, joka keskeytettiin huhtikuussa 2005. Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo toteen näytetyksi, että mikäli SNCM olisi asetettu selvitystilaan, se, ettei CGMF-konserni olisi huolehtinut täydentävistä irtisanomiskorvauksista, olisi aivan varmasti haitannut emoyhtiön ja sen lopullisen osakkeenomistajan yrityskuvaa.

(272) Näin ollen komissio katsoo, että näihin toimenpiteisiin liittyvät kustannukset on otettava huomioon määrittettä-

essä selvitystilasta aiheutuvia kustannuksia. Kyseiset kustannukset olisivat siinä tapauksessa vaikuttaneet SNCM:n realisointiarvoon mikäli se olisi ollut positiivinen ja/tai jos CGMF/valtio olisi osakkeenomistajana vastannut siitä suoraan. Komissio katsoo, että missä tahansa muussa ratkaisussa olisi sivuutettu se sosiaalinen todellisuus, jonka suuret yritykset joutuvat nykyään kohtamaan (135).

(273) Selvitystilasta osakkeenomistajalle aiheutuvien kustannusten määrittämisessä komissio käyttää oletettua vähimmäismäärää, joka vastaa ainoastaan täydentäviä irtisanomiskorvauksia.

(274) Tältä osin Ranskan viranomaiset katsovat, että vuoden 2005 sosiaaliohjelman perusteella, joka puolestaan perustuu vuoden 2002 sosiaaliohjelmaan, esitettävä arvio on [...]–[...] euroa työntekijää kohti, toisin sanoen yhteensä [...]–[...] miljoonaa euroa. Ranskan viranomaiset täsmenävät, että edellä mainitun haarukan alarajan osalta on pelättävissä, että sosiaaliohjelman kuluja vielä nostaa eläkeikä lähestyvien työntekijöiden, joiden poistuminen tapahtuu erittäin edullisissa olosuhteissa, erittäin merkittävä osuus. Lisäksi on otettu huomioon, että yhtiön selvitystila ja koko henkilökunnan irtisanominen ei ole verrattavissa tilanteeseen, jossa toimintaa voidaan jatkaa työvoiman uudelleenjärjestelyn ansiosta, kuten viitteenä olevan sosiaaliohjelman tapauksessa.

(275) Komission asiantuntija on suorittanut Ranskan viranomaisten esittämiä lukuja ja äskettäin Ranskassa toteutettuja sosiaaliohjelmaa koskevan vertailevan analyysin. Hewlett Packardin vuoden 2003 sosiaaliohjelma maksoi 214 000 euroa ja vuoden 2005 ohjelma 50 000–400 000 euroa henkeä kohti. Péchineyn vuonna 2004 Alcaniin sulautumisen jälkeen toteuttama sosiaaliohjelma maksoi 128 000 euroa henkeä kohti. Giat Industries -yhtiön sosiaaliohjelman aikana vuonna 2004 kustannukset työntekijää kohti olivat noin 162 000 euroa; Gemplus-yhtiöllä kyseiset kustannukset olivat 71 000 euroa vuonna 2002 ja Danonella (keksitoimiala) 69 000 euroa vuonna 2001. Vuonna 2002 Yves Saint Laurent Haute Couture ilmoitti sosiaaliohjelmansa hinnaksi 115 000 euroa työntekijää kohti. Airbus France -yhtiön helmikuussa 2007 ilmoittamassa Power 8 -suunnitelmassa esitettiin 68 000 euron kustannukset työntekijää kohti (136). Vuonna 2008 Michelinin sosiaaliohjelman kustannukset olivat 157 400 euroa työntekijää kohti.

(276) Satamatyöntekijöiden osalta komissio täsmentää, että tilintarkastustuomioistuin mainitsee heinäkuussa 2006 antamassaan julkisessa aihekohtaisessa kertomuksessa "Les ports français face aux mutations du transport maritime: l'urgence de l'action" (Ranskan satamat meriliikenteen muutosten kourissa: toimien kiireellisyys) vuoden 2004 sosiaaliohjelman kokonaiskustannuksiksi lähtijää kohti 145 000 euroa itsenäisten satamien ja 209 000 Marseillen sataman osalta.

(277) Komissio muistuttaa, että sen Société Française de Production -yhtiöstä 17. heinäkuuta 2002 tekemä päätös auttaa havainnollistamaan avokäsitistyksen kustannuksia tapauksessa, jossa vaikeuksissa oleva yritys yksityistetään. Avokäisyys on tullut maksamaan valtiolle 43,1 miljoonaa euroa (toisin sanoen 151 000 euroa työntekijää kohti ohjelmassa, jossa ennakoidaan 285 työntekijän lähtemisen), joka lisätään lakisääteisistä ja sopimusperusteisista velvoitteista aiheutuviin 5,3 miljoonan euron kustannuksiin (kustannukset ovat yhteensä siis 169 000 euroa työntekijää kohti).

(278) Tämän vertailevan tutkimuksen perusteella komissio katsoo, että oletamus, jonka mukaan jokaiselle työntekijälle maksetaan [...] euron täydentävä irtisanomiskorvaus, on yhdenmukainen niiden kustannusten kanssa, joita irtisanotusta työntekijästä aiheutuu yksityisten osakkeenomistajien samalla ajanjaksolla toteuttamien sosiaaliohjelmien mukaan.

(279) Lisäksi komissio arvelee, että SNCM:n koko henkilöstön irtisanominen yrityksen selvitystilän yhteydessä on todennäköisin oletamus, erityisesti, koska julkisen palvelun sopimuksen myöntämisestä vuosiksi 2007–2013 ei ollut vielä järjestetty tarjouskilpailua eikä lopullista päätöstä ollut vielä tehty. Kun otetaan vielä huomioon SNCM:n huolestuttava taloudellinen tilanne, ei todellakaan tunnu todennäköiseltä, että toiminnan jatkamiseksi olisi laadittu suunnitelma siten, että yritykseen olisi sovellettu akordimenettelyä ja irtisanomisilta olisi vältytty.

(280) Edellä esitettyjen seikkojen perusteella komissio arvioi, että CGMF (valtio) olisi joutunut käyttämään täydentäviin irtisanomiskorvauksiin yhteensä [...] miljoonaa euroa.

(281) Tutkimuksen tässä vaiheessa komission on määritettävä SNCM:n realisointiarvo ilman täydentäviä irtisanomiskorvauksia. Itse asiassa se, onko valtio toiminut markkinataloussijoittajan tavoin, on selvitettävä vertailemalla juuri tämän realisointiarvon, mikäli se olisi ollut positiivinen, ja täydentävien irtisanomiskorvausten välistä eroa negatiiviseen myyntihintaan. Tässä yhteydessä komissio käyttää jälleenhankinta-arvoihin perustuvaa varojen arvoa. Jälleenhankinta-arvoihin perustuvaa varojen arvoa koskevan menetelmän mukaan varat todetaan riittämättömiksi, kun reaaliarvallisuuksien taloudellinen arvo (joka on yleensä suurempi kuin nettomääräinen kirjanpitoarvo) ei kata todellisten velkojen taloudellista arvoa.

(282) Kuten edellä on selostettu varojen riittämättömyyden toteutuksen osalta, komissio on käsiteltävänä olevassa asiassa asiantuntijansa (¹³⁷), avustuksella vahvistanut, ettei SNCM:n omaisuuden arvo 30. syyskuuta 2005 riittänyt saatavien suorittamiseen etuoikeutetuille ja etuoikeudettomille velkojille (mukaan lukien työntekijät, joilla on taanomaisia saatavia).

Arviointimenetelmän valinta

(283) Komissio katsoo, että nettovarallisuuden arvioiminen on yleisesti käytetty menetelmä arvioitaessa meriliikennealan yhtiöitä. Lisäksi se katsoo, että tämä menetelmä soveltuu erittäin hyvin SNCM:n tilanteeseen, koska sen pääosakkaalle yrityksen luovutuksen ainoana vaihtoehtona on selvitystilään asetetun yrityksen hakeminen konkurssiin.

(284) Muiden arviointimenetelmien, erityisesti vapaiden operaationaalisten diskontattujen kassavirtojen menetelmän, osalta komissio katsoo, että kyseisellä menetelmällä ei ole merkitystä tarkasteltavana olevassa asiassa, koska siinä otaksutaan virheellisesti SNCM:n toiminnan jatkuvan.

Viitepäivä

(285) Komissio pitää ajankohtaa 30. syyskuuta 2005 SNCM:n arvioinnin viitepäivänä, koska se on päivä, jona valinta ostotarjouksen hyväksymisen ja yrityksen selvitystilän välillä tosiasiallisesti suoritettiin. BCP:n valinnasta päätettiin 27. syyskuuta 2005.

SNCM:n omaisuuden arvo

(286) Komissio panee erityisesti merkille, että SNCM:n osakas määrittä yhdessä Ernst & Young -toimiston kanssa yrityksen selvitystilasta aiheutuvat kustannukset 30. syyskuuta 2005 (edellä mainittu CGMF:n raportti), ja Oddo Corporate Finance ja Paul Hastings -toimisto laativat asiasta oman raporttinsa. Komissio muistuttaa, että Oddo-Hastingsin raportissa SNCM:n omaisuuden arvoksi esitetään [...] miljoonaa euroa.

(287) Laivoihin erikoistunut välittäjä, BRS, arvioi SNCM:n omistamien alusten (¹³⁸) bruttomyyntiarvoksi [...] miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2005, ja Oddon raportissa SNCM:n aluskannan arvoksi esitettiin [...] miljoonaa euroa hinnanalennusten (¹³⁹), välityspalkkion (¹⁴⁰) ja ennakoimattomien oikeudellisten kulujen (¹⁴¹) jälkeen.

Taulukko 4

Arvioita SNCM:n omaisuuden arvosta 30. syyskuuta 2005

(miljoonina euroina)

	Omaisuuden arvo Oddon raportissa	Omaisuuden arvo komission asiantuntijan mukaan
Aineettomat hyödykkeet	—	—
Aineelliset hyödykkeet		
— omistetut alukset	(...)	(...)
— kiinteistöt ⁽¹⁾	(...)	(...)
Rahoitusomaisuus ⁽²⁾	(...)	(...)
<i>Käyttöomaisuus</i>	(...)	(...)
Varastot	—	—
Ennakkomaksut	—	—
Saatavat asiakkailta	(...)	(...)
Muut saatavat ⁽³⁾	(...)	(...)
Nettokassavarat	(...)	—
Siirtovelat ja ennakkomaksut	—	—
<i>Muu omaisuus</i>	(...)	(...)
omaisuus yhteensä	(...)	(...)

⁽¹⁾ Ranskan viranomaiset tarkentavat, että kiinteistöjen (mm. SNCM:n pääkonttorin) realisointiarvo perustuu kiinteistöasiantuntijan marraskuussa 2003 esittämään arvioon, johon on lisätty [...] prosenttia hintojen nousun huomioimiseksi.

⁽²⁾ Rahoitusomaisuuteen kuuluvat pääasiallisesti SNCM:n omistamat osakkeet yhtiöissä Sud-Cargos, Aliso, CGTH, CMN ja Ferrytour.

⁽³⁾ Tähän kohtaan sisältyy pääasiallisesti saatavia valtiolta, erityisesti korvaus julkisen palvelun velvoitteista syyskuulta 2005 ja työttömyyskassan (Assedic) palauttamatta olevat työnantajamaksut varainhoitovuodelta 2004.

Lähteet: Oddo-Hastingsin raportti, komission asiantuntijan raportti

(288) Yllä olevasta taulukosta komissio panee merkille, että aluskanta muodostaa merkittävimmän osan yrityksen omaisuuden arvosta. Komission asiantuntija totesi vertailuanalyysin (niissä kohdin, joissa se oli mahdollinen) perusteella, että alusten bruttomyyntiarvoon sovellettava hinnanalennus ja ennakoimattomat oikeudelliset kulut olivat asianmukaisia. Näin ollen hän ei nähnyt mitään syytä hylätä Ranskan viranomaisten esittämää arviota aluskannan arvosta.

(289) Komissio pitää hinnanalennusta yhdenmukaisena niiden alennusten kanssa, joita aluksista myönnetään, kun ne myydään konkurssin yhteydessä. Komission asiantuntijan mukaan esimerkiksi Oostende–Ramsgate-linjalla liikennöivä belgialainen Régie des Transports Maritimes luopui vuonna 1997 kahdesta autolautasta arviolta 35 prosentin ja 45 prosentin hinnanalennuksella. Tuorempana esimerkkinä Festival Cruises luopui kolmesta risteilyaluksesta keskimäärin 20 prosentin hinnanalennuksella. Samankaltaisissa tilanteissa todetut hinnanalennukset ovat

siis samansuuruisia kuin ne, joita Ranskan viranomaiset ovat soveltaneet käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

(290) Koska markkinoilla ei ole tehty mitään vastaavaa liiketoimea, komissio katsoo, että ennakoimattomien oikeudellisten kulujen perustelut ovat yhdenmukaisia sen kanssa, että melko tarkoin rajattuun käyttöön tarkoitettujen alusten markkinat ovat kapeat.

(291) Komissio panee myös merkille, että sen riippumaton asiantuntija on tarkistanut ylöspäin rahoitusomaisuuden arvoa, erityisesti SNCM:n osakkuutta CMN:ssä ([...] miljoonasta eurosta [...] miljoonaan euroon). Kun otetaan huomioon, että Stef-TFE on esittänyt komissiolle tämän tutkinnan yhteydessä tarjouksen ostaa kyseiset osakkeet [...] miljoonalla eurolla, komissio katsoo, että yhtiön selvitystilän yhteydessä on kohtuullista arvioida SNCM:n CMN:ssä omistamien osakkeiden arvoksi [...] miljoonaa euroa.

- (292) Komission asiantuntija ei esittänyt erityisiä huomioita muista omaisuuseristä esitetystä arvioista. Hän ei kuitenkaan hyväksynyt kohtaa ”nettokassavarat”, koska se osoittaa tappiota. Komissio on samaa mieltä siitä, että kyseinen kohta kuuluu SNCM:n vastuisiin.
- (293) Mukautusten jälkeen komissio arvioi, että SNCM:n omaisuuden arvo oli [...] miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2005.
- SNCM:n vastuiden arviointi
- (294) Komissio toteaa, että Ranskan viranomaiset esittävät etuoikeutettujen saatavien määräksi [...] miljoonaa euroa ja muiden saatavien määräksi [...] miljoonaa euroa (lukuun ottamatta täydentäviä irtisanomiskorvauksia).
- (295) Yrityksen velkojen alalla Ranskan viranomaiset arvioivat sosiaaliohjelman sopimusperusteisten kustannusten määräksi [...] miljoonaa euroa. Sopimusperusteiset sosiaaliohjelman liittyvät kustannukset on laskettu yksilökohtaisesti kunkin palkansaajan osalta työsopimuksen luonteen (toistaiseksi voimassa oleva työsopimus, määräaikainen työsopimus), sovellettavien määräysten ja työehtosopimusten (laivahenkilöstö, maahenkilöstö ja päällystö), palvelusvuosien, luokituksen ja palkan perusteella. Määrä sisältää erorahat ([...] miljoonaa euroa), irtisanomisajan korvaukset ([...] miljoonaa euroa), tavanomaiset irtisanomiskorvaukset ([...] miljoonaa euroa) ja Delalande-maksun ([...] miljoonaa euroa) ⁽¹⁴²⁾.
- (296) Sosiaaliohjelman muut kuin sopimusperusteiset kustannukset ovat Ranskan viranomaisten mukaan arviolta [...] miljoonaa euroa. Näihin sosiaaliohjelman kustannuksiin kuuluvat kaikki SNCM:n irtisanomisia koskeviin lakisääteisiin ja sääntömääräisiin velvollisuuksiin liittyvät toimenpiteet ⁽¹⁴³⁾ ja sopimusperusteiseen sosiaaliohjelman liittyvät välilliset kustannukset ⁽¹⁴⁴⁾.
- (297) Tärkeimpien käyttösopimusten purkamisen kustannukset liittyvät lähinnä [...] miljoonan euron suuruiseen pankkitakaukseen, joka on annettu takeeksi siitä, että SNCM:n täyttää moitteettomasti julkisen palvelun velvoitteensa, sekä sopimussakkoon, joka on [...] prosenttia vuoden 2005 [...] miljoonan euron viitekorkvauksesta, eli noin [...] miljoonaa euroa, jos sopimuskumppani ei täytä velvoitteitaan.
- (298) Leasing-sopimuksella hankittujen alusten luovutukseen liittyvistä nettovastuista ⁽¹⁴⁵⁾ Ranskan viranomaiset korostavat, että laivoihin erikoistunut välittäjä BRS arvioi tiettyjen oletusten perusteella ⁽¹⁴⁶⁾ luovutusten nettotuotoksi [...] miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2005 hinnanalennuksen, välityspalkkion ja kuljetusmaksujen jälkeen. Kun verosäästöt ja pankkivelat ovat yhteensä [...] miljoonaa euroa, leasing-sopimuksella hankittuihin aluksiin liittyväksi pankkivelaksi jää [...] miljoonaa euroa.

Taulukko 5

Arvioita SNCM:n vastuiden arvosta 30. syyskuuta 2005

(miljoonina euroina)

	Vastuiden arvo Oddon raportissa	Vastuiden arvo komission asiantuntijan mukaan
Etuoikeutetut velat:		
— sosiaaliset korvaukset ja verovelat	(...)	(...)
— velat, joiden vakuutena on omaisuutta ⁽¹⁾	(...)	(...)
Sopimusperusteiset sosiaaliohjelman kustannukset	(...)	(...)
Eläkerahastojen kustannukset ⁽²⁾	(...)	(...)
Selvitystilasta aiheutuvat kustannukset	(...)	(...)
Toiminnan lisätappiot ⁽³⁾	(...)	(...)
Etuoikeutettujen velkojen saatavien suorittaminen	(...)	(...)
Etuoikeutetut saatavat ⁽⁴⁾	(...)	(...)
Sosiaaliohjelman muut kuin sopimusperusteiset kustannukset	(...)	(...)
Tärkeimpien käyttösopimusten purkamisen kustannukset	(...)	(...)

	(miljoonina euroina)	
	Vastuiden arvo Oddon raportissa	Vastuiden arvo komission asiantuntijan mukaan
Leasing-sopimuksella hankittujen alusten luovutuksen lisäkustannukset	(...)	(...)
Etuoiikeudettomien velkojen saatavien suorittaminen	(...)	(...)

(1) Alukset Napoléon Bonaparte ja Paglia Orba ovat niiden rahoittamiseksi otettujen lainojen vakuutena.

(2) Tämä kohta perustuu siihen, että SNCM on sitoutunut vastaamaan osasta täydentävien eläkerahastojen kustannuksista.

(3) Selvitystilan päättymiseen asti. Lisätappiot perustuvat oletukseen, että palkat maksetaan vain yhdeltä kuulta. Niihin kuuluvat myös yksinomisituksessa olevien alusten käytöstä poistamisen kustannukset, joista ei ole vähennetty omaisuuden arvoa. Tämä kustannus vastaa alusten seisontaa satamassa luovutukseen asti.

(4) Etuoiikeudet saatavat jakautuvat seuraavasti: riski- ja kuluvaraukset ([...] miljoonaa euroa), sidotut velat / osakkuudet ([...] miljoonaa euroa), toimittajat ([...] miljoonaa euroa), yleinen edustus ([...] miljoonaa euroa), velat konsernille ja kumppaneille ([...] miljoonaa euroa), siirtovelat ([...] miljoonaa euroa).

Lähteet: Oddo-Hastingsin raportti, komission asiantuntijan raportti

(299) Komissio panee merkille, että sosiaaliset korvaukset muodostavat suurimman osan SNCM:n vastuista. Komission asiantuntija on tarkistanut kaikki etuoikeutettujen sosiaalisten korvausten, eli sosiaaliohjelman sopimusperusteisten kustannusten, laskentakaavat kyselyjen avulla, eikä hän ole todennut mitään poikkeavuuksia tai virheitä. Tarkistuksen perusteella komissio pitää asianmukaisena [...] miljoonan euron määrää, jonka Ranskan viranomaiset ovat esittäneet sosiaaliohjelman sopimusperusteisiksi kustannuksiksi.

(300) Komissio pitää toiminnan lisätappioiden arviota varovaisena, kun otetaan huomioon, että kauppalaain L.622–10 pykälän ja 27. joulukuuta 1985 annetun asetuksen nro 85–1388 119–2 pykälän nojalla kauppatuomioistuimien voi määrätä SNCM:n jatkamaan toimintaa kahden kuukauden ajan ja syyttäjän pyynnöstä vielä kahden kuukauden ajan julkisen palvelun velvoitteen johdosta.

(301) Komission asiantuntija ei ole esittänyt erityisiä vastaväitteitä etuoikeutetuista saatavista. Hän on kuitenkin korjannut [...] miljoonan euron määrää [...] miljoonan euron nettokassavarolla, jotka siirrettiin omaisuuspuolelta. Komission mielestä tämä korjaus on yhdenmukainen SNCM:n omaisuuden arvioinnissa tehdyn muutoksen kanssa.

(302) Sosiaaliohjelman muiden kuin sopimusperusteisten kustannusten osalta (lukuun ottamatta täydentäviä irtisanomiskorvauksia) komission asiantuntija arvioi oikeudenkäyntien kustannuksiksi [...] miljoonaa euroa Ranskan viranomaisten esittämän [...] miljoonan euron sijasta. Tässä yhteydessä komissio pitää varmana, että ammattiyhdistykset vaativat määräaikaisten sopimusten muuttamista toistaiseksi voimassa oleviksi työsopimuksiksi⁽¹⁴⁷⁾, mutta lukuun tulisi sen mukaan sisällyttää vain ne mää-

räaikaiset työntekijät, joiden kohdalla tämä riski on lähes varma (eli [...] määräaikaista työntekijää). Kun oletetaan, että ensimmäiseen ryhmään kuuluvien [...] määräaikaisen työntekijän bruttokuukausipalkka on [...] euroa ja heille korvataan 9 kuukauden palkka, ja toisen ryhmän [...] määräaikaiselle työntekijälle korvataan 6 kuukauden palkka, määräksi saadaan [...] miljoonaa euroa.

(303) Komissio katsoo, että leasing-sopimuksella hankittujen alusten luovutukseen liittyvien nettovastuiden laskennan pohjana olevat oletukset ovat perusteltuja, erityisesti kun taloudellisten yhteenliittymien sopimuksissa rajoitetaan kolmansien osapuolien tukia SNCM:lle ja asetetaan verotettujen edellytykseksi alusten purjehtiminen Ranskan lipun alla. Leasing-sopimuksella hankittujen alusten yhteydessä ei myöskään voida soveltaa ennakoimattomia oikeudellisia kuluja, koska nämä alukset ovat taloudellisten yhteenliittymien velkojapankkien luovuttamia. Näin ollen komissio katsoo aiheelliseksi, että 30. syyskuuta 2005 ja aluksen tosiasialisen luovutuspäivämäärän välisenä aikana otetaan huomioon kuljetusmaksu.

(304) Edellä esitetyn perusteella komissio arvioi, että 30. syyskuuta 2005 SNCM:n etuoikeudet saatavat olivat yhteensä [...] miljoonaa euroa ja etuoikeudet saatavat [...] miljoonaa euroa.

Omaisuuden riittämättömyyttä koskeva toteamus

(305) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että 30. syyskuuta 2005 SNCM:n omaisuuden arvo ([...] miljoonaa euroa) ei riittänyt kattamaan etuoikeutettujen velkojen saatavia ([...] miljoonaa euroa) eikä etuoikeudettomien velkojen saatavia [...] miljoonaa euroa).

P ä ä t e l m ä

(306) Tässä tilanteessa, kun korvauskannetta ei ole nostettu (ks. edellä) ja kun otetaan huomioon tämän päätöksen 273 kohta ja omaisuuden riittämättömyys, SNCM:n selvitystilasta CGMF:lle aiheutuvat kustannukset rajoittuisivat täydentäviin irtisanomiskorvauksiin, joiden määrä on [...] miljoonaa euroa.

(307) Näin ollen Ranskan viranomaisten päätös luovuttaa SNCM 158 miljoonan euron negatiiviseen hintaan, kun selvitystilän vähimmäiskustannukset olisivat olleet [...] miljoonaa euroa, vastaa yksityisen yritysyhjän markkinataloudessa tekemää päätöstä.

10.2.2.2 SNCM:n konkurssin seuraukset

(308) Komissio tarkasteli myös Ranskan viranomaisten väitettä, jonka mukaan valtio voitaisiin enemmistöosakkaana määrätä vastaamaan vastuista, jos yritys asetettaisiin selvitystilaan (ks. edellä). Siinä tapauksessa selvitystilasta valtiolle osakkeenomistajana aiheutuvien kustannusten laskennassa pitäisi Ranskan viranomaisten mukaan ottaa huomioon kansallinen lainsäädäntö, kuten komissio on myöntänyt asiassa ABX Logistics tekemässään päätöksessä⁽¹⁴⁸⁾, ja laskenta olisi tehtävä tapauskohtaisesti alan erityispiirteiden⁽¹⁴⁹⁾ ja asian olosuhteiden pohjalta.

(309) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio panee merkille, että Ranskan viranomaiset toimittivat sille 28. maaliskuuta 2006 asiakirjoja todisteeksi siitä, että SNCM:n osakkeenomistaja oli hakenut itselleen edullisinta vaihtoehtoa tarkastelemalla rinnakkain ja alusta lähtien kahta vaihtoehtoa: yrityksen asettamista selvitystilaan ja sen myyntiä negatiiviseen hintaan.

(310) Edellä mainittujen komissiolle toimitettujen asiantuntijalausuntojen perusteella Ranskan viranomaiset arvioivat, että Ranskan valtio olisi osakkeenomistajana joutunut vastaamaan CGMF:n kautta yhteensä [...] – [...] miljoonasta eurosta 30. syyskuuta 2005. Tässä arvioissa otetaan huomioon muun muassa riski siitä, että Ranskan valtio määrätään vastaamaan vastuista, jos tuomioistuimien katsoisi sen tosiasiallisesti johtaneen SNCM:ää, ja riski siitä, että

valtio tuomitaan maksamaan irtisanotuille työntekijöille täydentäviä irtisanomiskorvauksia. Ranskan viranomaisten mielestä nämä riskit on sisällytettävä SNCM:n mahdollisen selvitystilän kustannusten laskelmaan.

(311) Näin ollen on arvioitava tosiasialliset kustannukset, jotka SNCM:n konkurssista olisi todennäköisesti aiheutunut Ranskalle osakkeenomistajana, jotta voitaisiin määrittellä, olisiko asiaan perehtynyt osakkeenomistaja näiden kustannusten suuruuden johdosta mieluummin myynyt välittömästi tytäryhtiönsä 158 miljoonan euron negatiivisella hinnalla kuin ottanut riskin, että hänet tuomitaan maksamaan kyseiset kustannukset⁽¹⁵⁰⁾.

a) Valtion mahdollinen tuomitseminen vastaamaan vastuista

(312) Ranskan lainsäädännön mukaan konkurssissa olevan yhtiön selvityshenkilö voi nostaa yhtiön entisiä johtajia vastaan korvauskanteen ja vaatia niitä vastaamaan vastuista, jos pelastussuunnitelma puretaan tai yritykseen sovelletaan akordi- tai konkurssimenettelyä⁽¹⁵¹⁾.

(313) Konkurssissa olevan yhtiön entisiä johtajia vastaan nostetun korvauskanteen perusteena on tarve palauttaa ennalleen yhtiön omaisuus, mikä kuuluu selvityshenkilön tehtäviin.

(314) Ranskan viranomaiset ovat vakuuttaneet useissa komissiolle lähettämässään kirjeissä, että on enemmän kuin todennäköisesti, että kansallinen tuomioistuin tuomitsee valtion vastaamaan johtamansa yrityksen vastuista ja että tämä oletus on sisällytettävä SNCM:n mahdollisen selvitystilän kustannusten laskelmaan.

(315) SNCM esitti 28. helmikuuta 2008 toimittamissaan asiakirjoissa asiantuntijalausunnon, jossa arvioidaan Ranskan valtiota vastaan nostettavan korvauskanteen oikeudellisia seurauksia. Raportissa todetaan, että asiaa käsittelevä kauppatuomioistuin pitäisi erittäin todennäköisesti Ranskaa vastuullisena ja tuomitsisi sen vastaamaan kaikista SNCM:n sosiaalisista korvauksista.

- (316) Näin ollen komissio katsoo, että kun otetaan huomioon SNCM:n omaisuuden riittämättömyys (ks. edellä) ja selvityshenkilön mahdollinen vastuuvollisuus laiminlyön- nin tapauksessa vuoden 1985 nojalla ja vuodesta 2005 lähtien velkojen toimia koskevan lain nojalla, Ranskan valtiota vastaan olisi hyvin todennäköisesti nostettu kor- vauskanne, jos SNCM olisi asetettu konkurssiin ⁽¹⁵²⁾.
- (317) Asiaa koskevassa lainsäädännössä säädetään, että selvitys- tilassa olevan yhtiön sosiaaliset korvaukset voidaan siirtää yhtiön entisten tosiasiallisten tai oikeudellisten johtajien vastuulle, jos neljä edellytystä täyttyy.
- i. *Valtion tunnustaminen konkurssimenettelyssä olevan yrityksen lai- liseksi tai tosiasialliseksi johtajaksi* ⁽¹⁵³⁾
- (318) Komissio huomauttaa, että SNCM:n asiantuntija on toi- mittanut yksityiskohtaisen erittelyn, jonka perusteella voi- daan päätellä, että Ranskan valtiota olisi hyvin todennä- köisesti pidetty SNCM:n tosiasiallisena johtajana. Edellä mainitussa asiantuntijaraportissa on pääasiallisesti osoi- tettu sovellettavan oikeuskäytännön ⁽¹⁵⁴⁾, mukaisesti, että valtio oli pitkän ajan kuluessa toteuttanut positiivisia johtamistoimia, jotka eivät selvästikään kuuluneet laissa säädettyihin hallinnollisiin tarkastuksiin. Erityisesti SNCM:n asiantuntijan raportin mukaan valtio on tehnyt päätöksiä itse käyttöön ottamansa valvontavallan puit- teissa käyttäen siten väärin valvontavaltansa tekemällä päätöksiä yrityksen puolesta sen sijaan, että kyseisten päätösten tekemisestä vastaisivat johtajat, joilla on toimi- valta tehdä ne. Lisäksi vaikuttaa siltä, ettei SNCM:n joh- toelimillä ollut minkäänlaista tosiasiallista itsenäisyyttä yrityksen johdossa olevaan valtioon nähden. Valtio aset- tui siten SNCM:n johtoelinten asemaan ja teki yksin stra- tegiset päätökset tiedottamatta niistä kyseisille johtajille.
- (319) Komissio toteaa, etteivät Ranskan viranomaiset ole 28. maaliskuuta 2008 päivätyssä kirjeessään esittäneet epäilyjä siitä, että Ranskan valtiota pidetään SNCM:n tosi- asiallisena johtajana. Ranskan viranomaiset esittävät 20. marraskuuta 2006 päivätyssä kirjeessään, että tuomi- oistuimien määritteli valtion SNCM:n osakkeenomistajana yrityksen tosiasialliseksi johtajaksi. On kuitenkin selvää, ettei tällaista ilmoitusta voida valtioneuvoston men- nettelyn yhteydessä pitää oikeudellisesti riittävänä näyt- tönä siitä, että tuomioistuimien olisi katsonut kansalliset vi- ranomaiset kyseisten toimenpiteiden kohteena olleen yri- tyksen tosiasialliseksi johtajiksi, tai siitä, kuinka todennä- köistä tämä olisi ollut.
- (320) Käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa komission ei tar- vitse lausua enempää Ranskan viranomaisten esittämien seikkojen arvioinnista, kun otetaan huomioon johtopää- tös, johon komissio päätyi edellä olevassa jaksossa 10.2.2.1.
- ii. *Yksi tai useampi liikkeenjohdollinen virhe, johon Ranskan valtio on syyllistynyt konkurssimenettelyssä olevan yrityksen tosiasiallisena johtajana*
- (321) Komissio huomauttaa, että SNCM:n asiantuntijan rapor- tissa luetellaan joukko tosiseikkoja sen osoittamiseksi, että valtio on SNCM:n tosiasiallisena johtajana tehnyt liikkeenjohdollisia virheitä.
- (322) Se tuo erityisesti esiin, että Ranskan valtio on tehnyt investointeihin liittyviä virheitä [...]. Lisäksi valtio on sen mukaan tehnyt useita [...] liittyviä liikkeenjohdollisia virheitä.
- (323) Tältä osin [...] ⁽¹⁵⁵⁾. Ranskan viranomaiset pitävät 30. huhtikuuta 2007 päivätyssä kirjeessään vastuussa ole- van valtion riskiä tulla tuomituksi hyvin suurena, kun ote- taan huomioon kauppalain L.651–2 pykälässä tarkoite- tun liikkeenjohdollisen virheen määrittelyperusteet [...]. On kuitenkin selvää, ettei tällaista ilmoitusta voida valti- ontukia koskevan menettelyn yhteydessä pitää oikeudel- lisesti riittävänä näyttönä siitä, että tuomioistuimien olisi kat- sonut kansallisten viranomaisten syyllistyneen väitettyihin virheisiin, tai siitä, kuinka todennäköistä tämä olisi ollut.
- iii. *Varojen riittämättömyyden toteaminen*
- (324) Komissio toteaa, että Ranskan viranomaiset ovat 16. marraskuuta 2006 päivätyssä kirjeessään toimittaneet arvioinnin SNCM:n varojen riittämättömyydestä edellä mainittujen CGMF:n ja Oddo-Hastingsin asiantuntijara- porttien perusteella. Komissio panee merkille, että SNCM:n komissiolle korvauskanteesta helmikuussa 2008 toimittama asiantuntijalausunto perustuu näihin sa- moihin raportteihin, ja siinä todetaan varat riittämättö- miksi siinä tapauksessa, että yritys hakeutuu konkur- ssimenettelyyn. Varojen riittämättömyyttä 30. syyskuuta 2005 kuvaavien lukujen osalta Oddo-Hastingsin rapor- tissa mainitaan [...] miljoonan euron määrä, johon on päädytty määrittämällä SNCM:n omaisuuden arvon ([...] miljoonaa euroa) ja yrityksen vastuiden arvon (etuoike- utettujen velkojen, joiden määräksi arvioitiin [...] miljoonaa euroa, ja etuoikeudettomien velkojen, joiden mää- räksi arvioitiin [...] miljoonaa euroa) välinen ero.

- (325) Komissio huomauttaa, että edellä mainitun Ranskan lainsäädännön nojalla varat todetaan riittämättömiksi, kun yrityksen selvityshenkilön käytettävissä ei ole riittäviä varoja, jotta saatavat voitaisiin suorittaa etuoikeutetuille tai etuoikeudettomille velkojille. Siltä osin kuin on kyse erityisesti yrityksen sosiaaliperusteisista saamisista, yrityksen velat koostuvat vähintään tavanomaisista eli toisin sanoen niistä palkkasaatavista, jotka perustuvat suoraan työsopimukseen, työehtosopimukseen tai lakiin ja jotka selvityshenkilö automaattisesti kirjaa yrityksen vastuisiin ⁽¹⁵⁶⁾.
- (326) Komissio arvioi aiemmin, että SNCM:n varojen riittämättömyys oli [...] miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2005.
- iv. *Syy-yhteyden olemassaolo virheiden ja todetun varojen riittämättömyyden välillä*
- (327) Ranskan viranomaisten mukaan korvauskanteen nostajan ei Ranskan lainsäädännön mukaan tarvitse määrittää johtajan liikkeenjohdollisesta virheestä johtuvaa vastuiden lisääntymistä. Kauppalain L. 624–3 pykälän nojalla oikeushenkilön johtaja voidaan katsoa vastuulliseksi, vaikka liikkeenjohdollinen virhe, johon hän on syyllistynyt, olisi ainoastaan yksi varojen riittämättömyyden syistä, ja hänet voidaan velvoittaa ottamaan sosiaaliset korvaukset vastattavikseen kokonaisuudessaan tai osittain, vaikka ainoastaan osa niistä johtuisi hänen tekemästään virheestä ⁽¹⁵⁷⁾.
- (328) Komissio panee merkille, että SNCM:n asiantuntija luonnehtii liikkeenjohdollisten virheiden ja todetun varojen riittämättömyyden välistä yhteyttä ilmeiseksi. Mainitun asiantuntijan esittämien arvioiden perusteella valtion liikkeenjohdollisista virheistä, joista osa mainitaan tämän päätöksen 322 kohdassa, johtuva taloudellinen vahinko oli [...] miljoonaa euroa ⁽¹⁵⁸⁾.
- (329) Ranskan viranomaiset [...] ⁽¹⁵⁹⁾.
- (330) Lisäksi komissio toteaa, että 16. marraskuuta 2006, 27. huhtikuuta 2007 ja 28. maaliskuuta 2008 päivätyissä kirjeissään Ranskan viranomaiset [...] ⁽¹⁶⁰⁾. Ranskan viranomaiset [...] ⁽¹⁶¹⁾. Ranskan viranomaiset ovat itse todenneet 16. marraskuuta 2005 päivätyssä kirjeessään, että on selvää, että osakkeenomistajana oleva valtio, jonka tuomioistuimien katsoisi SNCM:n (osakeyhtiö) tosiasialliseksi johtajaksi, velvoitettaisiin kauppalain L651–2 pykälän nojalla todennäköisesti vastaamaan kokonaisuudessaan SNCM:n varojen riittämättömyydestä.
- (331) Tarkasteltavana olevaa asiaa koskevissa olosuhteissa komission ei tarvitse lausua enempää Ranskan viranomaisten esittämien seikkojen arvioinnista, kun otetaan huomioon johtopäätös, johon komissio päätyi edellä olevassa jaksossa 10.2.2.1.
- b) SNCM:n konkurssimenettelystä aiheutuvien kokonais-kustannusten arvioiminen**
- Tosiasiallisen johtajan vastattavaksi asetettava osa puuttuvista varoista
- (332) Edellä esitetyn perusteella komission ei tarvitse toistaiseksi määrittää osakkeenomistajan vahingonkorvausvastuun syntymisestä aiheutuvia todellisia kustannuksia.
- (333) Tältä osin komissio huomauttaa, että kauppalain L624–3 pykälän perusteella selvitystilassa olevan yrityksen laillinen tai tosiasiallinen johtaja velvoitetaan tällaisissa olosuhteissa vastaamaan varojen riittämättömyydestä kokonaisuudessaan tai osittain.
- (334) Komissio toteaa, että edellä mainitussa pykälässä tuomareille annetaan täysi vapaus arvioida, onko johtaja velvoitettava vastaamaan sosiaalisista korvauksista kokonaisuudessaan vai osittain. Oikeuskäytännön perusteella vaikuttaa siltä, että tuomioistuimet antavat johtajan käytöksen vaikuttaa päätöksiinsä ja muokkaavat tuomioita esitettyjen toteamusten mukaan.
- (335) Kuten edellä on esitetty, Ranskan viranomaisten mukaan Ranskan valtio velvoitettaisiin korvaamaan [...]–[...] prosenttia puuttuvista varoista, toisin sanoen [...]–[...] miljoonaa euroa.
- (336) Komissio korostaa, että Les Mines de Salsignes -yhtiötä, joka on BRGM:n (teollinen ja kaupallinen julkinen laitos) tytäryhtiön tytäryhtiö ⁽¹⁶²⁾, koskevassa SNCM:n tapauksessa muistuttavassa tapauksessa kassaatiotuomioistuimen kaupallinen jaosto velvoitti tosiasiallisen johtajan asemassa olevat BRGM:n ja sen tytäryhtiöt yhteisvastuullisesti muiden Les Mines de Salsignes -yhtiön johtajien kanssa vastaamaan varojen riittämättömyydestä kokonaisuudessaan ⁽¹⁶³⁾. Coframines-yhtiön ja BRGM:n ja siten viime kädessä valtion vastattavaksi asetettava sosiaalisten korvausten osuus oli 73,6 prosenttia. Tämän päätöksen mukaan yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että johtokunta oli riippuvuussuhteessa tarkasteltuihin kahteen yksikköön.
- (337) Komissio katsoo kuitenkin, etteivät Ranskan viranomaiset ole osoittaneet valtiontukia koskevien sääntöjen perusteella, miltä osin edellä mainitun yritystä vahingoittaneet valtion liikkeenjohdolliset virheet ovat virheitä, jotka mikä tahansa muu markkinataloudessa toimiva yksityinen osakkeenomistaja olisi voinut tehdä. Tässä yhteydessä on korostettava, että ainoastaan tällaiset asianmukaisesti toteen näytetyt virheet voidaan ottaa huomioon määritettäessä, olisiko asiaan perehtynyt yksityinen toimija mieluummin maksanut välittömästi 158 miljoonan euron negatiivisen hinnan kuin ottanut riskin tulla velvoitetuksi korvaamaan kustannukset kokonaisuudessaan (toisin sanoen tulevan korvausriskin nettoarvon). Ei voida katsoa, että yksityinen sijoittaja olisi tullut tehneeksi virheitä, joiden perustana ovat muut kuin yrittäjyyteen (esimerkiksi sosiaaliin tarkoituksiin tai alueelliseen kehittämiseen) liittyvät yleisluonteiset näkökohdat.

(338) Komissio ei kiistä sitä, että joissakin kansallisissa lainsäädännöissä säädetään kolmansien mahdollisuudesta vaatia tiettyissä poikkeustapauksissa korvausta selvitystilaan asetulta yhtiöltä, erityisesti, jos nämä osakkeenomistajat voidaan katsoa laillisiksi tai tosiasiallisiksi johtajiksi, jotka ovat tehneet yritystä vahingoittavia liikkeenjohdollisia virheitä. Vaikka tällainen mahdollisuus on olemassa Ranskan lainsäädännössä, komissio katsoo, etteivät Ranskan viranomaiset ole käsiteltävänä olevassa asiassa saaneet komissiota riittävän vakuuttuneeksi väitteistä, joiden mukaan Ranskan valtio olisi saattanut joutua vastaamaan SNCM:n veloista, mikäli SNCM olisi asetettu selvitystilaan. Tässä päätöksessä ei ole kuitenkaan tarpeen ottaa kantaa tähän näkökohtaan, kun otetaan huomioon johtopäätös, johon komissio päätyi edellä jaksossa 10.2.2.1.

Mahdollinen vastuu täydentävistä irtisanomiskorvauksista siinä tapauksessa, että SNCM hakeutuu konkurssimenettelyyn

(339) Kun otetaan varojen riittämättömyyden lisäksi huomioon asiaa koskeva oikeuskäytäntö⁽¹⁶⁴⁾, tuomioistuimien olisi Ranskan viranomaisten mukaan varmasti velvoittanut Ranskan valtion ottamaan vastattavikseen täydentävät irtisanomiskorvaukset (toisin sanoen [...]–[...] miljoonaa euroa). Ranskan viranomaisten mukaan niiden todellisten kustannusten, jotka Ranskan valtio olisi joutunut osakkeenomistajana ottamaan vastattavikseen, kokonaismäärä olisi ollut [...]–[...] miljoonaa euroa.

(340) Ranskan viranomaiset täsmentävät, että viimeaikaisissa tuomioissa Ranskan tuomioistuimet ovat velvoittaneet laillisen tai tosiasiallisen johtajan ottamaan vastattavikseen varojen riittämättömyyden lisäksi myös täydentävät irtisanomiskorvaukset, jotka on määritetty ennen yrityksen selvitystilaan asettamista laaditun sosiaaliohjelman perusteella.

(341) Ranskan viranomaiset tuovat esiin erityisesti sen, että asiassa Aspocomp ranskalainen yritys Aspocomp SAS, joka on suomalaisen Aspocomp Group Oyj -yhtiön 99-prosenttinen tytäryhtiö, oli allekirjoittanut 18. tammikuuta 2002 yritystason työehtosopimuksen, jossa kuvailtiin 210:tä työntekijää (työntekijöiden kokonaismäärä oli 550) koskevan sosiaaliohjelman korvausedellytykset. Sopimuksessa kuvailtiin erityisesti tasoittavien ja täydentävien korvausten määrää sekä vapaaehtoisen lähdon yhteydessä maksettavia etuuksia. Konsernin strategianmuutoksen johdosta emoyhtiö Aspocomp Group Oyj päätti kuitenkin 21. helmikuuta 2002 olla enää rahoittamatta tytäryhtiötään Aspocomp SAS:aa, minkä johdosta viimeksi mainittu ajautui konkurssiin. Tämä päätös tosiasiallisesti esti yritystä noudattamasta yritystason työehtosopimuksen yhteydessä tehtyjä sitoumuksia ja johti sen kaikkien muiden työntekijöiden irtisanomiseen.

(342) Tässä tilanteessa Rouenin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiossa vahvistettiin Evreux'n työtuomioistuimen tuomio ja veloitettiin Aspocomp Group Oyj -yhtiö, jolla oli 99 prosentin määräysvalta tytäryhtiössään, maksamaan i) työntekijöille, joita yritystason työehtosopimus koski,

kaikki kyseisessä sopimuksessa tarkoitetut tasoittavat ja täydentävät korvaukset sekä perusteettomasta irtisanomisesta maksettavat vahingonkorvaukset, sekä ii) vastaavia korvauksia Aspocompin konkurssin yhteydessä irtisanotuille työntekijöille sen perusteella, että koska emoyhtiö ei ollut noudattanut tehtyjä sitoumuksia, se oli käyttäytynyt epälojaalisti ja osoittanut epätoivottavaa piittaamattomuutta.

(343) Komissio huomauttaa, että käsiteltävänä olevan asian oikeudenkäyntiasiakirjoista käy ilmi, että SNCM:n osakkeenomistaja keskeytti 25. huhtikuuta 2005 keväällä 2005 käyttöön otetun hyväksytyin sosiaaliohjelman, joka perustui vuoden 2002 sosiaaliohjelman, neuvottelematta yrityksen johdon kanssa. Komissio huomauttaa myös, että tämä sosiaaliohjelma laadittiin ennen kuin valtio päätti myydä SNCM:n.

(344) Komissio katsoo, että mikäli SNCM olisi asetettu selvitystilaan, yrityksen työntekijät olisivat vedonneet tämän sosiaaliohjelman määräyksiin tuomioistuimessa.

(345) Jotta tällainen menettelytapa voisi olla mielekäs käsiteltävänä olevan kaltaisessa asiassa, komission olisi arvioitava, i) olisiko tuomioistuimien velvoittanut jäsenvaltion maksamaan, ii) sen määrän, joka jäsenvaltio olisi voitu velvoittaa maksamaan sellaisessa tapauksessa sen vuoksi, että se oli keskeyttänyt kyseisen sosiaaliohjelman neuvottelematta yrityksen johdon kanssa, ja iii) kuinka todennäköistä tämä olisi ollut⁽¹⁶⁵⁾.

(346) Komissio panee merkille, että kassaatiotuomioistuimen kaupallisen jaoston tuomio, jossa kyseinen tuomioistuimien toteaa, että se olisi valmis hyväksymään kanteen, jolla pyritään saamaan vastuuseen sellainen emoyhtiö, jonka virheellinen toiminta on johtanut tytäryhtiön konkurssiin ja tämän johdosta joukkoirtisanomiseen⁽¹⁶⁶⁾, on samansuuntainen kuin asian Aspocomp oikeuskäytäntö.

(347) Tässä yhteydessä komissio kuitenkin toteaa, että Rouenin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiossa omaksuttu periaate ei ole tähän mennessä saanut tukea muista samantyyppisistä tuomioista. Näin ollen komissio katsoo, etteivät Ranskan viranomaiset ole saaneet komissiota riittävän vakuuttuneeksi siitä, että SNCM:n osakkeenomistaja olisi katsottu vastuulliseksi ja velvoitettu maksamaan täydentäviä irtisanomiskorvauksia kyseisen oikeuskäytännön perusteella. Tässä päätöksessä ei ole kuitenkaan tarpeen ottaa kantaa tähän näkökohtaan, kun otetaan huomioon johtopäätös, johon komissio päätyi edellä jaksossa 10.2.2.1.

10.2.2.3 Päätelmä

(348) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että päätös luovuttaa SNCM 158 miljoonan euron negatiiviseen hintaan ei ole ristiriidassa sen ratkaisun kanssa, johon myös markkinataloudessa toimiva yksityinen konserni olisi voinut päätyä, kun otetaan huomioon ne sosiaalikulunnukset, joita yrityksen selvitystilaan asettamisesta aiheutuu.

- (349) Komissio on käyttänyt edellä esitetyn analyysin perustana yksinomaan sellaisia oletuksia, jotka vaikuttavat siitä järkeviltä ja riittävän perustelluilta. Näiden arvioiden perusteella on katsottava, että Ranskan viranomaisten valitsemien ratkaisun ja vaihtoehtoisen ratkaisun välinen ero on vähintään [...] miljoonaa euroa, minkä pitäisi kattaa reilusti analyysin jälkeen esitettyihin arvioihin mahdollisesti sisältyvä virhe.
- (350) Lisäksi komissio katsoo, että 158 miljoonan euron negatiiviseen hintaan päädyttiin valtion ja yksityisten sijoittajien välisissä kauppaneuvotteluissa, jotka käytiin avoimen, läpinäkyvän, syrjimättömän ja varauksettoman valintamenettelyn yhteydessä. Tältä osin komissio katsoo, että tämä hinta, joka on mahdollisimman vähän negatiivinen, on markkinahinta.
- (351) Tämän päätöksen 284 kohdassa mainituista rajoista huolimatta komissio toteaa, että komission asiantuntija on tarkistanut SNCM:n arvonmäärityslaskelmat Ranskan viranomaisten tilaamaan Banque HSBC:n raporttiin perustuvien vapaiden operationaalisten diskontattujen kassavirtojen menetelmän perusteella. Komission asiantuntija katsoo, että HSBC:n laskelmat on suoritettu oikein. Näiden simulaatioiden tulosten perusteella voidaan päätellä, että SNCM:stä maksettu hinta vastaa vapaiden operationaalisten diskontattujen kassavirtojen menetelmän perusteella tehtyä arviota yrityksen arvosta kaupantekohetkellä.
- (352) Ilman, että on tarpeen ottaa kantaa edellä olevassa jaksossa 10.2.2.2 esitettyihin seikkoihin, edellä mainitusta jaksosta 10.2.2.1 käy ilmi, ettei mainitusta toimenpiteestä seuraa taloudellista etua SNCM:lle eikä yksityisille sijoittajille. Näin ollen valtion ennen yrityksen yksityistämistä tekemä 158 miljoonan euron pääomansiirto, toisin sanoen 158 miljoonan euron negatiivinen myyntihinta, ei ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki.

10.3 CGMF:n tekemä 8,75 miljoonan euron pääomansiirto

10.3.1 Oikeudellinen viitekehys

- (353) Jos julkisen vallan toimenpide toteutetaan samanaikaisesti yksityisten toimijoiden merkittävän toimenpiteen kanssa vastaavin edellytyksin, toimenpide ei ole taloudellinen etu ⁽¹⁶⁷⁾.
- (354) Komission päätöksentekokäytännössä, jonka yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut, suljetaan suoralta kädeltä pois mahdollisuus, että tällaisissa olosuhteissa tehty valtion pääomansiirto katsottaisiin tueksi, kunhan seuraavat kolme edellytystä täyttyvät:

— yksityisen osallistumisen on oltava taloudellisten toimijoiden osallistumista. Tällaisena osallistumisena ei voida pitää sitä, että työntekijät osallistuvat asianomaisen yrityksen pääomankorotukseen ⁽¹⁶⁸⁾,

— yksityisen osallistumisen on oltava merkittävää. Näin ei ole esimerkiksi silloin, kun kyse on yksityisestä

sijoituksesta, joka on ainoastaan 3,3 prosenttia tarkasteltavasta kokonaismäärästä ⁽¹⁶⁹⁾,

- lisäksi yksityinen toimenpide on toteutettava samanaikaisesti julkisen vallan toimenpiteen kanssa. Yhteisöjen tuomioistuin on täten vahvistanut komission analyysin, jonka mukaan julkiset pääomasijoitukset voivat olla valtiontukia, jos samaan yritykseen tehdyt yksityiset investoinnit on suoritettu vasta julkisten pääomasijoitusten jälkeen ⁽¹⁷⁰⁾. Komission mielestä toisinaan voidaan kuitenkin ottaa huomioon sellainen yksityinen toimenpide, joka on tapahtunut hieman julkisen vallan toimenpiteen jälkeen, erityisesti, jos yksityinen sijoittaja on jo allekirjoittanut aiesopimuksen silloin, kun julkisen vallan toimenpide toteutetaan ⁽¹⁷¹⁾.

10.3.2 Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

- (355) Komissio toteaa ensin, että SNCM:n osakkeet luovutetaan taloudellisille toimijoille BCP ja VT. Luovutusten jälkeen valtion pitäisi samanaikaisesti erityisesti työntekijöille tekemänsä sitoumuksen mukaisesti sijoittaa yritykseen 8,75 miljoonaa euroa siten, että sen 25 prosentin osuus SNCM:stä säilyy.
- (356) Ranskan valtion 8,75 miljoonan euron pääomansiirtoa on sitten verrattava yksityisten sijoittajien 26,25 miljoonan euron pääomansiirtoon. Kuten edellä todetaan, tämä jako perustuu Ranskan viranomaisten sitoumukseen säilyttää 25 prosentin osuus kyseisestä yrityksestä. Koska yksityinen osallistuminen koskee 75:tä prosenttia kokonaismäärästä, komissio katsoo sen olevan merkittävä. Lisäksi komissio korostaa, että neljällä yksityisellä kumppanilla on terve pääomarakenne, että SNCM:n ostaminen sopii täydellisesti niiden yritysstrategiaan ja että mainittujen sijoittajien liiketoimintasuunnitelmassa ennakoidaan elinkelpoisuuden palautumista vuoden 2009 loppuun mennessä.
- (357) Komission asiantuntija tarkasti, että kaikki SNCM:n osakkeenomistajat, myös CGMF, toteuttivat siirrot siten, että pääomansiirtojen samanaikaisuusvaatimus täyttyi.
- (358) Sekin on varmistettu, että SNCM:n johtokunta tarkisti 31. toukokuuta 2006 kaikkien edellä mainittujen liiketoimien suorittamisen. Kaikkien osakkeenomistajien yhdistetty ja samanaikainen 35 miljoonan euron pääomankorotus suoritettiin 31. toukokuuta 2006. Se tapahtui kahdessa samanaikaisessa vaiheessa: i) ensimmäisessä pääomankorotuksessa toiminnan jatkajat merkitsivät [...] osaketta vastiketta vastaan ja ([...] euron) nimellisarvoon, ja ii) toisessa pääomankorotuksessa merkittiin [...] osaketta (joista neljäsosa oli maksettuja osakkeita). Viimeksi mainittuun pääomankorotukseen osallistuivat toiminnan jatkajat (jotka merkitsivät [...] osaketta, toisin sanoen 26,25 miljoonan euron määrän) ja Ranskan valtio CGMF:n välityksellä (merkitsemällä [...] osaketta, toisin sanoen 8,75 miljoonan euron määrän) samoin edellytyksin, toisin sanoen merkitsemällä osakkeet vastiketta vastaan ja [...] euron nimellisarvoon.

- (359) Julkiset ja yksityiset pääomansiirrot olivat siten ehdottomasti samanaikaisia.
- (360) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että oikeuskäytännössä esitetyt arviointiperusteet, joiden nojalla voidaan suoralta kädeltä sulkea pois kyseisen toimen määrittely valtion tueksi, täyttyvät. Näin ollen komissio katsoo, että Ranskan valtion 8,75 miljoonan euron pääomansiirto ei ole SNCM:lle myönnetty taloudellinen etu, koska pääomansiirto tehtiin samanaikaisesti yksityisten pääomansiirtojen kanssa yhteisön oikeuskäytännössä tarkoitettuihin olosuhteisiin rinnastettavissa olosuhteissa.
- (361) Komissio katsoo joka tapauksessa, että valtion sijoittamalle pääomalle saatava tuotto – [...] prosenttia vuodessa – takaa yksityiselle sijoittajalle sijoitetun pääoman riittävän tuoton pitkällä aikavälillä.
- (362) Tältä osin komissio toteaa, että SNCM:ään sijoitetun valtion pääoman kiinteä tuotto vapauttaa SNCM:n liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseen sisältyviltä riskeiltä, koska tämä tuotto ei ole millään tavoin sidottu yrityksen (hyvään tai huonoon) suorituskykyyn. Julkisen palvelun sopimuksen myöntäminen SNCM:lle ei siten paranna valtion sijoituksen odotettua tuottoa.
- (363) Komission asiantuntija päätteli tämän perusteella, että riskien kannalta Ranskan valtion pääomansiirto muistutti enemmän kiinteäkorkoista obligaatiota kuin pääomasijoitusta. Näin ollen [...] prosentin tuotto on rinnastettavissa Ranskan yksityisen sektorin obligaatioiden korkoihin. Komission asiantuntijan mukaan tämä tuotto oli 4,15 prosenttia toukokuun 2006 lopussa.
- (364) Lisäksi komissio katsoo, ettei SNCM:n luovutusta koskevan purkulausekkeen olemassaolo horjuta sijoittajien tasapuolisen kohtelun periaatetta. Tämä lauseke koskee SNCM:n täydellistä yksityistämistä, ei (35 miljoonan euron) investointia, joka koostuu yksityisten sijoittajien (26,25 miljoonan euron) ja valtion (8,75 miljoonan euron) samanaikaisesta investoinnista yksityistettyyn SNCM:ään.
- (365) Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että kysymyksessä oleva toimi ei ole perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettu valtiontuki.

10.4 Toimenpiteet, joilla tuetaan yksityishenkilöitä (38,5 miljoonaa euroa)

10.4.1 Oikeudellinen viitekehys

- (366) Jotta voitaisiin arvioida, onko toimenpide yritykselle myönnetty taloudellinen etu, "on [...] määritettävä se,

saako edunsaajayritys sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut normaaleissa kilpailuolosuhteissa" (172), tai vapauttavatko ne "sellaisista kustannuksista, jotka olisivat muuten kuluttaneet yrityksen rahavaroja, ja estivät siten markkinavoimien luonnollisen vaikutuksen" (173).

- (367) Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tavanomainen kustannus on kustannus, josta yrityksen on normaalisti vastattava juoksevassa hallinnossaan tai tavanomaisessa toiminnassaan (174). Tarkemmin sanottuna yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että sosiaaliturvamaksujen alentaminen on valtiontuki, jos toimenpiteen tarkoituksena on "vapauttaa osittain tietyn teollisuudenalan yritykset yleisen sosiaaliturvajärjestelmän tavanomaisen soveltamisen mukaisista maksuista ilman, että kyseistä vapautusta voitaisiin perustella järjestelmän luonteella tai rakenteella" (175). Tällä tuomiolla yhteisöjen tuomioistuin tuo selvästi esiin, että taloudellisen edun olemassaolo on osoitettava yleisen sosiaaliturvajärjestelmän kannalta soveltamalla veroasioihin sovelletun kaltaista päättelyä.
- (368) Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti 20. syyskuuta 2001 tämän lähestymistavan: "tukena on pidettävä sellaisten maksujen keventämistä, jotka tavanomaisesti kuuluvat yrityksen vastattaviksi, kun otetaan huomioon kyseisiä maksuja koskevan järjestelmän luonne ja rakenne, kun taas erityismaksu on näiden tavanomaisten maksujen lisäksi maksettava suoritus" (176).
- (369) Valtiontukeen liittyvässä oikeuskäytännössä tarkoitettua edun yksilöimiseksi on näin ollen ehdottoman välttämätöntä, että tietyssä oikeudellisessa järjestelmässä määritetään se vertailukohta, johon tätä etua verrataan (177). Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi katsonut, että viitekehysten määrittämisellä on erityistä merkitystä tilanteissa, joissa on kyse verotuksellisista toimenpiteistä, koska itse edun olemassaolo voidaan osoittaa ainoastaan suhteessa niin sanottuun "normaaliin" verotukseen, toisin sanoen viitekehysten muodostavalla maantieteellisellä alueella voimassa olevaan verokantaan (178).
- (370) Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan "perustamissopimuksen 92 artiklan soveltamisen kannalta on yhdentekevää, parantuuko vai huonontuuko mahdollista tukea saaneen yrityksen tilanne aikaisempaan oikeustilaan verrattuna tai pysyykö se ennallaan [...]. Tietyn lainsäädännön osalta on ratkaistava ainoastaan se, suositaanko valtion toimenpiteellä perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla 'jotakin yritystä tai tuotannonalaa' verrattuna muihin yrityksiin, jotka ovat toimenpiteellä tavoitellun päämäärän kannalta samankaltaisessa tosiasiallisessa tai oikeudellisessa tilanteessa" (179).

10.4.2 *Sovelaminen käsiteltävänä olevassa asiassa*

- (371) Oikeuskäytännön ja komission päätöksentekokäytännön⁽¹⁸⁰⁾ mukaan, jotta voitaisiin sulkea pois mahdollisuus, että kysymyksessä oleva toimenpide on tuki, komission on varmistettava, ettei toimenpide vapauta SNCM:ää yritystoimintaan liittyvistä kustannuksista – tarkasteltavana olevassa tapauksessa työsopimuksen päättämisen yhteydessä alalla yleisesti sovellettavan sosiaalilainsäädännön mukaisista maksuista.
- (372) Tässä yhteydessä komissio toteaa, että osapuolten välisen sopimuspyötkirjan mukaisesti sulkutililtä voidaan maksaa korvauksia ainoastaan sellaisille henkilöille, joiden työsopimus SNCM:n kanssa on päätynyt aikaisemmin. Näiden toimenpiteiden tarkoituksena tai seurauksena ei siten ole mahdollistaa sellaisten työntekijöiden lähtöä, jotka ilman kyseisiä toimia olisivat saattaneet jäädä SNCM:n vastuulle.
- (373) Komissio huomauttaa lisäksi, että tällaiset korvaukset irtisanotuille työntekijöille myönsi SNCM:n luovutuksen jälkeen julkista valtaa käyttävä valtio eikä kyseinen yritys.
- (374) Lisäksi komissio huomauttaa, että nämä täydentävät sosiaaliset toimenpiteet ylittävät sosiaalilainsäädännössä ja sovellettavissa työehtosopimuksissa tarkoitettujen korvaukset. Näiden toimenpiteiden soveltamisesta aiheutuvat kustannukset kuuluvat siis kokonaisuudessaan SNCM:n vastattaviksi.
- (375) Komissio huomauttaa myös, että nämä täydentävät sosiaaliset toimenpiteet pannaan täytäntöön, mikäli sijoittajat toteuttavat henkilöstönvähentämissuunnitelman SNCM:n myynnin jälkeen. Toisin sanoen nämä korvaukset eivät liity vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelman mukaisen henkilöstönvähentämissuunnitelmien toteutukseen.
- (376) Näin ollen komissio katsoo, että täydentävien sosiaalisten toimenpiteiden kustannukset eivät vastaa luovutusta edeltävien sosiaaliohjelmien kustannuksia, joista valtio on vastannut, eivätkä edellä arvioituja SNCM:n konkurssista aiheutuvia sosiaalisia kustannuksia.
- (377) Tämän vuoksi on todettava, että täydentävät sosiaaliset toimenpiteet eivät ole työsopimuksen päättämisen yhteydessä yleisesti sovellettavan sosiaalilainsäädännön mukaisia maksuja.
- (378) Lisäksi komissio toteaa, että vaikka valtion 142,5 miljoonan euron pääomansiirtoon lisätään 38,5 miljoonan euron määrä, 196,50 miljoonan euron mukautettu negatiivinen myyntihinta on paljon pienempi kuin SNCM:n konkurssimenettelystä aiheutuvat kustannukset (ks. tämän päätöksen 3 kohta).
- (379) Edellä esitetyn perusteella ja päätöksentekokäytännönsä⁽¹⁸¹⁾ mukaisesti komissio katsoo, että täydentävien sosiaalisten toimenpiteiden toteuttaminen irtisanottujen

henkilöiden hyväksi julkisin varoin ilman, että nämä toimenpiteet vapauttavat työnantajaa tavanomaisista maksuista, on osa jäsenvaltioiden sosiaalipolitiikkaa, eivätkä tällaiset toimenpiteet ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu suora tuki. Komissio katsoo, etteivät tällaiset toimenpiteet ole siksikään suora tuki, että henkilöstö voi hyötyä niistä vain irtisanomisen yhteydessä.

10.5 **Rakenneuudistustukena ilmoitettu 22,52 miljoonan euron määrä**

- (380) Edellä esitetyn perusteella ja tämän päätöksen 258 kohdan mukaisesti julkisen palvelun velvoitteesta maksettaviin korvauksiin kuulumattoman valtion tuen määräksi, josta osa sisältyy Ranskan viranomaisten vuonna 2002 ilmoittamaan pääomanlisäykseen, on katsottava 22,52 miljoonaa euroa⁽¹⁸²⁾.
- (381) Komissio katsoo, että tämä määrä on SNCM:lle myönnetty valikoiva taloudellinen etu ja siten perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki.

10.5.1 *Toimenpiteen yhteensoveltuvuus valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen kanssa*

- (382) Ranskan viranomaiset ilmoittivat kyseisen toimenpiteen vuonna 2002 valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön vuoden 1999 suuntaviivojen mukaisesti⁽¹⁸³⁾.
- (383) Yhteisön suuntaviivoissa meriliikenteen valtiontuella⁽¹⁸⁴⁾ viitataan meriliikenteen harjoittajien rakenneuudistustukien arvioimiseen edellä mainittujen pelastus- ja rakenneuudistussuuntaviivojen mukaisesti. Mainittujen suuntaviivojen 19 kohdan mukaan "ainoa oikeusperusta tarkasteltaessa vaikeuksissa olevalle yritykselle myönnettävien pelastamis- tai rakenneuudistustukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille on 87 artiklan 3 kohdan c alakohta".
- (384) Sen selvittämiseksi, onko valtion rakenneuudistustuki perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen, komission päätöksessä on oikeuskäytännön mukaan mainittava ne syyt, joiden vuoksi komissio katsoo, että tuet voidaan perustella suuntaviivoissa asetettujen edellytysten mukaisesti. Tällaisia edellytyksiä ovat muun muassa se, että rakenneuudistuksesta on tehty suunnitelma, se, että pitkän aikavälin elinkelpoisuudesta on esitetty tyydyttävää näyttöä, ja se, että tuet ovat oikeassa suhteessa tukea saaneen yrityksen osuuteen rakenneuudistuksen kustannuksista.
- Onko tuensaaja vaikeuksissa oleva yritys
- (385) Jotta yritykselle voidaan myöntää rakenneuudistustukea, sitä on voitava pitää vuoden 1999 suuntaviivoissa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä⁽¹⁸⁵⁾.

- (386) Komissio huomauttaa, että se on käsiteltävänä olevassa asiassa todennut SNCM:n vuotta 2001 koskevan vuosikirjanpidon perusteella, että tätä arviointiperustetta noudatettiin sekä 17. heinäkuuta 2002 tehdyssä komission päätöksessä, joka koski SNCM:lle myönnettyä pelastustukea⁽¹⁸⁶⁾, että 19. elokuuta 2002 tehdyssä komission päätöksessä, joka koski muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista pääomankorotusta koskevan suunnitelman vuoksi.
- (387) Tässä päätöksessä komissio on tarkistanut, että yrityksen vuoden 2002 vuosikirjanpidon perusteella SNCM täytti tämän edellytyksen. Pakollisten varausten ulkopuolinen oma pääoma⁽¹⁸⁷⁾ oli vuonna 2002–26,5 miljoonaa euroa, toisin sanoen edelleen negatiivinen; vuonna 2001 se oli –30,7 miljoonaa euroa. Tämä taso on osoitus siitä, että yli puolet yrityksen osakepääomasta oli menetetty. Yli puolet osakepääomasta menetettiin ilmoituksen jälkeisten viimeisten 12 kuukauden kuluessa, mikä on osoitus suuntaviivojen 5 a kohdassa kuvaillun riittävän mutta ei välttämättömän edellytyksen täyttymisestä.
- (388) Osakepääoman kehityksen lisäksi komissio toteaa muun muassa seuraavaa:
- vuosina 2001–2002 rahoitustulos, josta ei ole vähennetty veroja, oli –5,1 miljoonaa euroa vuonna 2001, kun vastaava luku vuonna 2002 oli –5,8 miljoonaa euroa; vuoden 2002 nettotappioita lievensi ainoastaan joidenkin alusten myynti,
 - SNCM:n omarahoituksen bruttomarginaali oli vuoden 2001 lopussa 39,2 miljoonaa euroa ja 35,7 miljoonaa euroa vuoden 2002 lopussa,
 - nettorahoitusvelkojen määrä ilman leasing-sopimuksia oli vuonna 2000 135,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2002 144,8 miljoonaa euroa,
 - rahoituskulut (korkokulut ja niihin rinnastettavat kulut) olivat vuonna 2000 7,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2002 9,503 miljoonaa euroa.
- (389) Ranskan viranomaiset ovat lisäksi vahvistaneet komissiolle, että pankit eivät enää myönnä lainaa SNCM:lle yrityksen velkaantuneisuuden vuoksi siitä huolimatta, että SNCM on ehdottanut antavansa vakuudeksi viimeisimmät kiinnityksistä tai muista sidonnaisuuksista vapaat aluksensa.
- (390) Julkisen palvelun sopimus ei muuta tätä analyysia millään tavoin. Vaikka tämä sopimus ja rakenneuudistussuunnitelman menestys luovat SNCM:lle edellytykset saavuttaa ajan mittaan myönteisiä tuloksia toiminnassaan, on selvää, että sen omien varojen puute, lisääntyvä velkaantuminen ja rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyvien operatiivisten toimien kustannukset todennäköisesti johtavat tietyn ajan kuluessa yrityksen maksujen lakkaamiseen.
- (391) Edellä olevan perusteella komissio katsoo, että SNCM täyttää samalla sekä vuoden 1999 suuntaviivojen 5 kohdan a alakohdassa että niiden 6 kohdassa tarkoitetun edellytyksen. Näin ollen se toteaa, että SNCM oli vuonna 2002 kyseisissä suuntaviivoissa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys.
- Elinkelpoisuuden palauttaminen (suuntaviivojen 31–34 kohta)
- (392) Vuoden 1999 suuntaviivojen mukaan tuen myöntäminen edellyttää komission vahvistaman rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpanoa. Kuten muodollisen tutkintamenettelyn jatkamista koskevan vuoden 2006 päätöksen 79 kohdassa todetaan, ja kun otetaan huomioon, että vuoden 2002 ilmoitusta myöhemmät toimenpiteet eivät olleet komission näkemyksen mukaan valtiontukia, komissio katsoo, että 22,52 miljoonan euron pääomansiirron yhteensopivuutta vuoden 1999 suuntaviivojen kanssa on tarkasteltava vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelman valossa. On otettava huomioon ”rahoitustukien myöntämishetkellä vallinneet olosuhteet, ja on [...] syytä jättää tekemättä arvioiteja, jotka perustuvat myöhemmin vallinneeseen tilanteeseen”⁽¹⁸⁸⁾.
- (393) Ranskan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella komissio toteaa, että huolimatta siitä, että vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelmassa ennakoidaan elinkelpoisuuden palautuvan jo vuonna 2003 ensisijaisesti vuosina 2002 ja 2003 toteutettavien toimenpiteiden ansiosta, SNCM saavuttaa ”riittävän” omien varojen tasojen vasta noin vuosina 2005–2006. Näin ollen komissio määrittää rakenneuudistusajan päättymisajankohdaksi 31. joulukuuta 2006.
- (394) Marseillen ja Korsikan välisen liikennöinnin elinkelpoisuuden katsotaan palautuvan lähitulevaisuudessa. Pohjois-Afrikkaan suuntautuva liikennöinti on jo kannattavaa. Ainoastaan Nizzaan suuntautuva liikennöinti on edelleen epävarmaa, mutta sen osuus pienenee, ja Liamonen ennaaikainen arvonlaskenta vuonna 2001 helpottaa positiivisten tulosten saavuttamista tällä reitillä. Komissio hyväksyy lisäksi väitteen, jonka mukaan edes vähäinen toiminta Nizzassa on välttämätöntä, jotta yhtiö säilyttää asemansa kokonaismarkkinoilla. Pohjois-Afrikkaan suuntautuva liikennöinti lisääminen vähentää yhtiön riippuvuutta alkuperäisestä liikenteestä ja todennäköisesti edistää myös elinkelpoisuuden palautumista, kun otetaan huomioon [...].
- (395) Pitkän aikavälin, toisin sanoen nykyisen julkisen palvelun sopimuksen päättymisen jälkeisen, elinkelpoisuuden osalta komissio toteaa, että yrityksen on voitava suunnitelman täytäntöönpanon ansiosta vastata tehokkaasti kilpailun sopimusten uudistamisen yhteydessä. Lopuksi komissio toteaa, että myös yhden autolautan kattavassa osittaisen menetyksen ennusteessa yritys voi tämän sopimuksen ansiosta todennäköisesti säilyttää positiiviset tulokset. Vaikka sopimuksen menettäminen todennäköisesti johtaisi vähintään 40 prosentin laskuun yrityksen tuloissa alkuperäisillä markkinoilla – mitä ennakoidaan myös eräissä toisessa skenaariossa – komissio katsoo, että

vain harva rakenneuudistussuunnitelma pystyisi estämään sellaisen vaihtoehdon riippumatta siitä, onko julkista tukea käytettävissä, ja että tässä vaiheessa on ennen aikaista tarkastella tätä vaihtoehtoa.

- (396) ”Tulevia toimintaedellytyksiä koskevien realististen oletusten” osalta komissio pitää markkinatutkimusta asiallisena ja katsoo, että se muodostaa hyvän pohjan yrityksen kehitysnusteille.
- (397) Komissio toteaa, että yrityksen elinkelpoisuuden palautumisen on perustuttava pääasiassa rakenneuudistussuunnitelman sisältämiin yrityksen sisäisiin toimenpiteisiin, kuten tuotantokustannusten valvonnan ja tuottavuuden parantamiseen. Lisäksi vaikka SNCM:n taloudellinen tilanne edellyttää Pohjois-Afrikan maihin suuntautuvien toimintojen lisäämistä kyseisten markkinoiden kasvumahdollisuudet huomioon ottaen, vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyy myös luopuminen tietyistä toimista, erityisesti SNCM:n italialaisesta tytäryhtiöstä Corsica Marittimasta.
- (398) Komissio katsoo, että ilmoitettuun suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikutukset eivät saa olla riippuvaisia markkinoiden kehityksestä ja että poikkeuksena on Pohjois-Afrikan markkinaosuuden kasvattaminen siten, että SNCM saavuttaa aseman, joka sillä oli 1990-puoliväliin saakka.
- (399) Lisäksi komissio panee merkille, että rakenneuudistussuunnitelmassa otetaan huomioon kysynnän ja tarjonnan nykytilanne sekä ennakoitu kehitys merkityksellisillä tuotemarkkinoilla erilaisten suunnitelmien mukaan, jotka perustuvat optimistisiin, pessimistisiin ja niiden väliltä oleviin oletuksiin, sekä SNCM:n erityiset vahvuudet ja heikkoudet.
- (400) Lopuksi komissio katsoo, että rakenneuudistussuunnitelmassa esitetään SNCM:n muuttamista siten, että se voi rakenneuudistuksen jälkeen vastata itse kaikista kustannuksistaan, lainojen takaisinmaksut ja rahoituskulut mukaan luettuina.
- (401) Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että rahoitustukeen liittyvien toimien toteuttamisen ajankohtana käytettävissä olleiden tietojen perusteella yrityksen elinkelpoisuutta koskeva arviointiperuste täyttyy.
- Kilpailun kohtuuttomien vääristymien välttäminen (suuntaviivojen 35–39 kohta)
- (402) Edellä mainittujen suuntaviivojen 35 kohdan mukaan kilpailijoihin kohdistuvat haitalliset vaikutukset on pyrittävä poistamaan mahdollisimman laajasti. Muutoin tuen on katsottava olevan ristiriidassa yhteisen edun kanssa ja sen vuoksi soveltumaton yhteismarkkinoille.
- (403) Käsiteltävänä olevassa asiassa tämä edellytys tarkoittaa yrityksen osuuden rajoittamista sen vakiintuneilla markkinoilla eli Korsikaan suuntautuvan liikennöinnin markkinoilla, joilla se myös kilpailee yhteisöön sijoittautuneiden toimijoiden kanssa toisin kuin Pohjois-Afrikkaan suuntautuvan liikennöinnin alalla.
- (404) Komissio katsoo, ettei Korsikan liikennöintiä koskevilla meriliikennemarkkinoilla ole ylikapasiteettia, kun otetaan huomioon voimakas kausittaisuus ja liikenteen merkittävä kasvu. Lisäksi komissio huomauttaa, että alusten keskimääräinen täyttöaste on SNCM:n pääasiallisella kilpailijalla heikompi kuin julkisella yrityksellä. Koska markkinoilla ei ole suuntaviivoissa tarkoitettua ylikapasiteettia, ei ole tarpeen pyrkiä tervehdyttämään toimintaa. Kapasiteetin vähentämiseen voidaan siten suuntaviivojen valossa pyrkiä pikemminkin myymällä kuin tuhoamalla aluksia.
- (405) Pakolliset markkinaosuuden rajoitukset tai supistukset kaikilla sellaisilla asian kannalta merkityksellisillä markkinoilla, joilla yritys toimii, ovat kilpailijoiden hyväksi toteutettavia vastasuoritteita, jotka on suhteutettava rakenneuudistustuen mahdollisesti aiheuttamiin kilpailun vääristymisiin.
- (406) Seuraavien toimien täytäntöönpanon vuoksi rakenneuudistussuunnitelma edistää merkittävästi yrityksen markkinaosuuden supistamista kyseisillä markkinoilla suoraan sen kilpailijoiden hyväksi:
- Italian ja Korsikan välisestä liikennöinnistä vastaavan tytäryhtiön Corsica Marittiman (82 000 matkustajaa vuonna 2000) sulkeminen ja siten SNCM-konsernin vetäytyminen Italian ja Korsikan välisen liikenteen markkinoilta,
 - SNCM:n lähes täydellinen vetäytyminen Toulonin ja Korsikan välisiltä reiteiltä; nämä markkinat edustivat vuonna 2002 peräti 460 000:ta matkustajaa,
 - SNCM:n yhteen lasketun paikkatarjonnan ja vuorojen vähentäminen joka vuosi vuodesta 2003 alkaen etenkin Nizzan ja Korsikan välisessä liikenteessä,
 - neljän aluksen myynti.
- (407) SNCM vähentää tarjontaansa Genovanlahdella ja Toulonissa yhteensä yli miljoonalla paikalla vuoteen 2001 verrattuna eli enemmän kuin puolittaa sen, mistä on suoraan hyötyä kilpailijoille, sillä liikenne lisääntyy kaikkein voimakkaimmin juuri näillä yhteyksillä.
- (408) Näitä jo sinänsä mittavia toimenpiteitä on täydennetty kieltämällä SNCM:tä rahoittamasta muita uusia investointeja rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyvien Pohjois-Afrikan liikennöinnin lisäämiseen tarvittavien kustannusten lisäksi.

- (409) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että kilpailun kohtuuttomien vääristymien välttämistä koskeva arviointiperuste täyttyy.
- Tuen rajaaminen välttämättömään (suunta-
viivojen 40–41 kohta)
- (410) Tukimäärä on rajattava määrään, joka on ehdottomasti välttämätön rakenneuudistuksen toteuttamiseksi ottaen huomioon yrityksen, sen osakkaiden tai sen yritysryhmän käytettävissä olevat varat, johon yritys kuuluu, haittaamatta kuitenkaan sen mahdollisuuksia palauttaa elinkelpoisuutensa.
- (411) Vuoden 2002 elokuun 19. päivän päätöksessään komissio oli esittänyt epäilyjä laskentamenetelmästä, jolla Ranskan viranomaiset olivat määritelleet tuen määrän. Ranskan viranomaisten toimittamista täydentävistä selityksistä huolimatta komissio suoritti oman arviointinsa.
- (412) Komissio kommentoi seuraavasti Ranskan viranomaisten valitsemaa laskutapaa, joka perustuu oman pääoman ja velkaantumisen suhteeseen:
- Ranskan viranomaisten käyttämä viidestä yrityksestä muodostuva otos ei edusta riittävällä tavalla kabotaa-simeriliikenteen alaa.
 - Yrityсотoksesta saatu 79 prosentin suuruinen omien varojen ja rahoituslainojen välinen suhdeluku ei myöskään ole riittävän luotettava indikaattori kuvaamaan yrityksen hyvää kuntoa.
 - Ranskan viranomaiset eivät selittäneet, mitä viiden yrityksen rahoituslainsuomiin tarkasti ottaen sisältyy, eivätkä siten voineet taata, että tiedot ovat vertailukelpoisia rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyvän SNCM:n velkasumman kanssa.
 - Ranskan viranomaiset eivät osoittaneet, että rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyvässä kauden 2002–2007 rahoitusluonnoksessa todella noudatetaan yrityсотoksen avulla laskettua 79 prosentin suuruista omien varojen ja rahoituslainojen välistä suhdelukua.
- (413) Komissio ei pidä asianmukaisina niitä muita menetelmiä, joiden avulla Ranska pyrkii osoittamaan, että pääoman-siirto oli rajattu välttämättömään ⁽¹⁸⁹⁾.
- (414) Komissio katsoo, että pääomansiirron ensisijaisena tavoitteena ei pidä olla yrityksen omien varojen lisääminen (pelkkä rahoituksellinen rakenneuudistus), vaan se, että yritystä autetaan siirtymään vuoden 1976 yleissopimuksen järjestelmässä tarkoitetusta monopolitilanteesta kilpailutilanteeseen. Tämän vuoksi komissio on haluton mitoittamaan tukea Ranskan viranomaisten käyttämän menetelmän perusteella, kun otetaan huomioon vaikeus määrittellä asianmukaista omien varojen tasoa SNCM:n tapauksessa. Komissio huomauttaa, että lisäämällä tai poistamalla joitakin yrityksiä Ranskan viranomaisten valitsemasta joukosta oman pääoman ja velkaantumisen keskimääräinen suhde voi vaihdella merkittävästi.
- (415) Komissio katsoo, että rakenneuudistustuki voi kattaa sellaisten erilaisten rakenneuudistussuunnitelmassa (operatiivisen toiminnan rakenneuudistus) tarkoitettujen toimien kustannukset, jotka ovat tarpeen yrityksen oikeudellisen ympäristön ja kilpailuympäristön muuttumisen vuoksi. Rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyvien operatiivisten toimien kustannuksiksi voidaan komission mukaan katsoa 46 miljoonaa euroa (ks. tämän päätöksen kohta 55) ⁽¹⁹⁰⁾.
- (416) Komissio huomauttaa, että SNCM:n tuentarpeen täsmällisessä määrittämisessä on otettava huomioon ”rahoitustukien myöntämishetkellä vallinneet olosuhteet, ja on [...] syytä jättää tekemättä arviointeja, jotka perustuvat myöhemmin vallinneeseen tilanteeseen” ⁽¹⁹¹⁾.
- (417) Tarkasteltavana olevassa asiassa komissio huomauttaa suuntaviivojen 40 kohdan perusteella, että 18. helmikuuta 2002, toisin sanoen päivä, jona Ranskan viranomaiset ilmoittivat rakenneuudistuksesta, ja 9. heinäkuuta 2003, toisin sanoen päivä, jona komissio teki päätöksen luvan myöntämisestä rakenneuudistustuelle, välisenä aikana erityisesti aluksista koostuvan omaisuuden runsaslukuisesta myynnistä saatiin 26,25 miljoonan euron nettotuotto aluksiin liittyville rahoitusveiloille ⁽¹⁹²⁾.
- (418) Nämä myynnit eivät kuitenkaan riitä palauttamaan SNCM:n elinkelpoisuutta, vaan operaation päättyessä sen taloudellista tilannetta synkentävät edelleen merkittävät velat (19,75 miljoonaa euroa). Koska SNCM ei voi saada pankkilainaa edes tarjoamalla vakuudeksi viimeisimmät kiinnityksistä tai muista sidonnaisuuksista vapaat aluksensa, komissio katsoo, ettei yritys voi löytää muita omia varoja rakenneuudistuksensa rahoittamiseen.
- (419) Edellä esitetyn perusteella komissio päätelee siten, että 19,75 miljoonan euron määrä on perusteltu yrityksen elinkelpoisuuden palauttamiseksi lähitulevaisuudessa.
- (420) Komissio katsoo siten, että rakennetukea varten alun perin ilmoitetusta 22,52 miljoonan euron määrästä ainoastaan 19,75 miljoonaa euroa voidaan perustella SNCM:n käteisvarojen tarpeella ja 9. heinäkuuta 2003 tapahtuneella omaisuuden myynnillä, edellyttäen, että otetaan huomioon komission vuoden 2003 päätöksellään määrittämien luovutusten, jotka täydensivät rakenneuudistussuunnitelman mukaisia luovutuksia, tuotto (ks. jäljempänä).

Ainutkertaisuuden periaatteen noudattaminen

- (421) Suuntaviivojen ⁽¹⁹³⁾ mukaan yritykselle, jolle on jo aikaisemmin myönnetty rakenneuudistustukea, ei yleensä voida myöntää uutta rakenneuudistustukea rakenneuudistuskauden päättymistä seuraavien kymmenen vuoden kuluessa. SNCM:lle myönnettyjen tukien luettelossa ei ole rakenneuudistustukea. Kyse on SNCM:n ensimmäisestä rakenneuudistuksesta sen jälkeen kun se perustettiin vuonna 1976.

10.5.2 Tasoitustoimenpiteiden soveltamisen jatkaminen

- (422) Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esittää vuoden 2005 tuomiossaan ja kuten vuoden 2006 jatkamispäätöksen 137 kohdassa todetaan, vahvistetun tukimäärän tarkistaminen alaspäin vuoden 1999 suuntaviivojen mukaisesti herättää kysymyksen komission vuoden 2003 päätöksessä määrättyjen tasoitustoimenpiteiden jatkamisesta.

- (423) Muistutettakoon, että komissio oli hyväksynyt vuoden 2003 päätöksellään 76 miljoonan euron pääomanlisäyksen vuoden 1999 suuntaviivojen mukaisesti esittäen seuraavat edellytykset ⁽¹⁹⁴⁾:

i) pidättyminen uusien alusten hankkimisesta ja kieltö allekirjoittaa muita kuin SNCM:n aluskantaan kuuluvia uusia tai kunnostettuja aluksia koskevia rakennus-, tilaus- tai vuokraussopimuksia 31. joulukuuta 2006 asti;

ii) liikennöinti ainoastaan SNCM:n omistuksessa jo 31. joulukuuta 2006 asti olleilla 11 aluksella;

iii) kaikkien suorien ja välillisten osakkuuksien luovuttaminen seuraavissa yhtiöissä: Amadeus France, Compagnie Corse Méditerranée, kiinteistöalan yhteenliittymä (SCI) Schuman, Société méditerranéenne d'investissements et de participations ja Someca;

iv) pidättyminen 31. joulukuuta 2006 asti soveltamasta julkisiin hintoihin hinnoittelupolitiikkaa, jonka tarkoituksena on tarjota kaikkia kilpailijoita edullisempia hintoja vastaavien määrämpäiden ja palvelujen ja samojen päivien kohdalla;

v) Korsikan ja Manner-Ranskan välillä liikennöityjen laivamatkojen vuotuisen määrän rajoittaminen 31. joulukuuta 2006 asti.

- (424) Komission asiantuntija on tarkistanut kaikkien komission vuoden 2003 päätöksessä määrättyjen edellytysten täytäntöpanon.

- (425) Asiantuntija vahvisti alusten hankkimisesta pidättymistä koskevien edellytysten (edellä edellytys i) noudattamisen. Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että Superfast-alus,

joka on kastettu uudelleen Jean Nicoliksi, on VT-yhtiön hankkima, ja sitä on vuokrattu SNCM:lle helmikuusta 2007 lähtien, toisin sanoen vuoden 2003 päätöksessä vahvistetun ajanjakson päättymisen jälkeen ⁽¹⁹⁵⁾.

- (426) SNCM:n nykyisen aluskannan käytön osalta (edellä edellytys ii) komission asiantuntija on vahvistanut, että SNCM oli säilyttänyt alustensa lukumäärän kymmenenä, mikä on vähemmän kuin vuoden 2003 päätöksessä määrätty 11 aluksen raja, sen jälkeen, kun Aliso korvattiin Ascolla vuonna 2004 ⁽¹⁹⁶⁾, ja 24. toukokuuta 2005 tapahtuneen Ascon luovutuksen jälkeen.

- (427) Komissio toteaa Alison korvaamisesta Ascolla ensiksikin, että Asco ja Aliso ovat sisaraluksia eli ne ovat kaksi samanlaista alusta, jotka on rakennettu samalla telakalla samojen piirustusten mukaisesti. Ne ovat myös mitoiltaan, muodoltaan ja kapasiteetiltaan täsmälleen samantyyppiset. Komissio katsoo, että näiden kahden aluksen vaihtamisen tavoitteena ei ole lisätä SNCM:n kapasiteettia. Lisäksi komissio muistuttaa, että SNCM:lle voidaan antaa mahdollisuus muuttaa sallittua aluskantaansa ainoastaan SNCM:n tahdosta riippumattomista syistä. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio katsoo, että SNCM:n Asco-aluksen myynnissä kohtaamat vaikeudet ovat yhtiön tahdosta riippumattomia. Komissio katsoo myös, että jos SNCM on löytänyt Ascon sijasta hankkijan Alisolle, viimeksi mainitun myynnillä on ollut SNCM:n kapasiteettiin sama vaikutus kuin Ascon myynnillä, ja Ranskan viranomaiset ovat sitoumustensa mukaisesti noudattaneet rakenneuudistussuunnitelmaa SNCM:n toiminnalliseen aluskantaan kuuluvien neljän aluksen myynnin osalta.

- (428) Lisäksi asiantuntija totesi kirjanpitoasiakirjojen perusteella, että kaikki päätöksellä 2003 määrätty omaisuuden luovutukset (edellä edellytys iii) on toteutettu. Luovutusten nettotuotto oli 5,02 miljoonaa euroa ⁽¹⁹⁷⁾. Komissio korostaa, että vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelmassa tai vuoden 2003 päätöksellä määrättyjen luovutusten lisäksi SNCM on toteuttanut omaisuudenluovutuksia ⁽¹⁹⁸⁾, joista se on saanut 12,6 miljoonan euron netto-luovutustuoton, minkä komission asiantuntija on varmistanut.

- (429) Komission asiantuntija on varmistanut, että SNCM:llä on käytössään menettely, jonka tarkoituksena on varmistaa ns. hintajohtajuudesta pidättymistä ⁽¹⁹⁹⁾, koskevan edellytyksen noudattaminen. Asiantuntija on lisäksi selvittänyt, onko SNCM noudattanut tätä edellytystä eri reiteillä 16. maaliskuuta 2005–31. joulukuuta 2006 ⁽²⁰⁰⁾. Tämän tarkistuksen pohjalta komission asiantuntija päättää, että [...] prosentissa tapauksista SNCM:n liikkeelle laskevat liput ovat olleet edellytyksen iv mukaisia. Komissio huomauttaa, että Ranskan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella SNCM noudattaa edelleen edellytyksiä iv ja v, vaikka vuoden 2003 päätöksen mukaan niitä oli noudatettava 31. joulukuuta 2006 asti.

(430) Edellytyksen v osalta asiantuntija totesi, että SNCM oli noudattanut laivamatkojen määrää koskevaa edellytystä vuosina 2005 ja 2006. Sen sijaan se oli ylittänyt Marseillen vuorojen enimmäispaikkamäärää koskevat määräykset vuosina 2005 ja 2006. Lisäksi pituusmetrien enimmäismäärää koskevat määräykset olivat hieman ylittyneet – vuosina 2005 ja 2006 Toulonin ja vuonna 2006 Marseillen vuoroilla.

(431) Viimeksi mainitusta seikasta komissio huomauttaa kuitenkin, että hyttien varaaminen yksinomaan perheille hankaloittaa ylittymisen täsmällistä arviointia. Pelkästään tämän vuoksi ei pitäisi päätellä, ettei SNCM ole noudattanut sille vuoden 2003 päätöksellä asetettuja edellytyksiä.

(432) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että SNCM on pannut täytäntöön vuoden 2003 päätöksellä määrätyt tasoitustoimenpiteet.

10.5.3 Päätelmä

(433) Komissio huomauttaa, että vuoden 2003 päätöksellä määrättyjä tasoitustoimenpiteitä on noudatettu lähes kaikilta osin. Kun otetaan huomioon vuoden 1999 suuntaviivojen mukaisesti hyväksytyt tuen määrän merkittävä lasku verrattuna vuonna 2003 hyväksytyyn määrään, jonka perusteella komissio oli määrännyt mainitut edellytykset, komissio katsoo, ettei ole tarpeen määrätä muita edellytyksiä ja velvoitteita sen varmistamiseksi, ettei kilpailu vääristy yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(434) Edellä esitetyn perusteella ja kun otetaan huomioon luovutusten nettotuoton täsmällinen määrä määriteltynä vuoden 2005 päätöksen tekemisen ajankohtana, komissio katsoo, että 15,81 miljoonan euron pääomansiirron muodossa maksettu valtion tuki ⁽²⁰¹⁾ soveltuu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

11. PÄÄTELMÄ

(435) Komissio toteaa yhteenvedonaan, että toimenpiteet, joita tämä päätös koskee, eivät ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tukia, ja että ne ovat yhteismarkkinoille soveltuvia.

(436) Komissio kehottaa Ranskaa

— täsmentämään komissiolle mahdollisimman pian ja viimeistään 15 työpäivän kuluessa tämän päätöksen vastaanottamisesta, minkä tietojen se katsoo kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin asetuksen (EY) N:o 659/1999 25 artiklan nojalla;

— ilmoittamaan tästä päätöksestä tuensaajalle mahdollisimman pian ja poistamaan siitä tarvittaessa sellaiset salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluviksi katsotut tiedot, joiden kertominen tuensaajalle voisi vahingoittaa joitakin asianomaisia, ja ilmoittamaan tuensaajalle toimitetussa versiossa tarvittaessa muut tiedot, joiden se katsoo kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin mutta joita se ei ole poistanut.

(437) Komissio muistuttaa Ranskaa siitä, että toista rakenneuudistustukea ei voida suuntaviivojen nojalla yleensä harkita kymmenen vuoden kuluessa rakenneuudistuskauden päättymistä, eli tässä tapauksessa 31. joulukuuta 2006 lähtien, lukuun ottamatta poikkeuksellisia ja odottamattomia tilanteita, joista yritys ei itse ole vastuussa.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Ranskan valtion SNCM:lle julkisen palvelun velvoitteesta vuosina 1991–2001 maksama 53,48 miljoonan euron korvaus on perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sääntöjenvastainen valtiontuki, joka soveltuu kuitenkin yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla.

SNCM:n 158 miljoonan euron negatiivinen myyntihinta, se, että SCMF otti vastattavakseen työntekijöitä koskevia sosiaalisia toimenpiteitä 38,5 miljoonan euron määrällä, ja CGMF:n suorittama yhteinen ja samanaikainen SNCM:n pääomankorotus 8,75 miljoonalla eurolla eivät ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

Määrältään 15,81 miljoonan euron suuruinen rakenneuudistustuki, jonka Ranska myönsi Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée -yhtiölle (SNCM), on perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sääntöjenvastainen valtiontuki, joka soveltuu kuitenkin yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan nojalla.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 8 päivänä heinäkuuta 2008.

Komission puolesta

Antonio TAJANI

Varapuheenjohtaja

- (¹) EYVL C 308, 11.12.2002, s. 29.
- (²) Ennen rakenneuudistussuunnitelmaa Ranskan viranomaiset olivat 20. joulukuuta 2001 ilmoittaneet 22,5 miljoonan euron suuruisesta käteisennakosta, jonka Compagnie Générale Maritime et Financière -yritys oli myöntänyt SNCM:lle pelastamistukena. Komissio hyväksyi 17. heinäkuuta 2002 tekemällään päätöksellä (EUVL C 148, 25.6.2003, s. 7) (jäljempänä vuoden 2002 päätös) SNCM:lle myönnetyn pelastamistuen perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrätyn tukien alustavan tutkintamenettelyn perusteella. Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle 19. marraskuuta 2002 jäljennöksen SNCM:n ja CGMF:n välisistä käteisennakkoja koskevista sopimuksista sekä todisteet siitä, että SNCM oli maksanut ennakon takaisin CGMF:lle 13. toukokuuta ja 14. kesäkuuta 2002 päivätyillä pankkisiirroilla.
- (³) Kirjattu numerolla TREN A/61846.
- (⁴) CGMF on Ranskan valtion sataprosenttisesti omistama holdingyhtiö, jonka kautta Ranskan valtio hoitaa kaikki meriliikenteeseen sekä laivojen varusteluun ja vuokraukseen liittyvät toiminnot Välimerellä.
- (⁵) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1. Ranskan viranomaiset olivat 11. syyskuuta 2002 pyytäneet korjausta joihinkin 19. elokuuta 2002 tehdyn päätöksen asiavirheisiin, joten komissio teki 27. marraskuuta 2002 päätöksen 19. elokuuta 2002 tehdyn päätöksen muuttamisesta (EYVL C 308, 11.12.2002, s. 29). Asianomaisia pyydettiin esittämään huomautuksensa suunnitellusta tuesta kyseisestä päivämäärästä lähtien.
- (⁶) Ranskan viranomaiset pyysivät 11. syyskuuta 2002 lisäaikaa 19. elokuuta 2002 tehtyä päätöstä koskevien huomautusten esittämistä varten, ja komission yksiköt myönsivät tämän lisäajan 17. syyskuuta 2002.
- (⁷) Kirjattu numerolla SG(2002) A/10050.
- (⁸) Kirjattu 15. tammikuuta 2003 numerolla DG TREN A/10962.
- (⁹) Kirjattu numerolla TREN A/21531.
- (¹⁰) Kirjattu numerolla SG(2003) A/1691.
- (¹¹) Kirjattu numerolla SG(2003) A/1546.
- (¹²) EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.
- (¹³) Kirjattu numerolla TREN A/21701.
- (¹⁴) EUVL L 61, 27.2.2004, s. 13. Komissio muutti 8. syyskuuta 2004 tekemällään päätöksellä (jäljempänä vuoden 2004 päätös) vain vähän vuoden 2003 päätöstä siten, että se salli SNCM:n vaihtaa tarvittaessa keskenään Alison ja Ascon muuttamalla vuoden 2003 päätöksen 2 artiklaa.
- (¹⁵) EUVL L 19, 21.1.2005, s. 70.
- (¹⁶) Kirjattu numerolla TREN A/27546.
- (¹⁷) Kirjattu numerolla TREN A/30842.
- (¹⁸) Lisätietoja toimitettiin postitse 30. marraskuuta 2005 (SG(2005) A/10782), 14. joulukuuta 2005 (SG(2005)A/11122) ja 30. joulukuuta 2005 (TREN A/10016).
- (¹⁹) Kirjattu numerolla TREN A/16904.
- (²⁰) Kirjattu numerolla TREN A/19105.
- (²¹) Yhteisöjen tuomioistuimen 24.7.2003 antama tuomio asiassa Altmark Trans GmbH v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, (280/00, Kok. s. 7747).
- (²²) EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.
- (²³) Veolia Transport on Veolia Environnementin sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö. Se tarjoaa nimellä Connex matkustajien kuljetuspalveluja julkisyhteisöille (joukkoliikenne taajamissa, kaupunkien välinen ja alueellinen joukkoliikenne) ja hallinnoi siinä yhteydessä maantie- ja rautatieverkostoja. Lisäksi se tarjoaa vähemmässä määrin merikuljetuspalveluja.

- (²⁴) EUVL C 103, 29.4.2006, s. 28.
- (²⁵) EUVL C 148, 24.6.2006, s. 42.
- (²⁶) Kirjattu numerolla TREN A/25295.
- (²⁷) Kirjattu numerolla TREN/A/24111.
- (²⁸) EUVL C 303, 13.12.2006, s. 53.
- (²⁹) Kirjattu numerolla TREN/A/37907.
- (³⁰) Stef-TFE-konserni pyysi lisäaikaa 28. joulukuuta 2007 (A/20313) ja Corsica Ferries 27. joulukuuta 2006 (A/20056).
- (³¹) Stef-TFE-konsernille (D 2007 300067) ja Corsica Ferries -konsernille (D 2007 300068) osoitetut 4. tammikuuta 2007 päivätyt kirjeet.
- (³²) Päiväty 11. tammikuuta, 16. tammikuuta ja 9. helmikuuta 2007 ja kirjattu numeroilla TREN/A/21142, A/21669 ja A/23798.
- (³³) Päiväty 13. helmikuuta 2007 ja kirjattu numeroilla TREN/A/24473 ja TREN/A/23981.
- (³⁴) Komission yksiköt kirjasivat ne numerolla TREN/A/30979. Ranskan viranomaiset pyysivät ja saivat kommenttien esittämiseen kaksi ylimääräistä kuukauden pituista lisäaikaa 15. maaliskuuta 2007 ja 19. huhtikuuta 2007. Ne kirjattiin numeroilla TREN/A/27002 ja A/29928.
- (³⁵) CFF toimitti nämä tiedot 15.3.2007 (TREN/A/27058), 27.9.2007 (TREN/A/43510, päiväty 1.10.2007), 30.11.2007 (TREN/A/49918, päiväty 6.12.2007), 20.12.2007 (TREN/A/51600, päiväty 26.12.2007) ja 14.3.2008 (TREN/A/87084), STIM toimitti tiedot 20.12.2007 (TREN/A/51391) ja SNCM 28.2.2008 (TREN/A/85681). Myös Ranska toimitti tietoja 21.12.2007 (TREN/A/51441), 7.1.2008 (TREN/A/86344) ja 8.2.2008 (TREN/A/83661). Ranskan viranomaiset antoivat vielä muita asiakirjoja työkokouksessa 29.2.2008.
- (³⁶) SNCM:llä on CMN:ssä 45 prosentin suora vähemmistöosakkuus ja Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie -yhtiön (CGTH) kautta 24,1 prosentin välillinen vähemmistöosakkuus. Tosiasiallinen määräysvalta siirtyi vuonna 1992 Stef-TFE-konsernille, joka omistaa 49 prosenttia Compagnie Méridionale de Participations -yhtiöstä (CMP). SNCM ja CMN olivat kumppaneita julkisen palvelun sopimuksessa vuosina 2001–2006 ja saivat yhdessä uuden sopimuksen vuosiksi 2007–2012/2013.
- (³⁷) CGTH on SNCM:n sataprosenttisesti omistama holdingyhtiö.
- (³⁸) Aliso Voyage on SNCM:n jakelukanava. Se muodostuu 17:sta eri puolilla Ranskaa sijaitsevasta toimistosta ja hallinnoi meriliikennelippujen myyntiä, josta 49,9 prosenttia koostuu SNCM:n lipuista.
- (³⁹) Kun vuoden 2003 päätös tehtiin, SNCM omisti yhdessä Delmas-kuljetuskonsernin kanssa osuuden ranskalaisesta tavaroiden merikuljetusyhtiöstä Sud-Cargosista, joka liikennöi pääasiallisesti Marokkoon. Osuus myytiin vuoden 2005 lopulla [...]miljoonalla eurolla (liikesalaisuus), kuten Ranskan viranomaisten 28. maaliskuuta 2006 toimittamasta vuoden 2005 investointisuunnitelmasta ilmenee.
- (⁴⁰) SNCM omistaa sataprosenttisesti tämän yhtiön, joka hoitaa SNCM:n alusten polttoainetäydennykset.
- (⁴¹) SNCM:n sataprosenttisesti omistama avoin yhtiö Ferrytour on matkanjärjestäjä. Se tarjoaa merimatkoja Korsikaan, Sardiniaan ja Tunisiaan, mutta myös lentoja useisiin eri kohteisiin. Lisäksi se tarjoaa miniristeilyjä ja liikematkapalveluja.
- (⁴²) Vuonna 1996 perustettu ja SNCM:n sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö Comptoirs du Sud johtaa kaikkia laivoilla sijaitsevia myymälöitä.
- (⁴³) Ks. alaviite 12.

- (44) Autolautat ovat Napoléon Bonaparte (kapasiteetti 2 150 matkustajaa ja 708 autoa, teho 43 MW, nopeus 23,8 solmua), suuri ylellinen autolautta; uusi Danielle Casanova, hankittu toukokuussa 2002 (kapasiteetti 2 204 matkustajaa ja 700 autoa, teho 37,8 MW, nopeus 23,8 solmua), toinen suuri ylellinen autolautta; l'Île de Beauté (kapasiteetti 1 554 matkustajaa ja 520 autoa, teho 37,8 MW, nopeus 21,5 solmua), otettu käyttöön vuonna 1979 ja kunnostettu kaudella 1989–1990; Méditerranée (kapasiteetti 2 254 matkustajaa ja 800 autoa, teho 35,8 MW, nopeus 24 solmua) ja Corse (kapasiteetti 2 150 matkustajaa ja 600 autoa, teho 27,56 MW, nopeus 23,5 solmua).
- (45) Yhdistetyn liikenteen alukset ovat Paglia Orba, (kapasiteetti 500 matkustajaa, 2 000 pituusmetriä rahtia ja 120 autoa, teho 19,7 MW, nopeus 19 solmua); Monte d'Oro (kapasiteetti 508 matkustajaa, 1 615 pituusmetriä rahtia ja 130 autoa, teho 14,8 MW, nopeus 19,5 solmua); Monte Cinto (kapasiteetti 111 matkustajaa, 1 200 pituusmetriä rahtia, teho 8,8 MW, nopeus 18 solmua); toukokuusta 2003 lähtien Pascal Paoli (kapasiteetti 594 matkustajaa, 2 300 pituusmetriä rahtia ja 130 autoa, teho 37,8 MW, nopeus 23 solmua).
- (46) Huippunopea alus Liamone (kapasiteetti 1 116 matkustajaa ja 250 autoa, teho 65 MW, nopeus 42 solmua), joka liikennöi myös Toulonista.
- (47) Kaikki paitsi Danielle Casanova, Pascal Paoli ja Liamone on hankittu leasing-sopimuksella.
- (48) Palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabo-taasi) 7 päivänä joulukuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3577/92 (EYVL L 364, 12.12.1992, s. 7).
- (49) Julkista palvelua koskevan toimiluvan myöntävä viranomainen vuodesta 1991 lähtien 13. toukokuuta 1991 annetun Ranskan lain nro 91–428 nojalla.
- (50) EYVL S 2001/10–007–005.
- (51) EUVL 2006/S 100–107350.
- (52) Komission 2. heinäkuuta 2002 tekemällä päätöksellä hyväksytty valtioneuvoston päätös N 781/01, EYVL C 186, 6.8.2002, s. 3.
- (53) Komission 24. huhtikuuta 2007 tekemällä päätöksellä hyväksytty valtioneuvoston päätös N 13/07, julkaistu komission Internet-sivustolla: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport_2007.htm
- (*) Liikesalaisuus.
- (54) Kuljettaja matkustaa tielialustan mukana laivamatkan ajan. Tietyissä tapauksissa yksi kuljettaja laivaa ajoneuvon lähtösatamassa ja toinen kuljettaja purkaa sen laivasta määränpäässä. Myös tämä luetaan saatettuun liikenteeseen eron tekemiseksi ro-ro-liikenteeseen, jossa perävaunu matkustaa ilman traktoria.
- (55) EUVL C 148, 25.6.2003, s. 7.
- (56) Määrä eriteltiin seuraavasti: 20,4 miljoonaa euroa varsinaiseen rakenneuudistussuunnitelmaan, 1,8 miljoonaa euroa myynnissä olevien alusten käytöstä poistamiseen, 14,8 miljoonaa euroa Liamone-aluksen arvon alentamisen kuluihin ja 9 miljoonaa euroa toiminnan laajentamiseen Pohjois-Afrikkaan.
- (57) SNCM:n hallintoneuvosto hyväksyi suunnitelman 17. joulukuuta 2001.
- (58) Rakenneuudistussuunnitelman mukaan matkojen määrää oli tarkoitus vähentää 4 138:sta (3 835 SNCM:n ja 303 sen tytäryhtiön Corsica Marittiman matkaa) 3 410:een vuonna 2003 seuraavin muutoksin:
— Marseillen ja Korsikan välisen liikennöinnin muuttaminen vuosiksi 2001–2006 tehdyn julkisen palvelun sopi-muksen ehtojen mukaisesti,
— Toulonin ja Korsikan välisten reittien lakkauttaminen lähes kokonaan,
— Nizzan ja Korsikan välisen liikennöinnin vähentäminen,
— Livorno–Bastia-yhteyden lopettaminen ja siihen käytetyn kaluston poistaminen, joka toteutui vuonna 2003,
— Algeriaan ja Tunisiaan suuntautuvan liikennöinnin vahvistaminen aluksilla Méditerranée, Ile de Beauté ja Corse, sekä Genova–Tunis-yhteyden lakkauttaminen.
- (59) Henkilöstön määrän vähennykset on tarkoitus toteuttaa luonnollisen poistuman avulla eläkeiän saavuttaneiden työntekijöiden siirtyessä eläkkeelle tai siirtämällä työntekijöitä iän perusteella varhennetulle eläkkeelle (ennenaikainen siirtyminen pois työelämästä), hyödyntämällä työkiertojärjestelmää sekä jättämällä uusimatta määräaikaista työsopi-mukset. Vähennykset maksaisivat SNCM:lle kuitenkin arviolta 20,4 miljoonaa euroa.
- (60) Muuttujia ovat muun muassa liikenne, bruttokansantuotteen kasvuennuste (1,5 %), lainojen korkokanta (5,5 %), korkotulotaso (4,5 %) ja lyhytaikaisten lainojen korko (5 %).

- (⁶¹) Ranskan viranomaiset esittivät kaksi vaihtoehtoista menetelmää, joita ei käytetty liian korkean hinnan vuoksi. *Ensimmäisessä arviointimenetelmässä* kaikkien rakenneuudistustoimenpiteiden kustannukset lasketaan yhteen. Sen tuloksena on 90,9 miljoonan euron rahoitustarve, kun otetaan huomioon:
- vuosina 1991–2001 kertyneet tappiot eli 41,7 miljoonaa euroa (eli -29 miljoonaa euroa, minkä komissio vahvisti 30. lokakuuta 2001 tehdystä päätöksessään 2002/149/EY (EYVL L 50, 21.2.2002, s. 66), -6,1 miljoonaa euroa vuonna 2000 ja -6,6 miljoonaa euroa vuonna 2001 ennen rakenneuudistuskuluja);
 - poikkeuksellisista poistoista koostuvien varojen vähentyminen samana aikana eli 24 miljoonaa euroa (kyseinen erä väheni 86:sta 62 miljoonaan euroon kauden taseessa, joten poistokautta on pidennetty 12 vuodesta 20 vuoteen, varoja käytetään vähemmän ja viimeiset toimitetut yksiköt on hankittu leasing-sopimuksella);
 - rakenneuudistuksen aikana toteutetun luovutuksen myyntivoitto eli 21 miljoonaa euroa, joka vähennetään rahoitustarpeesta;
 - rakenneuudistuskulujen yhteisvaikutus, jonka summa on 42,6 miljoonaa euroa (ks. alaviite 56).
- Toisessa arviointimenetelmässä* määritetään, kuinka suuren oman pääoman pankkilaitokset vaatisivat koko aluskantaa varten, kun tiedetään, että pankit vaativat yleensä laivan hankinnan rahoittamista varten omaa pääomaa noin 20–25 prosenttia ostettavan aluksen arvosta. Ranskan viranomaisten suorittaman laskutoimituksen mukaan aluskannan vakiintuneet hankintakustannukset ovat 843 miljoonaa euroa, joten oman pääoman tarve on 157–196 miljoonaa euroa. Kun summasta vähennetään yhtiön hallussa vuoden 2001 lopussa oleva oma pääoma, lisäpääoman tarpeeksi saadaan 101–140 miljoonaa euroa.
- (⁶²) Ks. jäljempänä.
- (⁶³) SNCM aikoi vuoden 2002 rakenneuudistussuunnitelmansa mukaisesti poistaa käytöstä ja myydä neljä alusta, ne olivat Napoléon, Liberté, Monte Rotondo ja huippunopea alus Asco. Viimeksi mainittu vaihdettiin sisaralukseensa Alisoon. Kaikki nämä alukset on nyt myyty. Luovutusten tosiasiallinen nettotuotto on 25 165 000 euroa. Vuoden 2003 päätöksen mukaisesti SNCM on luopunut osakkuuksistaan yhtiöissä SCI Espace Shuman, Southerna Trader, Someca, Amadeus ja CCM. Näiden luovutusten nettotuotto on 5,02 miljoonaa euroa. Vuoden 2003 päätöksen jälkeen SNCM on myynyt osakkuutensa Sud-Cargos-yhtiössä, Asco-aluksen ja kiinteistöjä yhteensä 12,2 miljoonalla eurolla.
- (⁶⁴) Yksityisten kumppanien valintamenettely käynnistyi 26. tammikuuta 2005 ja päättyi saman vuoden syyskuun lopussa. Ranskan hallitus ilmoitti 26. tammikuuta ja 17. helmikuuta 2005 hakevansa yksityistä kumppania osallistumaan SNCM:n pääomapohjaan yhtiön rahoitusrakenteen vahvistamiseksi ja sen auttamiseksi kehityksen vaatimissa muutoksissa. Valtion osakkuuksia hoitava virasto (Agence des Participations de l'Etat, APE) nimitti riippumattoman henkilön valvomaan hakuprosessia ja antoi neuvonantajapankille (HSBC) tehtäväksi ottaa yhteyttä mahdollisiin toiminnan jatkajiin. Tässä vaiheessa otettiin yhteyttä 72 teollisuus- ja rahoitussijoittajaan sellaisen tarjonnan rahoitusehtojen määrittämiseksi, joka mahdollistaa yhtiön teollisuushankkeen toteuttamisen, työpaikkojen säilyttämisen ja hyvän julkisen palvelun. Niistä [...] ilmaisi kiinnostuksensa, [...] salassapitosopimusta tehtiin ja [...] tiedotetta lähetettiin. [...] yritystä teki tarjouksen ensimmäisellä kierroksella 5. huhtikuuta 2005, ja toisella kierroksella 17. kesäkuuta 2005 saatiin kolme tarjousta ([...], [...] ja [...]) ja ilmaus kiinnostuksesta vähemmistöosakkuuteen ([...]). Kolmannella kierroksella 28. heinäkuuta 2005 tuli kolme tarjousta. Kaikkia yrityksiä pyydettiin 14. syyskuuta 2005 toimittamaan sitova ja lopullinen tarjous viimeistään 15. syyskuuta 2005. Kyseisenä päivänä yhtiön [...] vetäytyttyä kilpailusta valtion yksiköt saivat kaksi sitovaa tarjousta lisäpääomasta ja koko omaisuuden haltuunotosta ranskalaisilta konserneilta Butler Capital Partners (BCP) ja [...]. Ranska julkaisi 27. syyskuuta 2005 lehdistötiedotteen, jonka mukaan näiden kahden tarjouksen perusteellisen tarkastelun tuloksena oli valittu BCP-konsernin tarjous, joka oli paitsi taloudellisesti helpompi hyväksyä myös eniten yrityksen, julkisen palvelun ja työntekijöiden etujen mukainen. BCP tarjosi alun perin negatiivista [...] miljoonan euron hintaa, joka oli heikoin arvio negatiiviseksi hinnaksi. Tässä mahdollisten toiminnan jatkajien alkuperäisessä tarjouksessa oli erikseen varattu mahdollisuus mukauttaa alkuperäistä tarjousta tilintarkastusten pohjalta. Ranskan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että alkuperäistä hintaa on korotettu 16. joulukuuta 2005 valmistuneiden tilintarkastusten seurauksena sellaisten objektiivisten seikkojen johdosta, jotka vaikuttavat SNCM:n toiminnan lainsäädännöllisiin ja taloudellisiin puitteisiin ja jotka ovat ilmaantuneet vasta sen jälkeen, kun tarjous oli jätetty 15. syyskuuta 2005. Näin ollen negatiiviseksi hinnaksi tarkistettiin [...] miljoonaa euroa. Ranskan viranomaisten ja toiminnan jatkajien välisissä neuvotteluissa hinnaksi vahvistettiin 142,5 miljoonaa euroa, jonka lisäksi yhtiö sitoutui vastaamaan osasta SNCM:n eläkerahastoihin liittyvistä menoista (15,5 miljoonaa euroa).
- (⁶⁵) SNCM:n sisäinen prosessi pääomankorotus- ja yksityistämistoimien täytäntöönpanemiseksi alkoi virallisesti 12. huhtikuuta 2006 ja päättyi 31. toukokuuta 2006. On syytä korostaa, että työntekijöiden mahdollisuutta hankkia yhtiön pääomaa ei ollut pantu täytäntöön 27. marraskuuta 2007.

- (66) Tästä mekanismista määrätään 16. toukokuuta 2006 tehdyn luovutuspyytäkirjan II.2 artiklassa, jonka mukaan tililtä on tarkoitus rahoittaa "mahdollisten vapaaehtoisten irtisanoutumisten tai työ sopimusten purkamisten kustannukset [...], jotka ylittävät työnantajan kaikenlaiset lakisääteiset ja sopimusperusteiset maksut". Omaisuudenhoitaja "vapauttaa varoja sitä mukaa kuin asianomaiset palkansaajat, joita ei sijoiteta uudelleen SNCM-konsernin sisällä, lähtevät tosiasiallisesti yhtiöstä, ja jäljelle jäävän määrän, kun hänen tehtävänsä omaisuudenhoitajana on suoritettu loppuun". [...].
- (67) Asiassa Altmark esitettiin seuraavat neljä edellytystä:
- i) edunsaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiaa annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi;
 - ii) ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi, jotta vältettäisiin sellaisen taloudellisen edun sisältyminen korvaukseen, joka olisi omiaan suosimaan edunsaajayritystä suhteessa sen kilpailijayrityksiin;
 - iii) korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto;
 - iv) silloin, kun julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä vastaavaa yritystä ei tietyssä konkreettisesti tapauksessa valita sellaisissa julkisissa hankintoja koskevassa menettelyssä, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, tarvittavan korvauksen taso on määriteltävä tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä kuljetusvälineillä varustetulle keskiverto yritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämistä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämistä saatava kohtuullinen voitto.
- (68) Tässä yhteydessä Ranskan viranomaiset muistuttavat myös, että korvaukset on laskettu täsmällisesti velvoitteiden perusteella (matkojen määrä, paikkatarjonta, korvaavat välineet, enimmäishinnat jne.) eli sellaisten parametrien perusteella, jotka sisältyvät SNCM:n ja toimivaltaisen julkisen yhteisön välillä vuosina 1991 ja 1996 tehtyihin viisivuotisiin julkisen palvelun sopimuksiin, ja että näiden sopimusten nojalla korvausta saatettiin mukauttaa saatuihin tuloihin.
- (69) Ranskan viranomaiset esittivät erityisesti 8. lokakuuta 2002 päivätyssä kirjeessään (TREN/A/10050) seikkoja, jotka sen mukaan osoittivat, että SNCM:n toimintakustannusten rakenne kaudella 1991–2001 oli samankaltainen kuin muilla vastaavilla matkustajia kuljettavilla merenkulkyhtiöillä, joita ovat esimerkiksi Brittany Ferries, Seafrance ja CMN. Viimeksi mainittua Ranskan viranomaiset käyttivät SNCM:n tehokkuuden arviointiin ro-ro-matkustaja-alustan alalla. Kyseiset kaksi yritystä toimivat samankaltaisissa ympäristöissä lähes samanlaisilla aluksilla (CMN:llä on kolme ro-ro-matkustaja-alusta ja SNCM:llä neljä) toisiaan vastaavilla reiteillä. Kaudelta 1991–2001 kerättyjen tietojen perusteella voitiin Ranskan mukaan varmistaa, että ro-ro-matkustaja-aluksia koskevat tuottavuuden suhdeluvut (palkkamenojen suhde liikevaihtoon, matkoihin ja aluksiin), jotka erosivat toisistaan vuonna 1993, olivat lähentyneet merkittävästi tarkastelukauden aikana. Tiedot osoittivat, että kyseisellä kaudella SNCM:n tuottavuuden suhdeluvut lähenivät alalla toimivan keskiverto yrityksen suhdelukua.
- (70) EYVL L 50, 21.2.2002, s. 66. Ranskan viranomaiset muistuttavat, että sen jälkeen kun komission palkkaama asiantuntija oli laatinut raportin Ranskan viranomaisten esittämästä kirjanpitoaineistosta ja liikkeenjohtoa koskevasta aineistosta, komissio totesi 30. lokakuuta 2001 tekemänsä päätöksen 98 kohdassa seuraavaa: "Julkisen palvelun tuottamiseen tarkoitettuja tukia ei ole käytetty SNCM:n toiminnan kulujen kattamiseen avoimen kilpailun markkinoilla. Erillisen kirjanpidon pitäminen kyseisestä palvelusta sekä alueellisten ja kansallisten tarkastuselinten säännöllisesti tekemät tarkastukset ovat keinoja, joilla varmistetaan, että alueen liikenneyhteyksien katkeamattomuuden turvaamiseksi myönnettyä määrärahaa koskeva vuosikirjanpito antaa luotettavan kuvan julkisen palvelun tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista."
- (71) Ranskan viranomaiset puolustivat vuonna 2002 sitä, miksi SNCM:n osakkuus Sud-Cargos-yhtiössä oli strategisesti tärkeä. Tavaraliikenteen kehitys (konttikuljetusten lisääntyminen ro-ro-kuljetusten kustannuksella), Delmas-yhtiön (toisen Sud-Cargosin osakkaan) myynti CMA CGM:lle sekä Sud-Cargosin taloudelliset vaikeudet selittävät osaltaan, miksi SNCM ei enää pitänyt osakkuutta strategisesti tärkeänä ja luopui siitä vuonna 2005.
- (72) Asia 334/99, Saksan liittotasavalta v. komissio, tuomio 28.1.2003 (Kok. s. I-1139).
- (73) Valtiontuesta, jonka Belgia on toteuttanut ABX Logistics -yhtiön hyväksi (nro C 53/2003 (ex NN 62/03)), 7 päivänä joulukuuta 2005 tehty komission päätös, EUVL L 383, 28.12.2006, s. 21.

- (74) Valtiontuesta, jonka Saksa on myöntänyt Gröditzter Stahlwerke GmbH:lle ja tämän tytäryhtiölle Walzwerk Burg GmbH:lle 8 päivänä heinäkuuta 1999 tehty komission päätös, EYVL L 292, 13.11.1999.
- (75) CGMF:n yhdessä SNCM:n tilintarkastajan, Ernst & Young -yhtiön, kanssa laatima raportti toimitettiin komissiolle maaliskuussa 2006 (jäljempänä CGMF:n raportti).
- (76) Oddo Corporate Finance -yhtiön ja Paul Hastings -toimiston 29. maaliskuuta 2006 laatima raportti toimitettiin komissiolle 7. huhtikuuta 2006 (jäljempänä Oddon raportti). Siinä tarkastellaan valtion osakkuuksia hoitavan viraston (APE) pyynnöstä kriittisesti CGMF:n raportteja ja arvioidaan yhteisön näkökulmasta hyväksyttävänä pidettävät selvitystilakustannukset.
- (77) Kun otetaan huomioon aineelliset hyödykkeet ([...] miljoonaa euroa) ja rahoitusomaisuus ([...] miljoonaa euroa), myyntisaamiset ([...] miljoonaa euroa), muut saamiset ([...] miljoonaa euroa) ja kassavaje (– [...] miljoonaa euroa). Ranska tarkensi, että realistisemmalla arviolla, jossa otetaan huomioon myöhemmät taloudelliset seikat, arvoksi saadaan [...] miljoonaa euroa.
- (78) Yhdistetyt asiat 278/92, 279/92 ja 280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994 (Kok. s. I-4103).
- (79) Kassaatiotuomioistuimen 6.2.2001 antama tuomio asiassa nro 98–15129. Kyseisessä asiassa geologisten tutkimusten ja kaivostutkimusten julkinen laitos BRGM (Bureau de Recherches Géologiques et Minières) tuomittiin maksamaan sen tytäryhtiön, Mines de Salsignesin, pääomavaje kokonaisuudessaan sen perusteella, että BRMG oli toiminnan heikkenemisestä ja varoituksista tietoisena käyttäytynyt tosiasiallisena johtajana moitittavasti ja jatkanut toimintaa.
- (80) Asia Aspocomp Group Oyj, Rouenin muutoksenhakutuomioistuimen 22.3.2005 antama tuomio.
- (81) Vertailun vuoksi 31.10.2006 Ranskan valtion obligaation tuottavuus oli 30 vuoden laina-ajalla 3,95 %, 10 vuoden laina-ajalla 3,82 %, 5 vuoden laina-ajalla 3,75 % ja 2 vuoden laina-ajalla 3,72 %.
- (82) Komission päätös Société Française de Production -yhtiöstä, tehty 17. heinäkuuta 2002, K(2002) 2593 lopullinen, EUVL C 71, 25.3.2003, s. 3.
- (83) Ranskan toimittaman riippumattoman markkinatutkimuksen mukaan CFF:n osuus matkustajaliikenteen alalla on nykyään lähes [...] prosenttia, kun taas SNCM:n markkinaosuus on laskenut 82 prosentista [...] prosenttiin vuosina 2000–2005, ja CFF on kasvanut voimakkaasti rahtiliikenteen markkinoilla, joilla SNCM on edelleen suurin toimija CMN:n osakkuuden ansiosta.
- (84) CFF muistuttaa, että julkisen palvelun sopimus takaa yritykselle keskimäärin 64,3 miljoonan euron julkisen tuen vuodessa eli yhteensä 321,5 miljoonaa euroa viidessä vuodessa. CFF:n mukaan julkisen palvelun sopimuksen 5 pykälä takaa SNCM:lle 72,8 miljoonan euron kassavirran. Lisäksi CFF korostaa, että SNCM:n vuonna 2001 kirjaimista 40,6 miljoonan euron tappioista 15 miljoonaa euroa on peräisin huippunopean Liamone-aluksen arvonalennuksesta.
- (85) Menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä esitettiin, että rakenneuudistussuunnitelman mukaan Bastia–Livorno-yhteys lopetetaan ja siihen käytetty kalusto poistetaan.
- (86) CFF:n kritiikki kohdistuu seuraaviin asioihin: henkilöstömäärää ei vähennetä kunnolla, SNCM:n osakkuuksia ei käytetä rakenneuudistukseen, alusten myyntivoittoa ei oteta huomioon.
- (87) CFF:n mukaan 76 miljoonan euron summa vastaa 500:aa miljoonaa Ranskan frangia, jotka yritys menettäisi katkeamattomien liikenneyhteyksien periaatteen toteuttamiseen tarkoitetuista määrärahoista uudella kaudella 2002–2006.
- (88) Verrattuna suhdelukuihin, jotka se itse laskee kymmenen meriliikenneyhtiön otoksesta. Suhdeluvut vaihtelivat 23,69 prosentista (Moby Lines) 49,7 prosenttiin (CMN) ja jopa 55,09 prosenttiin (Grimaldi).
- (89) CFF mainitsee 50 prosentin osakkuuden Sud-Cargos-meriliikenneyhtiöstä, 13 prosentin osakkuuden lentoliikenteen paikanvarausjärjestelmiin erikoistuneesta Amadeus-yrityksestä, osakkuuden CMN:stä ja CGTH:n kiinteistöomaisuuden.

- (⁹⁰) CMN:n varsinainen osakas.
- (⁹¹) OTC myöntää yhdessä Korsikan aluehallinnon kanssa julkisen palvelun tarjoamista koskevan toimiluvan.
- (⁹²) Marseillen ja Korsikan välistä liikennettä koskevan julkisen palvelun sopimuksen osalta useimmat CFF:n huomioista koskevat uuden julkisen palvelun sopimuksen myöntämismenettelyä kaudeksi 2007–2012/2013 ja CFF:n kansallisissa tuomioistuimissa nostamia kanteita, jotka on myöhemmin hylätty.
- (⁹³) Tässä yhteydessä CFF muistuttaa, että vuoden 2005 toisella vuosipuoliskolla oli käynnistetty hälytysmenettely Marseillen kauppatorjuntatuomiosuunnitelmassa ja että yritys olisi voinut hakeutua konkurssiin jo syksyllä 2005, kun vuoden 2005 tappioiksi arvioitiin 30 miljoonaa euroa.
- (⁹⁴) CFF:n mielestä kassaatiotuomioistuimen ei ole Salsignesin kaivoksia ja kemikaaleja koskevassa asiassa maininnut mitenkään valtion suoraa vastuuta osakkeenomistajana, kun yritys, jonka osakkeita se omistaa, asetetaan selvitystilaan, vaan se on pikemminkin tuonut esiin, että julkista teollisuus- tai liikelaitosta vastaan voidaan nostaa kanne velkojen maksamiseksi henkilöstölle eivätkä tällaisten laitosten johtajat voi väistää velvollisuuksiaan vetoamalla julkisen vallan tukitoimiin.
Rouenin muutoksenhakutuomioistuimen asiassa Aspocomp vahvistaman oikeuskäytännön soveltamisesta käsiteltävänä olevassa asiassa CFF tuo esiin, että mainittu oikeuskäytäntö koski emoyhtiön tuomitsemista maksamaan tytäryhtiön työntekijöille sosiaalisia korvauksia tytäryhtiön tekemän sopimuksen rikkomisesta, mikä on kaukana SNCM:n tapauksesta. Ei siis ole merkittävää riskiä siitä, että CGMF tai valtio joutuisi maksamaan irtisanomiskorvauksia konkurssimenettelyn yhteydessä. Lisäksi CFF epäilee muiden sosiaalisten kustannusten arvioita, jotka vaikuttavat eroavan sen mukaan, keneltä asiantuntijalta niitä pyydetään.
- (⁹⁵) CFF arvioi, että alusten tosiasiallinen arvo, jonka SNCM ilmoitti julkisen palvelun sopimuksesta tekemässään tarjouksessa, olisi pitänyt ottaa huomioon Oddon ja CGMF:n raporteissa esitetyissä SNCM:n varojen arvioinneissa.
- (⁹⁶) CFF:n mukaan Ranska painottaa, kuinka välttämättömiä ovat Nizzan liikennejärjestelmän kokonaisuus, aluskannan säilyttäminen nykyisellä tasolla ja SNCM:n oletetusti strateginen osakkuus CMN-konsernissa.
- (⁹⁷) Superfast X -alus saapui 1. tammikuuta 2007.
- (⁹⁸) CFF ehdottaa, että kapasiteettia rajoitettaisiin kaikilla kilpailluilla markkinoilla (Nizza, Tunisia ja Algeria) vuoden 2005 tasolle, uusien reittien avaaminen kiellettäisiin ja Marseillen ja Korsikan välinen liikenne hoidettaisiin ro-ro-matkustaja-aluksilla kustannusten vähentämiseksi.
- (⁹⁹) CFF väittää, että SNCM on hankkinut uusia aluksia vuoden 2003 komission päätöksen 2 artiklan vastaisesti. SNCM ei myöskään ole luopunut osakkuudestaan CCM:ssä, kuten komission päätöksen 3 artiklassa määrätään. Lopuksi SNCM on rikkonut mainitun päätöksen 4 artiklaa harjoittamalla vuodesta 2003 lähtien aggressiivista hintapolitiikkaa CFF:n hintoja alhaisemmilla hinnoilla (jopa 30 % halvemmat liput samanlaisilla tai vastaavilla vuoroilla).
- (¹⁰⁰) Koska kummankaan yrityksen kirjanpidon ja kustannusten kohdentamisen menetelmistä ei ollut saatavilla tietoa ja koska CMN ei ollut osallistunut selvitykseen.
- (¹⁰¹) STIM:n mukaan SNCM tarkoituksellisesti aliarvioi taloudellisen tuloksensa. Riippumattoman asiantuntijan Korsikan liikenneviraston puolesta tekemän tilintarkastuksen perusteella SNCM:n yhteenlasketut tappiot Korsikan reiteillä olivat 125 miljoonaa Ranskan frangia (noin 19 miljoonaa euroa) vuosina 1996–2001, kun mukaan ei lasketa vuoden 2001 poikkeuksellista tulosta.
- (¹⁰²) Yhdistetyt asiat 328/99 ja 399/00, Italia ja SIM 2 Multimedia v. komissio, tuomio 8.5.2003 (Kok. s. I – 4035).
- (¹⁰³) Raportissa esitetyistä seikoista ilmenee, että [...].
- (¹⁰⁴) Tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen tueksi raportissa mainitaan muun muassa, että [...].

- (105) Raportissa esitetyistä seikoista ilmenee, että [...].
- (106) Valtio on esimerkiksi [...].
- (107) Raportissa tuodaan esiin muun muassa seuraavat liikkeenjohdolliset virheet: [...].
- (108) Merenkulkukalustoa on vähennetty ja omaisuudenluovutusohjelmaa toteutetaan teollisuushankkeen mukaisesti. Liikenneyhteyksiä on järjestelty uudelleen ja välituotekäytön vähentämistä koskeva toimintaohjelma on tuottanut ensimmäiset tuloksensa. Teollisuushankkeen työpaikkoihin liittyvää osa-aluetta pannaan asteittain täytäntöön.
- (109) Sen sijaan Corsica Ferries -yhtiön ilmoittama CMN:n 0,497:n suuruinen suhdeluku vuodelta 2001 on virheellinen, sillä siinä ei oteta huomioon taseen käytettävissä olevia rahavaroja. Kun tämä laiminlyönti korjataan, CMN:n suhdeluvuksi saadaan 0,557. Ranskan viranomaisten mukaan suhdeluku on sittenkin riittämätön CMN:lle, mistä on osoituksena CMN:n vaikea kassatilanne vuonna 2002. CMN joutui lainaamaan Stef-TFE:ltä jopa 8 miljoonaa euroa rahoittaakseen kassavajeen, jota pankit eivät kattaneet.
- (110) Provence-Alpes-Côte d'Azurin alueneuvosto lainasi 9. tammikuuta 2003 päivätyssä kirjeessään markkinatutkimusta, joka oli toimitettu komissiolle ilmoitusmenettelyn yhteydessä ja josta se ilmeisestikin oli saanut jäljennöksen, korostaessaan seuraavaa toteamusta: "[Korsikan ja Manner-Ranskan välisten liikenneyhteyksien] tarjonta on ylimitoitettua kysyntään nähden. Alusten käyttöaste vaihtelee keskimäärin talven 20 prosentista kesän 50 prosenttiin."
- (111) Ranska erityisesti torjuu STIM:n yrityksen arvosta esittämän arvion, joka on lähes 350 miljoonaa euroa. Määrässä otetaan huomioon vain ne taseen osat, jotka nostavat arvoa kirjanpidollisen oman pääoman pohjalta (poikkeukselliset poistot, alusten jäljelle jäävä myyntivoitto jne.) eikä siinä oteta huomioon niitä velkoja, jotka laskisivat arvoa. Tämä puhtaasti kirjanpidollinen laskentamenetelmä ei vastaa SNCM:n kaltaisen meriliikenneyhtiön taloudellista realiteettia, koska yhtiöllä on taseessa näkyvien omaisuuserien lisäksi merkittäviä taseen ulkopuolisia velkoja ja vain rajallinen tuottavuus.
- (112) Ks. esim. asia C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze v. Cassa di Risparmio di Firenze, tuomio 10.1.2006 (Kok., s. I-289, 129 kohta).
- (113) EYVL L 364, 12.12.1992, s. 7.
- (114) EYVL L 378, 31.12.1986, s. 1.
- (115) Komissio ei ole velvollinen ottamaan kantaa kaikkiin asianomaisten hakemuksensa tueksi esittämiin väitteisiin, vaan sen on ainoastaan tutkittava sellaiset tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat väitteet, joilla on olennainen merkitys päätöksen kannalta (asia C-459/93, Siemens v. komissio, tuomio 8.6.1995 (Kok., s. II-1675,31 kohta) ja yhdistetyt asiat T-204/97 ja T-270/97, EPAC v. komissio, tuomio 13.6.2000 (Kok., s. II-2267,35 kohta)).
- (116) Asia C-289/03, BUPA ym. v. komissio, tuomio 12.2.2008.
- (117) Tältä osin ks. valtiontuista, jotka Ranska on maksanut Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) -meriliikenneyhtiölle, 30 päivänä lokakuuta 2001 tehty komission päätös – EUVL L 50, 21.2.2002, s. 66.
- (118) Tulos ilman aluksista saatuja myyntivoittoja.
- (119) Näiden kahden vuoden osalta, jotka ovat samalla vuoden 1996 sopimuksen kaksi viimeistä soveltamisvuotta, ajanjaksoa koskevassa asiantuntijaraportissa ei voitu Korsikan-liikenteen osalta määritellä kirjanpidollista tulosta, koska tarvittavia tietoja ei tuolloin ollut saatavilla.
- (120) Päätöksentekokäytäntönsä mukaisesti komissio ei ole kiinnostunut jäsenvaltion käyttämästä korvaustavasta, kunhan se voi varmistaa, ettei kilpailutetun toiminnan hyväksi tapahdu ristikkäistä tukemista. Ks. erityisesti valtiontuista, jotka Italia on myöntänyt Poste Italiane SpA:lle (entinen Ente Poste Italiane), 12 päivänä maaliskuuta 2001 tehty komission päätös (EUVL L 282, 19.10.2002, s. 29) ja 297,5 miljoonan euron pääomankorotuksesta Belgian postille (De Post) 23 päivänä heinäkuuta 2003 tehty komission päätös (EUVL C 241, 8.10.2003, s. 143).
- (121) Huomautettakoon myös, että komissio laati vuonna 1997 yhteisön suuntaviivat meriliikenteen valtiontuelle; niissä täsmennetään olosuhteet, joissa julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi myönnetty valtiontuet katsotaan yhteismarkkinoille soveltuviksi (EYVL C 205, 5.7.1997, s. 5).
- (122) Ks. komission päätös 2002/149/EY (EYVL L 50, 21.2.2002, s. 66).

- (¹²³) Valtiontuen maksamista koskevat edellytykset, jotka luetaan SNCM:n ja Korsikan liikenneviraston välisen vuosia 1996–2001 koskevan viisivuotissopimuksen IV kohdassa.
- (¹²⁴) Kuten komissio on todennut erityisesti tämän päätöksen alaviitteessä 71, se on tarkistanut tarkasteltavana olevan ajanjakson osalta kyseisiä palveluja koskevan erillisen kirjanpidon olemassaolon.
- (¹²⁵) Tämä on alun perin ilmoitetun määrän (76 miljoonaa euroa) ja julkisen palvelun velvoitteesta maksetun korvauksen määrän (53,48 miljoonaa euroa) välinen ero.
- (¹²⁶) Asia C-334/99, Saksa v. komissio, tuomio 28.1.2003 (Kok., s. I-1139,142 kohta).
- (¹²⁷) Komission tiedonanto jäsenvaltioille: ETY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan sekä komission direktiivin 80/723/ETY soveltaminen julkisiin yrityksiin tehdasteollisuuden alalla, EYVL C 307, 13.11.1993, s. 3, 11 kohta. Tiedonannossa käsitellään tehdasteollisuuden alaa, mutta sitä sovelletaan soveltuvin osin samalla tavoin kaikkiin taloudenaloihin.
- (¹²⁸) Ks. erityisesti asia T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale v. komissio, tuomio 6.3.2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale v. komissio (Kok., s. II-435).
- (¹²⁹) Yhdistetyt asiat T-2/96 ja T-129/95, Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH ja Lech-Stahlwerke GmbH v. Euroopan yhteisöjen komissio, tuomio 21.1.1999 (Kok., s. II-17, 116 kohta).
- (¹³⁰) Yhdistetyt asiat C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994 (Kok., s. I-4103).
- (¹³¹) Asia C-334/99, Saksa v. komissio, tuomio 28.1.2003 (Kok., s. I-1139).
- (¹³²) Ranskan GAN-ryhmälle myöntämien tukien ehdollisesta hyväksymisestä 30 päivänä heinäkuuta 1997 tehty komission päätös 98/204/EY, EYVL L 78, 16.3.1998, s. 1.
- (¹³³) Täältä osin ks. valtiontuesta, jonka Belgia on toteuttanut ABX Logistics -yhtiön hyväksi, 7 päivänä joulukuuta 2005 tehty päätös 2006/947/EY (EYVL L 383, 28.12.2006, s. 21).
- (¹³⁴) Ks. vastaavasti asia C-303/88, Italia v. komissio, tuomio 21.3.1991 (Kok., s. I-1433).
- (¹³⁵) Ks. esim. muiden kuin teräs- ja hiiliteollisuuden alojen ranskalaisten teollisuusryhmittymien, lukuun ottamatta Compagnie générale maritime -yhtiötä, tuotantosuunnan muuttamistoimista EY:n perustamissopimuksen 92–94 artiklan mukaisesti 27 päivänä marraskuuta 1991 tehty komission päätös 92/266/ETY, EYVL L 138, 21.5.1992, s. 24. Ks. myös jäljempänä käsiteltävät sosiaaliohjelmat.
- (¹³⁶) Huomattakoon kuitenkin, että puolet työvoimasta, jota asia koski, oli joko välikaista henkilöstöä tai yrityksen tiloissa toimivia alihankkijoita. Voidaan näin ollen olettaa, että kustannukset Airbusin vakituiseen henkilöstöön kuuluvia 5 000:ta työntekijää kohti olivat huomattavasti korkeammat.
- (¹³⁷) Tarjouspyyntömenettelyn jälkeen komissio valtuutti itsenäisen asiantuntijan – kauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan Moore Stephensin – joka jätti loppuraporttinsa 25. tammikuuta 2008.
- (¹³⁸) Seuraavat seitsemän alusta: Corse, Ile de Beauté, Méditerranée, Napoléon Bonaparte, Paglia Orba, Monte d'Oro ja Monte Cino.
- (¹³⁹) Hinnanalennuksen, joka on [...] miljoonaa euroa (eli keskimäärin [...] – [...] % bruttomyyntiarvosta), perusteena on muun muassa SNCM:n liikennöintiin tarkoitettujen alusten erityislaatuisuus, alusten kunto ja koko aluskannan saattaminen myyntiin samanaikaisesti (erityisesti myyjän aseman heikkous). BRS:n arvio arvosta perustuu erityisesti oletukseen, että tavallisissa myyntioloissa myytävät alukset ovat hyvässä kunnossa, niitä on huollettu asianmukaisesti ja ne toimivat moitteettomasti.
- (¹⁴⁰) Arviolta [...] miljoonaa euroa.
- (¹⁴¹) Ennakoimattomat oikeudelliset kulut ovat perusteltuja, koska selvityshenkilö joutuu todennäköisesti toteuttamaan alusten luovutuksen nopeasti ja koska liikatarjonta tukkii markkinat.
- (¹⁴²) Kyseinen maksu on työlain L.321–13 pykälässä säädetty velvollisuus, jonka mukaan työnantajan on maksettava korvaus yli 50-vuotiaan työntekijän irtisanomisesta.

- (¹⁴³) Kustannukset, jotka liittyvät työmarkkina-alueen elvyttämiseen ([...] miljoonaa euroa), uudelleen työllistämistä koskeviin sopimuksiin ([...] miljoonaa euroa) sekä uudelleen työllistämisen eli työkierron tuki- ja avustuspakettiin ([...] miljoonaa euroa).
- (¹⁴⁴) Kustannukset, jotka liittyvät sellaisten henkilöiden irtisanomiseen, joilla on työsopimus SNCM:n kanssa ja jotka työskentelevät sidosyrityksissä tai selvitystilaan asetetuissa tytäryhtiöissä ([...] miljoonaa euroa), sekä kustannukset, jotka liittyvät työsopimusten purkamisesta ja muuttamisvaatimuksista käytäviin oikeudenkäynteihin ([...] miljoonaa euroa).
- (¹⁴⁵) SNCM:llä oli 30. syyskuuta 2005 kolme alusta leasing-sopimuksella: huippunopea-alus Liamone (taloudellisen yhteenliittymän Véronique Bail), Danielle Casanova (taloudellisen yhteenliittymän Joliette Bail) ja Pascal Paoli (taloudellisen yhteenliittymän Castellane Bail).
- (¹⁴⁶) Arviointi perustui seuraaviin oletuksiin:
- SNCM irtisanoo leasing-sopimuksensa 30. syyskuuta 2005, eli alukset palautetaan omistajilleen (taloudellisille yhteenliittymille) eikä niistä makseta mitään vuokraa,
 - osto-optioita ei voida käyttää,
 - taloudellisten yhteenliittymien velkojapankit luovuttavat alukset 30. syyskuuta 2005; alusten myynnin nettototto käytetään ensisijaisesti pankki- ja verovelkojen maksamiseen.
- (¹⁴⁷) Kun otetaan huomioon, että SNCM on harjoittanut paljon määräaikaissopimusten ketjuttamista.
- (¹⁴⁸) Valtiontuesta, jonka Belgia on toteuttanut ABX Logistics -yhtiön hyväksi, 7 päivänä joulukuuta 2005 tehdyssä päätöksessä 2006/947/EY (EUVL L 383, 28.12.2006, s. 21) komissio totesi seuraavaa: "Komissio ei kiellä, etteikö tietyissä kansallisissa lainsäädännöissä säädetyt tietyissä poikkeustapauksissa kolmansien osapuolten mahdollisuudesta kääntyä lakkautetun yhtiön osakkeenomistajia vastaan, erityisesti jos osakkeenomistajien voidaan katsoa [...] ja/tai tehneen virheitä yhtiön hallinnossa. Vaikka tässä tapauksessa tällainen mahdollisuus on olemassa Ranskan laissa ja Belgian viranomaiset ovat toimittaneet eräitä viitteitä tällaisesta riskistä, viranomaiset eivät kuitenkaan ole riittävästi pystyneet häivyttämään epäilyksiä, jotka ilmaistiin laajennettaessa tätä asiaa koskevaa menettelyä huhtikuussa 2005. Komissio päättää, ettei tässä tapauksessa ole perusteltua hyväksyä konkurssin kustannuksiksi 58:aa miljoonaa euroa, jotka Belgian viranomaisten mukaan liittyvät [...] riskiin."
- (¹⁴⁹) Komission tiedonanto Ranskan valtion Société Marseillaise de Crédit -yhtiölle myöntämästä tuesta (EYVL C 49, 19.2.1997, s. 2).
- (¹⁵⁰) Tuomion riskin nettoarvo, kun otetaan huomioon, että henkilöt, joiden väitettäisiin vastaavan vastuista, puolustautuisivat väitettä vastaan.
- (¹⁵¹) Akordi- ja konkurssimenettelyistä 25. tammikuuta 1985 annettu laki nro 85–98, joka on kodifioitu kauppalakiin L620–1 pykälään ja sitä seuraaviin pykälöihin; yritysten pelastamisesta, saneerauksesta ja asettamisesta selvitystilaan 26. heinäkuuta 2005 annettu laki nro 2005–845, joka on kodifioitu kauppalakiin 620–1–670–8 pykälään.
- (¹⁵²) Pelastussuunnitelman purkamisen mahdollisuutta ei sovelleta käsiteltävänä olevassa tapauksessa, sillä edellä mainittu vuoden 2005 laki tuli voimaan myöhemmin, eikä komissiolla olevien tietojen perusteella mikään viittaa siihen, että SNCM:n akordimenettely olisi epäonnistunut.
- (¹⁵³) Sovellettavien lakien mukaan yksityisoikeudellisessa asemassa olevat valtion yritykset kuuluvat edellä mainittujen konkurssimenettelyjä säätelevien lakien soveltamisalaan. Lainsäädännön mukaan johtajan asemassa oleville julkisoikeudellisille oikeushenkilöille voi lisäksi syntyä vastuu korvauskanteen yhteydessä.
- (¹⁵⁴) Ranskan oikeuskäytännössä johtajalta edellytetään, että hän on toteuttanut *toistuvasti positiivisia johtotoimia*.
- (¹⁵⁵) Ranskan viranomaisten reaktio tiettyihin SNCM:n esittämiin huomautuksiin (ks. tämän päätöksen kohta 0).
- (¹⁵⁶) On kiinnostavaa panna merkille, että tavanomaisten palkkasaatavien lisäksi on olemassa tuomioistuimen päätökseen perustuvia palkkasaatavia, jotka perustuvat työtuomioistuinten tekemiin päätöksiin. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa työntekijä pyysi työtuomioistuinta arvioimaan, oliko hänen vaatimuksensa perusteltu; jos vaatimus hyväksyttiin, se kirjataan yrityksen velaksi.
- (¹⁵⁷) Asia N:o 91–20 554, kassaatiotuomioistuimen tuomio 30.11.1993 (Bull. civ. IV, N:o 440, s. 319).

- (¹⁵⁸) Arvioinnin on suorittanut Sorgem Evaluationin investointineuvonantaja. Arvioinnin laatija Maurice Nussenbaum on kassaatiotuomioistuimen hyväksymä rahoitusasiantuntija Pariisiin muutoksenhakutuomioistuimessa.
- (¹⁵⁹) Ranskan viranomaisten reaktio tiettyihin SNCM:n esittämiin huomautuksiin (ks. tämän päätöksen kohta 174).
- (¹⁶⁰) Ranskan viranomaisten reaktio tiettyihin SNCM:n esittämiin huomautuksiin (ks. tämän päätöksen kohdat 175 ja 176).
- (¹⁶¹) Ranskan viranomaisten reaktio tiettyihin SNCM:n esittämiin huomautuksiin (ks. tämän päätöksen kohdat 175 ja 176).
- (¹⁶²) Geologian ja kaivostutkimuksen tutkimuskeskus (Bureau de Recherches Géologiques et Minières).
- (¹⁶³) Ks. esim. asia nro 98–15129, kassaatiotuomioistuimen tuomio 6. helmikuuta 2001.
- (¹⁶⁴) Ks. erityisesti Rouenin muutoksenhakutuomioistuimen 22.3.2005 antamat kaksi tuomiota – tuomio nro RG 04/02549 Aspocomp Group Oyj ja tuomio nro RG 01/02667–04/02675.
- (¹⁶⁵) Kun otetaan huomioon, että henkilöt, joiden syytetään keskeyttäneen kyseisen ohjelman virheellisesti, olisivat luultavasti puolustautuneet voimakkaasti välttääkseen itsensä kohdistuvan vastuun syntymisen.
- (¹⁶⁶) Cass. com., 19.4.2005, Métaleurop.
- (¹⁶⁷) Perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltaminen valtion osakkuuksiin yrityksissä, tiedote 9/1984, kohta 3.2 iii.
- (¹⁶⁸) Asia T-296/97, Alitalia v. komissio, tuomio 12.12.2000 (Kok., s. II-3871).
- (¹⁶⁹) Ks. esim. asia T-358/94, Air France v. komissio, tuomio 12.12.1996 (Kok., s. II-2109,70 kohta).
- (¹⁷⁰) Ks. asia C-301/87, Ranska v. komissio, tuomio 14.2.1990 (Kok., s. I-307, 40 kohta, Kok. Ep. s. 319).
- (¹⁷¹) Ks. tiedonanto hankkeeseen, joka koskee Klöckner Stahlin pääomaan tehtävää julkista pääomansiirtoa, sisältyvästä mahdollisesta tuesta, EYVL C 390, 31.12.1994, s. 1.
- (¹⁷²) Asia C-39/94, SFEI, tuomio 11.7.1996 (Kok., s. I-3547,60 kohta).
- (¹⁷³) Asia 301/87, Ranska v. komissio, tuomio 14.2.1990 (Kok., s. I-307, 41 kohta).
- (¹⁷⁴) Asia T-55/99, Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) v. komissio, tuomio 29.9.2000 (Kok., s. II-3207,82 kohta).
- (¹⁷⁵) Asia C-173/73, Italia v. komissio, tuomio 2.7.1974 (Kok., s. 709, Kok. Ep. s. 323, 33 kohta).
- (¹⁷⁶) Asia C-390/98, HJ Banks, tuomio 20.9.2001 (Kok., s. I-6117,33 kohta).
- (¹⁷⁷) Asia T-308/00, Salzgitter v. komissio, tuomio 1.7.2004 (Kok., s. II-1933,79 kohta). Ks. myös komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta yritysten välittömään verotukseen (EYVL C 384, 10.12.1998, s. 3, 16 kohta).
- (¹⁷⁸) Asia C-88/03, Portugali v. komissio, tuomio 6.9.2006 (Kok., s. I-7115,56 kohta).
- (¹⁷⁹) Asia C-143/99, Adria-Wien Pipeline GmbH, tuomio 8.11.2001 (Kok., s. I-8365,41 kohta).

- (180) Ks. esim. Kreikan pankkialan työntekijöiden eläkkeiden rahoitustavan uudistusta koskeva 10.10.2007 tehty komission päätös (EYVL C 308, 19.12.2007, s. 9) ja valtiontuista, jotka Ranska on myöntänyt La Posten palveluksessa olevien valtion virkamiesten eläkkeiden rahoitusjärjestelyjen uudistamiseen, 10 päivänä lokakuuta 2007 tehty komission päätös (EYVL L 63, 7.3.2008, s. 16).
- (181) Ks. Société française de production -yhtiöstä 17.7.2002 tehty komission päätös (EUVL C 71, 25.3.2003, s. 3). Se, että valtio rahoittaa henkilöstömäärän supistamissuunnitelman, minkä ansiosta yritys voi vapautua osasta henkilöstöään ilman, että se joutuu täysimääräisesti vastaamaan aiheutuvista kustannuksista, on valtiontukia koskevan kiellon piiriin kuuluva valikoiva etu. Sen sijaan täydentävien sosiaalisten toimenpiteiden toteuttaminen irtisanottujen henkilöiden hyväksi julkisin varoin ilman, että nämä toimenpiteet vapauttavat työnantajaa tavanomaisista maksuistaan, on osa jäsenvaltioiden sosiaalipolitiikkaa, eivätkä tällaiset toimenpiteet ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki. [...] SFP vastaa näistä kustannuksista täysimääräisesti. Tämän vuoksi irtisanotun SFP:n henkilöstön hyväksi toteutettavat täydentävät sosiaaliset toimenpiteet, jotka toteutetaan heti, kun kyseinen henkilöstö on lähtenyt yrityksestä, eivät millään tavoin vapauta yritystä velvoitteistaan, eivätkä ne ole SFP:lle myönnetty valtiontuki.
- (182) Tämä on tosiasiallisesti ilmoitetun määrän (76 miljoonaa euroa) ja julkisen palvelun velvoitteesta maksetuksi korvaukseksi hyväksytyyn määrän (53,48 miljoonaa euroa) välinen ero.
- (183) EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.
- (184) EYVL C 205, 5.7.1997, s. 5.
- (185) Ks. vuoden 2002 suuntaviivojen 30 kohta.
- (186) Edellä mainittu päätös.
- (187) Pakolliset varaukset ovat kirjanpitoon verolainsäädännön mukaisesti merkittäviä kuluja.
- (188) Asia C-482/99, Ranska v. komissio, tuomio 16.5.2002 (Kok., s. I-4397,71 kohta).
- (189) Ensimmäinen vaihtoehtoinen menetelmä, joka perustuu nykyisen aluskannan rahoituksen takaamiseen tarvittavaan oman pääoman määrään, on epäasianmukainen sikäli, että Ranskan viranomaiset käyttivät laskutoimituksessaan aluskannan hankintahintaa eivätkä vuoden 2002 myyntiarvoa. Jos perustettaisiin uusi yritys, joka hankkisi saman aluskannan kuin SNCM:llä tällä hetkellä on, sillä pitäisi olla käytettävissään oma pääoma, joka on suhteutettu kaikkien alusten ostohintaan eikä niiden rakentamisarvoon. Lähestymistavassa ei myöskään otettu huomioon muuta tärkeää varallisuutta, kuten tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää tai pääkonttorin kiinteistöjä. Toinen vaihtoehtoinen menetelmä, joka perustuu SNCM:lle aiheutuneisiin kuluihin, on komission mielestä asianmukaisempi. Komissio haluaisi kuitenkin tarkistaa 41,7 miljoonan euron suuruista aiempien tappioiden summaa siten, että siinä otettaisiin huomioon muun muassa vuoden 2002 tulos ja pelkäänsä Korsikaan suuntautuvaan liikennöintiin liittyvät tappiot ennen vuotta 1999.
- (190) Huomattakoon, että komission riippumaton asiantuntija on määritellyt SNCM:n kirjanpidon perusteella vuoden 2002 rakenneuudistuksen todelliset kustannukset [...] miljoonaksi euroksi.
- (191) Asia C-482/99, Ranska v. komissio, tuomio 16.5.2002 (Kok., s. I-4397,71 kohta).
- (192) Ks. tämän päätöksen taulukko 2. Tähän määrään sisältyvät vuoden 2003 päätökseen mennessä suoritettujen omaisuuserien myynnit, toisin sanoen Napoléon-, Monte Rotondo- ja Liberté-alusten myynnit sekä kiinteän omaisuuden (koko Schumanin kiinteistön ja SCI Espace Schumanin) myynnit.
- (193) Ks. suuntaviivojen 48 kohta.
- (194) Ks. liite 1.
- (195) Huomattakoon, että VT ja myöhempi luovutuksensaaja allekirjoittivat 11. joulukuuta 2007 Jean Nicolin kauppa koskevan esisopimuksen huhtikuussa 2008 tapahtunutta omaisuuden luovutusta varten.
- (196) Komissio ilmoitti tästä 23. kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellään.
- (197) Tässä määrässä on otettu huomioon SCI Espace Schumanin 24. kesäkuuta 2003 toteutunut myynti ([...] miljoonaa euroa), mutta siinä ei oteta huomioon Aliso-aluksen 30. syyskuuta 2004 tapahtuneeseen myyntiin liittyvää negatiivista luovutuksen nettotuottoa ([...] miljoonaa euroa).
- (198) Asco-alus, osuus Sud-Cargosissa ja kiinteistöt.

- ⁽¹⁹⁹⁾ Komissio katsoo, että arvioitaessa, onko vuoden 2003 päätöksen 4 artiklaa noudatettu, on otettava huomioon ilmoitetut hinnat, toisin sanoen mainosvälineissä tai SNCM:n mahdollisesti levittämässä julkisissa tiedotteissa ilmoitetut hinnat. Tämä edellytys ei koske SNCM:n tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien ilmoittamia hintoja, sillä sekä SNCM että sen kilpailijat ovat kiintiöineet nämä hinnat dynaamisen tuotonhallintatekniikan avulla. Järjestelmien parametroidin avulla ei voida ottaa huomioon SNCM:n kilpailijoiden tarjoushintoja eikä näin ollen varmistaa SNCM:n pidättymistä hintajohtajuudesta.
- ⁽²⁰⁰⁾ Ranskan viranomaisten toimittamista tiedoista käy ilmi, ettei SNCM 9. heinäkuuta 2003–16. maaliskuuta 2005 koskaan ilmoittanut kilpailijoidensa ilmoittamia hintoja alhaisempia hintoja yrityksen tiedotteissa, mainoskampanjoissa tai muissa yleisön saatavilla olevissa asiakirjoissa.
- ⁽²⁰¹⁾ Tämä määrä on SNCM:n käteisvarojen nettotarpeen (toisin sanoen 19,75 miljoonaa euroa) ja vuoden 2003 päätöksen perusteella tehtyjen omaisuudenluovutusten nettotuoton (toisin sanoen [...] miljoonaa euroa, joka vastaa Aliso-alueen myyntiä ja osuuksia Southern Traderissa, Somecassa ja Amadeuksessa) välinen ero. Se mukaan luettuna valtion SNCM:lle tekemä pääomansiirto on 69,29 miljoonaa euroa.
-

LIITE I

VUODEN 2003 PÄÄTÖKSEN PÄÄTÖSOSA

1 artikla

Rakenneuudistustuki, jonka Ranska aikoo toteuttaa SNCM:n (Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée) hyväksi, soveltuu yhteismarkkinoille 2–5 artiklassa määrätyn edellytyksin.

2 artikla

SNCM pidättyy tämän päätöksen tiedoksiantamisesta 31 päivään joulukuuta 2006 hankkimasta uusia aluksia ja allekirjoittamasta muita kuin sen aluskantaan kuuluvia uusia tai kunnostettuja aluksia koskevia rakennus-, tilaus- tai vuokraus-sopimuksia.

SNCM saa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta 31 päivään joulukuuta 2006 liikennöidä vain yrityksen omistuksessa tällä hetkellä olevilla 11 aluksella, jotka ovat Napoléon Bonaparte, Danielle Casanova, Île de Beauté, Corse, Liamone, Aliso, Méditerranée, Pascal Paoli, Paglia Orba, Monte Cinto ja Monte d'Oro.

Jos SNCM joutuu korvaamaan siitä riippumattomien syiden vuoksi jonkun aluksistaan ennen 31 päivää joulukuuta 2006, komissio voi sallia korvaamisen Ranskan toimittaman asianmukaisesti perustellun ilmoituksen perusteella.

3 artikla

SNCM-konserni luovuttaa kaikki suorat ja välilliset osakkuutensa seuraavissa yhtiöissä:

- Amadeus France,
- Compagnie Corse Méditerranée,
- kiinteistöalan yhteenliittymä Schuman,
- Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations,
- Someca.

SNCM voi Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations -yhtiöstä omistamiensa osakkeiden luovutuksen sijaan myydä yhtiön ainoan omaisuuden eli Southern Trader -aluksen ja lakkauttaa kyseisen tytäryhtiön.

Luovutukset voidaan toteuttaa Ranskan viranomaisten valinnan mukaan esittämällä joko julkinen myyntitarjous tai kiinnostuksenilmaisupyyntö ja siihen liittyvä ennakoilmoitus, jossa asetetaan vähintään kahden kuukauden määräaika vastaamista varten.

Ranska toimittaa komissiolle todisteet luovutusten toteuttamisesta. SNCM:n saamien tarjousten pienuus ei kelpaa syyksi olla toteuttamatta luovutuksia. Jos tarjouksia ei tule ja jos Ranska voi osoittaa, että kaikki tarvittavat ilmoitustoimenpiteet on toteutettu, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu edellytys katsotaan täytetyksi.

4 artikla

SNCM pidättyy tämän päätöksen tiedoksiantamisesta 31 päivään joulukuuta 2006 kaikilla Korsikaan suuntautuvilla reiteillä soveltamasta julkisiin hintoihin hinnoittelupolitiikkaa, jonka tarkoituksena on tarjota kaikkia kilpailijoita edullisempia hintoja vastaavien määränpäiden ja palvelujen ja samojen päivien kohdalla.

Komissio varaa itselleen oikeuden aloittaa muodollinen tutkintamenettely kaikissa tapauksissa, joissa tässä päätöksessä määrättyjä edellytyksiä ja erityisesti ensimmäisessä alakohdassa asetettua velvoitetta on rikottu.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu edellytys täyttyy, jos SNCM:n alimmat hinnat ovat joka päivä kaikkien sen kilpailijoiden asettamia vastaavien määränpäiden ja palvelujen alimpia tarjoushintoja korkeampia.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua edellytystä ei enää sovelleta, jos mainittujen kilpailijoiden hinnat ovat korkeampia kuin viitevuonna 1996 voimassa olleet SNCM:n hinnat inflaation mukaan tarkistettuina.

Ranska toimittaa komissiolle vuosittain ennen 30 päivää kesäkuuta kaikki tarvittavat tiedot sen osoittamiseksi, että edellytys on täyttynyt edellisen kalenterivuoden aikana kaikkien Korsikaan suuntautuvien tai sieltä lähtevien laivamatkojen osalta.

5 artikla

Korsikan ja Manner-Ranskan välillä liikennöityjen laivamatkojen vuotuista määrää rajoitetaan 31 päivään joulukuuta 2006 Ranskan viranomaisten rakenneuudistussuunnitelmassa tekemien sitoumusten mukaan siten, että se ei ylitä tämän päätöksen taulukossa 3 esitettyä enimmäismäärää ⁽¹⁾, lukuun ottamatta sellaisia poikkeuksellisia syitä, joiden ei voida katsoa johtuvan yrityksestä ja joiden vuoksi tietyt vuorot joudutaan liikennöimään muihin satamiin, ja lukuun ottamatta yrityksen vastuulla oleviin julkisen palvelun velvoitteisiin tehtäviä muutoksia.

6 artikla

Ranska saa myöntää SNCM:lle tämän päätöksen tiedoksiantamisen jälkeen ensimmäisen lisäpääomamaksun, jonka suuruus on 66 miljoonaa euroa.

Komissio voi myöhemmin rakenneuudistuskauden päättämiseen eli 31 päivään joulukuuta 2006 asti tehdä Ranskan viranomaisten pyynnöstä päätöksen jäljellä olevan 10 miljoonan euron summan ja 3 artiklassa vaadituista luovutuksista saatujen tulojen erotuksen suuruisen maksun myöntämisestä SNCM:lle edellä mainitussa artiklassa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

Päätös voidaan tehdä vain, jos 3 artiklassa vaaditut toimet on toteutettu, jos luovutuksista saadut tulot eivät ylitä 10:tä miljoonaa euroa ja edellyttäen, että 2, 4 ja 5 artiklassa säädettyjä vaatimuksia on noudatettu, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission oikeutta aloittaa tarvittaessa muodollinen tutkintamenettely jonkin vaatimuksen noudattamatta jättämisen vuoksi. Muussa tapauksessa tuen toista erää ei makseta.

7 artikla

Ranskan on ilmoitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

8 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

⁽¹⁾ Ks. tämän päätöksen liite II.

LIITE II

VUODEN 2003 PÄÄTÖKSEN TAULUKKO 3
SNCM:n tarjonnan kehitys

	Vuorojen määrä		Paikkamäärä		Kuljetetut juoksumetrit	
	2001	> 2003	2001	> 2003	2001	> 2003
Marseille–Korsika	1 881	(...)	1 723 050	(...)	1 469 000	(...)
Toulon–Korsika	187	(...)	303 650	(...)	0	(...)
Genovanlahti	1 768	(...)	1 708 700	(...)	0	(...)
Välisumma Eurooppa	3 836	3 067	3 735 400	2 357 500	1 469 000	(...)
Pohjois-Afrikka	302	372	444 000	635 000	0	0
Yhteensä	4 138	3 439	4 179 400	2 992 500	1 469 000	(...)